

2013

FESTA MAJOR

L'ESCALA

Santa Màxima

del 30 d'agost al 3 de setembre

Fent ballar les notes,
de David Falgàs i González

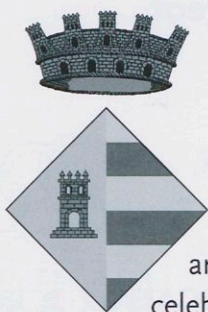

És l'hora de tocar,
de Ma. Àngels Recasens i Ferrer

Contrapunt,
de Francesc Targa i Benet

Convit

Com cada any quan s'acaba la temporada estiuenca, l'Escaló es disposa a celebrar la Festa Major en honor a Santa Màxima. Aquest any els actes s'avancen al cap de setmana de finals d'agost tot i que la celebració oficial es farà com sempre el dia 2 de setembre, tal com marca la tradició.

Les activitats començaran ja el dia 24 d'agost. En aquestes dates prèvies, es destaquen les activitats esportives i s'ha de ressaltar la XXV trobada de la colla gegantera. Era el 15 de juliol de 1989 quan el moviment geganter s'estrenava a l'Escaló. Un temps després ja es va establir l'últim diumenge del mes d'agost com a la diada gegantera a l'Escaló, que donava el tret de sortida de la Festa.

Aquest any avancem l'inici de la Festa Major a l'últim cap de setmana d'agost. El dia 2, diada de Santa Màxima, tindrà l'oficialitat i la rellevància que sempre ha tingut. Les festes populars són vives quan, mantenint la seva essència, fan un esforç per evolucionar i modificar aquells punts que es consideren beneficiosos, i s'adapten a les circumstàncies presents.

A l'Escaló tenim més de 50 activitats relacionades amb la Festa Major, després de l'experiència positiva de l'any passat, per segona vegada, les fires estaran situades a l'esplanada Francesc Macià. També es seguiran fent algunes de les activitats que s'han consolidat en els últims anys. La demostració de castells, la nit catalana, entre d'altres.

Aquest any el pregó i l'exposició aniran a càrrec del senyor Carlos Ferrater, prestigiós arquitecte, Premi Nacional d'arquitectura l'any 2009, amb forts lligams amb la nostra vila. L'exposició inclourà algunes propostes d'adequació del front marí escalenc. Alhora l'exposició farà un repàs a la trajectòria professional de Ferrater.

Les últimes activitats, els diferents espais, en definitiva la feina no es podrien fer sense la col·laboració desinteressada d'una munió de grups, entitats i comissions que, cada una en el seu àmbit, fan possible un programa farcit d'activitats per a un públic tan divers.

Només em cal desitjar la màxima alegria i diversió per a tothom, en aquests dies que honorem la nostra Patrona Santa Màxima.

Bona Festa Major a tothom.

Estanislau Puig i Artigas
L'Alcalde

PEUGEOT

TALLERS PLAJA

Agent Peugeot

DES DEL 1920 AL SEU SERVEI
VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ, SERVEI DE PLANXISTERIA,
MECÀNICA, PINTURA

Crta. Closa d'en Llop, 104 – Tel.: 972 770 591 – 17130 L'ESCALA

RESTAURANT

Menús diaris i de cap de setmana

HOTEL

Habitacions amb vistes al mar

UNDEGROUND

L'última copa al disco-Pub

RALLYE

RESTAURANT - HOTEL

Av. Ave Maria, 1 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 245 - www.rallyehotel.es

DISCOTECA PUB - MÚSICA EN VIU

CENT TRENTA

Passeig Marítim, 1
17130 L'ESCALA

RESTAURANT

PIZZERIA

SOTAVENT

info@restaurantsotavent.com

Camí Ample, 13
Tel. 972 773 053
Fax 972 771 886
17130 L'ESCALA
(Girona)

FINQUES "XAXU"

GESTOR INTERMEDIARI EN PROMOCIONS I EDIFICACIONS
(G.I.P.E.) TITULAR PROFESSIONAL Núm. 985 AICAT 1853

LLOGUERS, COMPRA, VENDA

Av. Ave Maria, 12
Apartat correus 255
17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)
www.fiquesxaxu.com - info@fiquesxaxu.com

Tel. 972 771 540
Fax 972 773 523

Salutació del CER

Un any més, i seguint amb la tradició, la publicació del Llibre de la Festa Major ens porta a revisar l'actualitat del nostre centre. Novament podem celebrar la permanència, amb gran esforç, del nostre equip de tennis taula a la Superdivisió d'Honor i aquest any també ens omple d'alegria la incorporació de la secció de Jiu-Jitsu, la darrena a incorporar-se i 12a secció del Centre. Una vegada més, l'agraïment als nostres socis per la seva col·laboració i ajut imprescindible, especialment assumint la dificultat del moment. No desistirem de seguir treballant cada dia per oferir-vos un centre més agradable, més confortable i millor any rere any. Amb els millors desitjos per a tots els escalencs i escalenques, convençuts que disfrutarem d'una gran Festa Major.

La Junta del CER

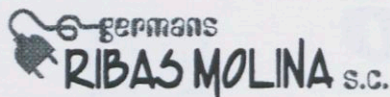
parlem
de tu!

Canal

10

Empordà

www.canal10.cat

**ELECTRICITAT
FONTANERIA
CALEFACCIÓ - GAS**

Av. de Girona, 6 i Rubens, 2
Telèfon: 972 770 655
17130 L'ESCALA (Girona)

ROSTISSERIA

KAN KILIS

Camí Ample, 1
Av. Ave Maria, 21
Tel. 972 774 558
17130 L'ESCALA

JARDINER

Joaquim Parals Moner

Av. Girona, 41 A-2
17130 L'ESCALA
Telèfon: 659 140 019

**PARAFARMÀCIA
JUN-CA**

Herbolari i Dietètica
Productes Sense Gluten
Dermodietètica - Control de Pes
Ortopèdia Linea Infantil - Cosmètica

Av. Montgó, 71
17130 L'ESCALA (Riells)
Tel. 972 771 911 - *Obert tot l'any*

Suma®
SUPERMERCATS

Av. Girona, 8
Telèfon: 972 770 646
17130 L'ESCALA

**L'AnXova
Milionària**

C/ Enric Serra, 9 bis
17130 L'ESCALA
Alt Empordà (Girona)
Tel. 972 770 552
Fax 972 774 466

Dra. M.G. NICOLAU

Obstetrícia i Ginecologia
núm. col·legiat 3801

Hores convingudes

Ronda Pedró, 8 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 771 949

**forn de pa
"EL PILANET"**

Ens trobareu a:
Forn "El Pilanet"
Urb. els Pilans
Tel. 972 770 231

Forn "Cal Gall"
Plaça V. Català
Tel. 972 770 082

EL TEU PA D'AHIR, D'AVUI I DE SEMPRE

Perruqueria

hores convingudes

Av. Ave Maria, 24 - Tel. 972 775 000
17130 L'ESCALA

Plaça Església
C/ Enric Serra, 25
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 771 958
escot@escot-lescala.com

Farmàcia BALLESTA

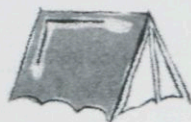
Rosa-Maria Ballesta Llinàs

Av. de Girona, 25
17130 L'ESCALA
(Alt Empordà) GIRONA
Tel/Fax 972 771 575

C/ Garbí, 6 - Tel. 972 770 430
17130 L'ESCALA (Girona)

CAMPING RIELLS

Camp Rabassa, s/n
17130 L'ESCALA
Apart. 34 - Tel./Fax 972 770 027
E-mail: info@campingriells.com
Girona - Costa Brava

Joan Palau

Pintor Joan Massanet, 74

**ELECTRICITAT - AIGUA
CALEFACCIÓ**

Telèfon 972 771 805
17130 L'ESCALA

helène

Maranges, 15 - Tel. 972 770 073
17130 L'ESCALA
Monturiol, 2 - Tel. 972 501 670
17600 FIGUERES

Gran any de pubillatge

Enguany hem gaudit dels primers representants de la nova secció del Pubillatge del CER

Aquests nois, que us vàrem presentar l'any passat amb aquesta mateixa ocasió, han participat dels certàmens de les eleccions comarcals (a Figueres) i a l'Elecció de la Pubilla i l'Hereu de Catalunya (a Calella), a més a més d'assistir a vàries proclamacions locals tant dins la nostra comarca com arreu de Catalunya.

Al primer cap de setmana de juny, va arribar el seu torn d'acomiar-se dels seus títols, en una festa que va agrupar sardanes, gegants, l'esbart dansaire i el pubillatge, donant forma a la segona Tarda de la Cultura Catalana. Va ser un èxit rotund, de manera que ja treballem, amb moltes ganes per la bona resposta de la gent del poble, en l'edició de l'any que ve. Us animem, per tant, a participar activament, si sou joves entre 16 i 21 anys (o bé nens o nenes entre 6 i 12), encara que també ens encantaria comptar amb la vostra assistència en l'acte del proper any, ja que ens agradaria obrir l'acte en què gaudiu tots.

La Pubilla, la Laila Touati; la Dama d'Honor, la Paula Brugués; l'Hereu, en Daniel Torres, i els petits, la Pubilleta, Andrea López; la Dameta, la Joana Costa; l'Hereuet, Eduard Pons, i el Fadriuet Joan Pons, participaran en els actes de Festa Major, i en diferents actes locals com la Festa del Carne, les Noces d'Or i Argent i la resta d'activi-

tats que es duguin a terme, igual com han anat fent any rere any les pubilles i hereus, de manera que tindreu l'oportunitat de conèixer-los.

Ens agradaria aprofitar l'ocasió per desitjar-vos una bona Festa Major, que gaudiu de tots els actes i activitats programades.

Visca l'Escala, Visca el Pubillatge i Visca Catalunya!

**FERRO / ALUMINI
INOX / P.V.C.**

Polígon industrial El Recs - C/ Saladors, 6 - 17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 770 467 - Fax 972 775 868 - e-mail: metallsues@orangemail.es

*Moules à
la Belge*

Bar
LOS COMPADRES

*Spécialité
de Paco*

Alfons Caparrós (Sito)

C/ Bonaire, 13 - Tel. 972 770 855 - 17130 **L'ESCALA**

UNIÓ DE SALADORS HISTÒRICS D'ANXOVA

SALAONS SOLÉS, S.A.

Tel. 972 770 357 - soles@grn.es

CASA BORDAS, S.L.

Tel. 972 770 085 - info@casabordas.net

FILL DE J. CALLOL I SERRATS, S.L.

Tel. 972 772 577 - info@callolserrats.com

ANXOVES EL XILLU, S.L.

Tel. 972 770 820 - elxillu@terra.es

ANXOVES DE L'ESCALA, S.A.

Tel. 972 770 146 - info@anxovesdelescala.es

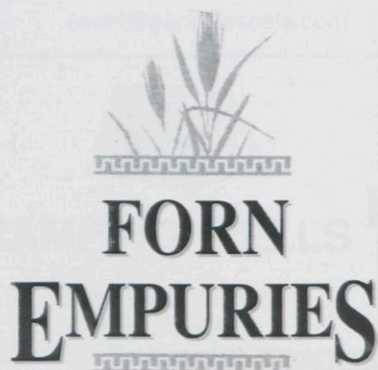
Braseria Pizzeria

Camí Ample N. 60/62

17130 **L'ESCALA** (Girona)

Tel. 972 773 805 - Fax 972 774 119

www.migmelo.com

FORN EMPÚRIES, SL

Closa d'en Llop, 54

Tel. 972 770 081

Fax 972 770 398

17130 **L'ESCALA**

Festa Major de l'Escala

2013

Del **23** al **29** d'agost

Divendres, 23 d'agost

21.30 h

IV MARXA NOCTURNA DE L'ANXOVA.

Inscripcions a partir de les 20.00h. A la Riba petita

Del 24 d'agost a l'1 de setembre

(Consulteu programa a part per l'horari)

TORNEIG OBERT DE TENNIS DE LA FESTA MAJOR. A les pistes de Tennis de l'Escala

Diumenge, 25 d'agost

Des de les 08.00 h a les 12.30 h

V CONCURS DE PESCA ANUAL DE

L'ASSOCIACIÓ ASTI. Des de la Riba fins a Riells (Passeig Marítim)

Diumenge, 25 d'agost

Plantada: 17.30 h - Sortida: 18.30 h

XXV TROBADA GEGANTERA. A la plaça de les Escoles

Dimecres, 28 d'agost

21.30 h

XXX NIT DE LA SARDANA. Actuació de la Cobla La Principal d'Olot i Cobla La Principal de Cassà. A la Platja

Dijous, 29 agost

22.00 h

CINEMA A LA FRESCA: Projectió de la pel·lícula *Los juegos del hambre*. Al Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova

22.00 h

DISCO MÓBIL, a càrrec de DJ Sons. A la plaça de l'Univers

Del **30** d'agost al **3** de setembre

Divendres, 30 d'agost

18.00 h

OBERTURA DE LES FIRES.

A l'esplanada Francesc Macià

19.00 h

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ "Carlos Ferrater.

Un projecte per l'Escala". A l'Alfolí de la Sal

19.30 h

CERCAVILA I BATUCADA a càrrec de la Colla

Castellera de Figueres. Sortida de la Platja;

Finalització a la plaça de l'Ajuntament

20.30 h

PREGÓ DE LA FESTA MAJOR, a càrrec de Carlos Ferrater, arquitecte. A la plaça de l'Ajuntament

Tot seguit

HOMENATGE A LA COLLA GEGANTERA DE

L'ESCALA, en commemoració dels 25 anys.

A la plaça de l'Ajuntament

Tot seguit

DEMOSTRACIÓ DE CASTELLS a càrrec de la

Colla Castellera de Figueres. A la plaça de

l'Ajuntament

21.45 h

NIT CATALANA: Botifarrada i anxovada

popular, Jocs de la Granja Catalana i **CONCERT**

a càrrec de Mali Vanili. A la plaça Víctor Català

00.30 h

CONCERT DE BARRAKES: Festival El Tour.

A l'esplanada Francesc Macià

Dissabte, 31 d'agost

Sortida: 10.30 h

V TRAVESSA DE NATACIÓ: Travessa llarga (2.200 metres) – Cargolada (600 metres)
Travessa llarga: de Platja de Riells a La Platja
Cargolada: Platja-volta al Cargol-La Platja

10.45 h

RUTA MARINERA: Passejada per la costa en barca per conèixer la història de l'Escala
Sortida: Port La Clota. Davant Creuers Mare Nostrum

12.00 h

SARDANES DE VERMUT a càrrec de la Coblà Cervianenca. A la plaça Catalunya

17.00 h

FESTIVAL DE TALLERS: taller "3 en ratlla marins", taller "d'amanides de firetes", etc. A la Riba

18.00 h

TALLER DE PESCA PER A NENS:
"Amb temps i una canya". MARAM.
Centre d'interpretació del peix

19.00 h

AUDICIÓ DE SARDANES a càrrec de la Coblà Cervianenca. A la Platja

22.00 h

TEATRE. Representació de l'obra *100% Tricycle*, a càrrec de la companyia **Clownic**.
Al pavelló d'esports

00.30 h

CONCERT DE BARRAKES,
a càrrec de **The Most, Sarmiento i Dr. Calypso**.
A l'esplanada Francesc Macià

Diumenge, 1 de setembre

10.00 h

VISITA CULTURAL TEATRALITZADA
Les peixateres de l'Escala,
pel barri vell de l'Escala,
a càrrec **d'Educatours**.
Sortida: Riba petita

11.00 h

CERCAVILA INFANTIL.
Sortida i arribada: La Platja

12.00 h

FESTA DE L'ESCUMA. A la Riba

12.00 h

SARDANES a càrrec de la Coblà-Orquestra La Principal de la Bisbal. A la plaça Catalunya

17.00 h

ESPECTACLE MÀGIC I TALLER DE MÀGIA
a càrrec del **Mag Isaac**.
A la plaça Catalunya

18.00 h

CONCERT DE TARDA i tot seguit **BALL**, a càrrec de l'Orquestra La Principal de la Bisbal.
Al pavelló municipal d'esports

19.00 h

PARTIT DE FUTBOL DE FESTA MAJOR: L'Escala Futbol Club (2a Catalana) i U.E. La Jonquera (1a Catalana). Al camp de Futbol municipal

20.00 h

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *El carrer de l'embut*, de Pilar Rahola, a càrrec de Marina Geli i Estanislau Puig. A l'Alfolí de la Sal

22.00 h

AUDICIÓ DE SARDANES a càrrec de la Coblà Porqueres. A la Platja

00.30 h

CONCERT DE BARRAQUES a càrrec de **Removida** i diversos grups escalencs.
A l'esplanada Francesc Macià

Dilluns, 2 de setembre

Tot el dia

JORNADA DE PORTES OBERTES AL MUSEU D'ARQUEOLOGIA DE CATALUNYA-EMPÚRIES.
Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries

Tot el dia

JORNADA DE PORTES OBERTES AL MUSEU DE L'ANXOVA I DE LA SAL.
Museu de l'Anxova i de la Sal

10.00 h

CURSA D'OFNIS
(Objectes Flotants No identificats).
Sortida: Port d'en Perris

Inscripcions: de 9.00 h a 10.00 h

Competicions: 10.00 h

FESTIVAL NÀUTIC. A la Platja / La Riba

Dilluns, 2 de setembre

11.30 h

OFICI SOLEMNE amb acompanyament de la **Cobla-Orquestra Internacional Maravella**.
Al'Església Parroquial de Sant Pere de l'Escala

13.00 h

TRES SARDANES, a càrrec de la **Cobla-Orquestra Internacional Maravella**. A la plaça de l'església Parroquial de Sant Pere de l'Escala

17.00 h

Pirates. ESPECTACLE FAMILIAR DE PALLASSOS i **CIRC** de gran format, a càrrec de **Tot Circ**.
A la plaça Catalunya

18.00 h

CONCERT DE TARDA i tot seguit,
BALL DE FESTA MAJOR
a càrrec de l'**Orquestra Internacional Maravella**.
Al Pavelló Municipal d'Esports

19.00 h

PARTIT DE FUTBOL "Pedró-Passeig".
Al camp de futbol

22.00 h

AUDICIÓ DE SARDANES a càrrec de **La Cobla La Principal de l'Escala**. A la plaça de la Sardana

Dimarts, 3 de setembre

10.00 h

KAYAK EXPERIENCE. A la Platja

10.00 h

CORRE-MULLA. A la Riba

11.00 h

INFLABLES AQUÀTICS. A la Platja

17.00 h

ESPECTACLE INFANTIL: Pallasos i cançons a càrrec de **¾ de 15**. A la Platja

19.00 h

AUDICIÓ DE SARDANES, a càrrec de la **Cobla Els Rossinyolets**. A la plaça de la Sardana

22.00 h

ESPECTACLE DE FOC de cloenda de Festa Major, a càrrec dels **Diablers de Sant Cugat**.
A la Platja

Tot seguit

BALL DE FI DE FESTA MAJOR amb **Disco Mòbil Sons**. A la Platja

NOTES:

Horari de l'exposició

"Carlos Ferrater. Un projecte per l'Escala":

De dimarts a dissabte de 18.00 h a 21.00 h

Diumenges i festius, d'11.00 h a 13.00 h

Dilluns, no festiu, tancat. Fins el 15 de setembre

Els actes a l'aire lliure són gratuïts

En cas de mal temps, les audicions de sardanes es realitzaran a la Plaça Catalunya.

PREUS ENTRADES:

Concerts de tarda i balls de Festa Major dels dies 1 i 2: 10 €

Teatre: Venda anticipada: 12 €. Taquilla: 15 €

Preu Ruta Mariner: 15 €

Consulteu el preu de les inscripcions en les activitats esportives i el Taller de Canya

Hi haurà servei de bar i d'entrepans calents al pavelló

MÉS INFORMACIÓ:

Oficina d'Informació i Turisme

Plaça de les Escoles, s/n

17130 L'Escala

Tel: +0034 972 77 06 03

turisme@lescala.cat

Aquest programa és orientatiu. En el moment de la impressió d'aquest, els actes no estan concretats i poden patir variacions. Consulteu el desplegable de la programació definitiva. L'ajuntament de l'Escala agraeix la col·laboració desinteressada a totes les persones i entitats que han participat en la preparació de la Festa Major.

ORGANITZA:

AJUNTAMENT
DE L'ESCALA

COL-LABORA:

Associació "Barrakes l'Escala"

Associació "L'Asti"

Ampa Escola Empúries

Canal 10 Empordà

Centre Esportiu i Recreatiu (CER)

Club d'atletisme l'Escala-Empúries Flama91

Club Bàsquet l'Escala

Club de Tennis l'Escala

Club Natació El Cargol

Club Nàutic l'Escala

Colla Gegantera de l'Escala

Educateurs

Espectacles Olímpic

Futbol Club l'Escala

Joieria Molinas

Kayaking Costa Brava

Llibreria Vitel-la

Logo l'Escala

Maram. Centre d'Interpretació del Peix

Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries

Museu de l'Anxova i de la Sal

Parròquia de Sant Pere de l'Escala

Patronat Municipal d'Esports

Urbaser

Ràdio l'Escala

El mar

(un monstre domesticable)

El 23 de juny de l'any 1960 en Josep Gumà, en aquell moment director de l'hotel Voramar de l'Escala, va aconseguir permís del Ministeri de Marina per construir la piscina de l'hotel, dintre de la zona marítime-terrestre del passeig de Lluís Albert de l'Escala

No pretenc pas amb això opinar si era legal o no l'actuació. El que sí asseguro és que fou una construcció que feia (fa encara) "patxoca".

En aquell moment jo estava convertint la 'Casagran' en l'hotel Bahía (així l'havia batejat el propietari Josep Sabater) però finalment se'n digué Marquesado (nom patrocinat per l'altre propietari Tomàs Gómez).

En Gumà tenia previst d'inaugurar la piscina un dia determinat, força proper i el temps se li acabava molt de pressa. Va venir i em demanà que li fes un viatge de camió a Girona per portar-li el "terratzo" amb què havia d'enrajolar tot l'entorn de la piscina. Deixem aquesta operació, ja que fou així com va quedar. El transport sí que li vaig fer. A empentes i rodolons, com se sol dir, arribat el dia l'obra quedà enllestida.

Va contractar professionals de la natació i música per fer, dintre d'ella, un ballet espectacle magnificant la inauguració.

Dintre la terrassa, naturalment, només hi tenien accés els clients del moment de l'Hotel i comptades personalitats. De tota manera, el passeig Lluís Albert era ple de gent àvida de contemplar l'espectacle. Jo amb la meua família i també alguns treballadors que col·laboraven amb mi en la conversió que realitzàvem a la 'Casagran', que ens havíem proposat de gaudir de l'espectacle des dels balcons d'aquella casa. El millor mirador possible sobre la piscina! El temps amenaçava i anava llampegant.

Els nedadors entraren a l'aigua, s'inicià la música, i no havia fet més que començar l'espectacle quan, de cop, es produí un tro extraordinari i el llamp corresponent travessà l'espai anant a

caure a la torre de la casa que, en aquell moment habitaven el sr. Martí Albert i família, gairebé veïns de l'hotel Voramar. Cinc minuts més tard, no quedava ningú ni a la piscina, ni al passeig, ni a la Casagran. En Gomà pres d'un atac de nervis (normal en ell, quan es trobava en un mal tràngol). La gran festa de la inauguració es convertí en un fracàs.

De tota manera, la piscina –en contra de la predicció que feia la gent de mar dient: "El primer temporal que arribi s'ho emportarà tot". (Comprenc el respecte amb què se'l miren ells que el coneixen bé)– després d'alguns petits retocs i treballs de conservació que s'hi han fet, normals després de tants anys, segueix dempeus.

Temps més tard, la mateixa predicció feien els pescadors respecte a la paret que jo vaig construir al llarg del passeig marítime quan, sovint, venien a fer "visita d'obres". –Al primer temporal que es doni, això anirà tot al mar–. Aquesta era la convicció que ells tenien. Crec que eren massa pessimistes, però comprenc el seu recel i els agraeixo la bona intenció amb què ells aplicaven el seu raonament.

Va ser veritat, la paret va anar a terra, però fou després de cinquanta anys de la seva construcció. Encara més. Jo vaig fer dos suggeriments que no es tingueren mai en compte.

– Primer: jo havia marcat la línia cinc metres més reculada, ja que hi havia dues caletes –una enfront d'on ara arrenca el carrer Ponent i l'altra just on arrenca el carrer Puig del Borrom (encara a mig fer a causa d'un càmping que la travessa) on vam haver de fonamentar el mur dos metres més fondo que el nivell de l'aigua.

Un dels propietaris, que ja tenia la finca venuda, s'entossudí a guanyar terreny, perquè al preu que a ell li havien valorat el pam quadrat, li era molt avantatjós de guanyar cinc metres al mar. A més, el tros seu era el més fàcil de resoldre puix era el més som i planer de tot el llarg del mur, el més proveït d'esculls naturals on ancorar la paret i el menys afectat pels temporals. Als altres, la perspectiva de guanyar m², tampoc els semblava malament.

- Segon: veient que la solució acceptada era la més complicada, els vaig dir que quan el buit que quedava darrera la paret s'hagués aplanat per poder acostar-s'hi, fessin una escullera al davant amb pedres grosses a fi de protegir les dues parts que més risc presentaven. Ningú no se'n va preocupar, fins que es van produir unes esllavissades que no vull comentar de nou, ja que altres vegades n'he parlat.

Ara sí que s'ha fet bé, però s'han reulat aquells cinc metres que a mi em feien por i l'escullera s'ha fet en tota la llargada, aprofitant les restes del mur que ja havia construït per fer un pas inferior, i distanciar i trencar l'efecte dels temporals. D'altra banda, ara ha pagat l'Estat, i podeu estar segurs que el que jo vaig cobrar per la construcció de tot el mur, ara, tenint en compte l'augment de costos, no se n'haurien pogut construir ni deu metres. De tota manera, aprofito per felicitar-me i felicitar tot el municipi pel resultat obtingut.

L'Escala té un gran passeig! Tot i que el paviment s'ha hagut de refer tres vegades.

Amb això no vull pas dir que l'home tingui possibilitats de domini per sobre de la Natura. L'únic que faig és constatar que, fent les coses bé, hi ha moltes possibilitats de treva per part d'aquesta.

V. LL.
(escalenc d'adopció)

Pol. Ind. Els Recs - Carrer Boter, 2
Tel. 972 770 146 (oficina) / Fax 972 774 455
Tel. 972 773 668 (botiga carrer General Poch, 2)
17130 L'ESCALA

El 1913 de la Principal de l'Escala

Recular la mirada 100 anys enrere, a més de fer-ho amb motiu de celebrar-se una efemèride rodona, ens pot servir, no obstant això, per recordar, descobrir o conèixer aspectes de la nostra vila que han restat oblidats en el temps. Per això, us proposo fer aquest viatge enrere per poder esbrinar i redescobrir aquests aspectes de la vida social, política i cultural de la nostra vila, i que alhora ens facin estimar-la encara més.

El 1913, segons el padró de matrícules industrials i de comerç, a la vila de l'Escala existien diferents establiments: 2 minoristes de productes d'adrogueria, 2 propietaris de salins/fàbriques de salaó i majoristes de peix fresc, 6 cafès, 1 taverna, 2 fondes o bodegons, 9 carnisseries, 5 botigues de comestibles i 8 antigues adrogueries, 1 botiga d'oli, vinagre i sabó, 5 botigues de confecció i venda de roba blanca, 1 botiga d'estores i productes d'espart, 2 botigues de juguines del país i quincalla, 2 petites fàbriques de gènere de punt i 1 central elèctrica, alhora, molí fariner. Pel que fa a les professions liberals, a part dels pocs funcionaris de l'Estat que ja tenia l'Alfolí i els vinculats a l'Ajuntament (secretari, ajudants, dipositari, etc.), hi havia els titulats: 2 metges, 2 farmacèutics, 1 veterinari i 1 notari, i també 5 mestres de nens, 3 mestres de nenes i 2 auxiliars, i, a més d'1 fotògraf professional i 3 tartaners per al transport de passatgers, també existien els oficis més vinculats al caràcter menestral i d'elaboració manual, sempre lligats a un obrador, taller i alhora botiga: 2 pastissers/confiters, 2 espartenyers, 7 barbers, 3 fusters, 2 constructors de carros/carreters, 2 boters, 2 serrallers/manyans/ ferrers, 9 flequers, 4 sastres i 3 sabaters. El gener de 1913 arribava a l'equador de mandat (1912-1914) l'Ajuntament encapçalat pel batlle Salvador Sala i Cardeñas (1860-1936), mestre d'aixa de professió adscrit a la Lliga Regionalista de Catalunya i que havia estat escollit l'1 de gener de 1912 amb 8 vots a favor i 2 en contra. Anteriorment, havia estat regidor (de 1890 a 1902) i ho continuarà essent entre 1914 i 1916, durant l'alcaldia del també regionalista Josep Carreras i Joana; la seva faceta pública, però, no s'aturà, perquè fou jutge de pau (1916-1917), dipositari de l'Ajuntament (1919-

1934) i caporal del sometent local (1929-1930). La resta de consistori era format pel propietari Rafel Sureda i Ballester (1r tinent d'alcalde), el botiguer Josep Carreras i Joana (2n tinent), el fotògraf i botiguer Josep Esquirol i Pérez (regidor síndic), el fuster i músic Ramon Tasis i Tutau (regidor interventor), el boter i músic Francesc Sala i Ximinis (1r regidor), el mestre d'obres Sebastià Coderch i Cros (2n regidor), el mestre i cafeter Josep Sureda i Casellas (3r regidor), i els propietaris Jaume Carreras i Suñer (4t regidor) i Josep Oriol i Juli (5è regidor). I encara, pel que fa als alcaldes de barri i pedanis, els càrrecs continuaven essent ocupats per les mateixes persones que els dos mandats anteriors, és a dir, Sebastià Buset i Grifoll (barri de Mar), Joan Berta i Pasqual (barri de la Font) i Josep Blai i Verdagner (d'Empúries).

Enmig de la vida laboral, l'arribada del Carnaval d'aquell any serví de distracció per als vilatans que, antigament, complien un horari laboral molt més intens i extens que no pas actualment, però fent festa els dies marcats, sense desplaçar-los. D'aquesta manera, les escalenques i escalencs celebraren el Carnestoltes entre el dijous 30 de gener (dijous Gras) i el dimecres 5 de febrer (dimecres de Cendra) amb sardanes, balls de màscares i de disfresses, rua de bots engalanats (antigues comparses) i el ball del Confit, actes que sobretot es concentraren durant el cap de setmana, especialment el diumenge de Carnaval.

Acabats aquests jorns de disbauxa, arribà la Quaresma i els dies de canvi a les files de la cobla-orquestra local. Degut als problemes de salut pulmonars (que posteriorment s'agreujaren) del 1r cornetí de la formació, l'escalenc Patrici Simon i Llop (1888-1973), aquest hagué de causar baixa de la formació, però per mitjà

del 1r tenora, el peraladenc Josep Pallisera (1893-1980), ingressà en els rengles de la cobla en Gil Lloveras i Llindis (1897-1963), un compatrici seu de 16 anys. D'aquesta manera, per a la temporada 1913-1914 els rengles de la cobla restaren així: Francesc Ballesta (2n cornet), Gil Lloveras (1r cornet), Francesc Sala i Flaqué, Xiquet (1r fiscorn), Francesc Sala i Ximinis, Xiquet (2n fiscorn), Josep Vicens i Mornau (contrabaix), Ramon Tasis i Tutau (flabiol i representant), Adolf Tasis (2n tible), Enric Hereu (1r tible), Josep Pallisera (1r tenora) i Josep Vicens i Juli (2n tenora i director).

El mes de març d'aquell any s'iniciava amb una petició del sector pesquer escalenc, perquè segons la premsa gironina "*Los pescadores de La Escala han solicitado se prohíba la pesca con luz artificial*" (*Diario de Gerona*, 07-03-1913, pàg. 7). Actualment ens pot sorprendre que es fes aquesta reclamació, ja que "la llum artificial", llavors produïda amb la combustió de carbur, l'empraven bots foranis i els que acompanyaven les teranyines, quasi inexistents, ja que la majoria d'embarcacions de pesca escalenques eren els sardinals (un centenar) i 8 parelles d'embarcacions dedicades a la pesca del bou, és a dir, l'antiga pesca d'arrossegament, avui inexistent a la vila. A les darreries d'aquell mes, concretament el dimarts 25 de març, la celebració arribà novament al municipi ja que, a més de l'annual Fira del Bròquil, amb motiu de festa de la Mare de Déu de Gràcia es celebraren ofici, sardanes, concert i ball, tot amenitzat per la cobla local.

Ràpidament arribà el mes d'abril, a les acaballes del qual la premsa informà sobre la sol·licitud que havien cursat els pescadors escalencs. A part de les peticions ateses dels pescadors de Roses, Cadaqués, Port de la Selva, St. Feliu de Guíxols i Lloret de Mar, el rotatiu s'hi referia en aquests termes: "*En Barcelona se ha reunido la Junta general de pesca para tratar diversos asuntos. (...) Acerca de la instancia de los de La Escala, pidiendo se prohíba la pesca con luz artificial desde las piedras de Ampurias hasta la punta del Milá, acordase que en cada localidad la Junta de pesca proponga lo que considere mejor*" (*Diario de Gerona*, 30-04-1913, pàg. 10). De moment, com a mínim, era la presa en consideració del requeriment per part de l'autoritat marítima.

Passaren els mesos de maig i juny, amb moltes tasques per als pagesos i agricultors escalencs, i entrat l'estiu arribà la jornada festiva de St. Pere, en la qual la vila escalenca reté homenatge al seu patró com era

costum, amb els actes religiosos i els més lúdics, com ara la cercavila, les sardanes de vermut, el concert, les audicions de tarda i nit i els balls. Durant aquells darrers dies de juny, però, a la vila s'havia produït un canvi, perquè tal com reflectien els mitjans escrits gironins: "*Ha tomado posesión del cargo de notario de La Escala D. Antonio Lafuente*" (*Diario de Gerona*, 29-06-1913, pàg. 11), notícia que també aparegué en l'edició del 19 de juliol del diari figuerenc *La Veu de l'Empordà*. El notari Antoni Lafuente i Macías, que substituïa a Ferran Pi i Pi, serà notari de l'Escala fins al setembre de 1916, quan serà rellevat per Josep Martín i Bosch.

Amb el final de juny i l'entrada de ple a l'estiu, la vila visqué, contínuament, la presència de colònies escolars que visitaven diferents indrets de la nostra vila, sobretot els paratges d'Empúries, però també arribaven totes aquelles famílies d'escalencs benestants o ben posicionats econòmicament residents a Barcelona, Girona o d'altres ciutats, com el cas de la família de Ramon Llardent, propietari que encarregà la construcció, al passeig Lluís Albert, d'una preciosa casa d'estil modernista que, malauradament, fou enderrocada al tombant de la dècada dels anys 80 del s. XX.

Durant l'estiu d'aquell 1913, dues notícies, una de dolenta i una de bona, es succeïren amb poc marge de temps. El primer cas fou un greu accident que, afortunadament, restà en ensurt, tal com reflectí la premsa de l'època: "*En el pueblo del Estartit tuvo la desgracia don Juan Alech Maranges de que le pasara por encima del brazo izquierdo una de las ruedas de la tartana que él mismo guiaba. Curado de primera intención por uno de los médicos de Torroella de Montgrí, fué trasladado a La Escala y con no pocas precauciones conducido a su domicilio. Levantado el aposito por el doctor don Rafael Juli, aprecie la rotura del brazo izquierdo por dos partes*" (*Diario de Gerona*, 12-08-1913, pàg. 7). Aquest accident i ensurt féu patir en gran mesura la població escalenca, ja que Joan Alech i Maranges, a més de botiguer, era una persona apreciada i havia estat batlle de l'Escala entre juliol de 1909 i desembre de 1910. L'aspecte positiu feia referència a una publicació que, a més de parlar de retruc de l'Escala, també fou comentada en la premsa figuerenca: "*Libre notable. S'ha posat a la venda la Guia ilustrada de las Ruinas de Ampurias y Costa brava catalana amb text d'en Manuel Cazorro, docte catedràtic de Gerona, i ilustrada amb fotografies del conegut fotògraf de La Escala, el nostre amic Josep Esquirol*" (*Empordà Federal*, 16-08-1913, p. 3).

D'aquesta manera, i a mesura que avançava el mes d'agost, s'acabaren d'enllestir tots els preparatius per a celebrar la festa major del municipi en els primers dies de setembre, com sempre ha estat tradicional del dia 2 al dia 5. Aquell any, novament, hi hagué oficis solemnes, grans balls a l'envelat i als salons dels cafès, sardanes a diferents punts de la població, concerts, carreres de bicicletes de velocitat, resistència i de cintes, focs d'artifici, grans regates d'embarcacions a vela i a rem, carreres de natació, de velocitat i resistència, cucanya, regates de semals, atraccions, etc. La part musical de la festa de 1913 (oficis, sardanes, balls i concerts) fou a càrrec de les cobles-orquestres local, *Els Montgrins*, amb un gran elenc de bons músics i Joaquim Vallespí i Vicenç Bou al capdavant, i la *Nova Harmonia*, de la Bisbal, de la qual en formaven part el músic escalenc Josep Mas i Sallés (tible i clarinet), que havia estat cofundador de la cobla montgrinenca el 1884, i el seu fill Domènec Mas i Viñas (tible i clarinet).

La celebració d'aquell any, però, encara fou més festiva i revestí més solemnitat, ja que un dels actes fou la inauguració d'una plaça de la vila dedicada a Víctor Català, pseudònim de l'escriptora local Caterina Albert, tal com recollia la premsa: "El Ayuntamiento de La Escala, acordó en sesión pública, dar el nombre de Victor Catalá a una plaza que hace poco se inauguró, en la cual ha sido descubierta la lápida que ostenta el nombre de esa escritora catalana. Al acto concurrió el Ayuntamiento precedido de numerosa comitiva. El alcalde, D. Salvador Sala, leyó un discurso, en el cual manifestó que el nombre de Victor Catalá pertenece a la distinguida señorita Catalina Albert y Paradis, laureada escritora, gloria reconocida de las letras patrias. Terminó con vivas a Victor Catalá y La Escala que fueron contestados y aplaudidos por la numerosa concurrencia. Luego regresó la comitiva a las Casas Consistoriales, donde el propio alcalde, en breves y sentidas frases dió las gracias a los invitados en nombre de Ayuntamiento. Seguidamente, el Ayuntamiento en corporación se trasladó al domicilio de la homenajeadada, siendo esta obsequiada con un hermoso ramo de flores" (*Diario de Gerona*, 05-09-1913, pàg. 8). La referida placeta era la de les Voltes o del Peix, espai que recuperà la seva designació quan el 1930, tal com testimonia la placa de bronze encastada a l'edifici que avui dia substitueix l'antiga fonda Sureda, es batejà com a plaça Víctor Català el que es coneixia com a plaça Nova o, popularment, Sòl d'en Sagué, denominació que tal vegada fora oportú de recuperar.

De 1913 a 1930 la placeta de les Voltes o placeta del Peix ostentà el nom de plaça Víctor Català (foto: J. Esquirol; cedida per Rafel Bruguera)

Dues setmanes més tard, i de bell nou mitjançant la premsa de l'època, la vila de l'Escala s'assabentà de la resolució referent a la seva reclamació pesquera, ja que s'informà que a la Junta General de Pesca "ha sido aprobada la instancia de los pescadores de La Escala, solicitando que se prohíba la pesca con luz artificial en aquel distrito" (*Diario de Gerona*, 19-09-1913, pàg. 7), notícia que reproduïren els diaris figuerencs abans de finir el mes. El darrer dissabte de mes, el 27 de setembre, el ple de l'Ajuntament denuncià, però, com a completament infundades les afirmacions del diari figuerenc *El Guerrillero*, segons les quals a l'Escala hi havia una epidèmia de tifus de caràcter maligne, dubte i temor que quedà esvaït després de la visita de l'inspector provincial de Sanitat, el qual va afirmar que no era cert. I encara, si no n'hi havia prou, a les darreries de mes, la meteorologia empitjorà fins al punt que els rotatius en feren notícia al dir: "Signen recibiendo en el Gobierno civil nuevas noticias del temporal de aguas desencadenado el lunes en esta provincia. (...) En La Escala el agua inundó la planta baja de algunas casas y una exhalación eléctrica caída en la Central del alumbrado hizo quedar a oscuras la población" (*Diario de Gerona*, 03-10-1913, pàg. 7-8). Consultat i gràcies a les dades que m'ha facilitat l'amic i company Sergi Corral, el jove home del temps de l'Escala, consta que entre el diumenge 28 i el dimarts 30 de setembre va haver-hi un temporal de llevants amb pluges superiors als 100 l/m², fet que fa possible afirmar que es tractava de l'habitual i anual *rentabótes*, el primer temporal de la temporada que, a l'Escala, servia per a netejar les bótes abans de fer la verema.

Durant l'octubre, els temes d'administració pública, la política i una nova tradicional festivitat captaren l'atenció dels mitjans escrits i del públic i convilatans. A inici d'aquell mes se sabia que "(...) ha sido trasladado a la

Aduana de Denia, el administrador de la de La Escala, don Juan González" (*Diario de Gerona*, 08-10-1913, pàg. 7), plaça que pocs dies després es conegué que ocuparia l'administrador Luis Utrillo. En el camp polític, la disputa estava oberta entre els republicans federals, conservadors catalans i lerrouxistes, amb acusacions d'uns a altres, tal com aparegué a la premsa figuerenca: "*De La Escala. Ens plau fer constar qu'es inexacte la noticia donada pel periòdic lerrouxista suposant una intel·ligència electoral en aquesta població, entre federals i monàrquics liberals. Ademés es prou sapigut que si els federals volen treballar el seu triomf sempre es segur sens necessitat de coaligar-se amb els liberals com ho feren en les últimes eleccions Provincials alguns lerrouxistes d'aquesta vila. I res més*" (*Empordà Federal*, 18-10-1913, p. 3).

En l'aspecte festiu, dies més tard de llur celebració, arribà la notícia a l'Escala que a Cassà de la Selva el dilluns dia 13 s'havia presentat una nova cobla-orquestra a l'Aplec de l'ermita del Remei. En la fundació de la citada formació musical, que responia al nom de *Selvatana* i de la que enguany es celebra el centenari, hi prenia part activament el músic i compositor escalenc Pere Mercader i Andreu, que fou representant i instrumentista de tenora, tible, clarinet i saxo del conjunt fins a la seva dissolució el juliol de 1936, amb motiu de l'esclat de la Guerra Civil. Una notícia que alegrà molt la població, que el dissabte 25 d'octubre celebrà, novament i amb motiu del 76è aniversari de l'heroica defensa de la vila davant l'atac dels carlins el 1837, la festa de St. Crispí, amb una missa, concert, sardanes, ball i el repartiment de bons de pa, arròs i carn a les famílies més necessitades. I arran d'aquesta celebració, a principi del mes de novembre es documenta un fet clau: a l'hora de costejar les despeses ocasionades de la diada de St. Crispí, el govern municipal hagué de sufragar un rebut expedit "*por la Orquesta la "Principal" de esta Villa según cuenta presentada por su Director D. José Vicens cuarenta pesetas*". Per tant, aquesta és la primera vegada que la documentació municipal recull i anota el nom de la formació musical local: **La Principal**, de l'Escala. I és un nom ben eloqüent que denota l'exclusivitat que la cobla havia assolit a la vila marinera essent-ne l'única, la més important, la més destacada; en resum, la principal formació musical escalenca, perquè no hi hagués marge d'error, ja que l'antiga cobla local *Aliança* s'havia dissolt uns mesos enrere.

L'antic escorxador de l'Escala (actual seu del MASLE), situat fora vila, va ser inaugurat a les acaballes d'aquell 1913 (foto: J. Alech; cedida per Rafel Bruguera)

El dimarts 11 de novembre, com era tradicional, Empúries es vestí de festa per a celebrar la seva festa major en honor al seu patró, St. Martí de Tours. A més de la romeria i la gent que s'atansà vora el llogarret emporità per passar el dia i dinar a l'aire lliure, la jornada festiva comptà amb ofici, sardanes de vermut i sardanes de tarda, actes musicals que foren amenitzats novament per la cobla local. I encara, entre el final d'aquell mes i l'inici de desembre, la vila escalenca esclatà de goig quan, després de quasi 2 anys, retornà el fill adoptiu d'aquesta, en Josep Ma. Vilà i Saliner, després d'haver fet el servei militar a Ceuta, on fou membre de la banda militar i la secció de música del "*Regimiento de Infantería Serrallo del 69*". La seva estada i participació en la banda militar féu possible que Josep Ma. Vilà disposés de temps per poder arranjar, instrumentar i compondre diferents ballables (polques i valsos), peces solistes i de concert (quintet, petites i grans fantasies) i uns exercicis de mecànica de cornetí que, quan acabà aquest període, en portà còpia a l'Escala on es conserven en el fons de l'antiga formació musical escalenca.

A les acaballes de 1913, després de 5 mesos de construcció, i en substitució de l'antic edifici situat sobre les roques d'en Guillem, amb una gran festa s'inaugurà el nou escorxador municipal (actual seu del Museu de l'Anxova i de la Sal), emplaçat fora vila, a tocar la font i el safareig públics, encara que no es posà en funcionament fins l'any següent, coincidint amb l'inici del mandat 1914-1916 de l'alcalde també regionalista Josep Carreras i Joana. Però allò també destacable de final d'aquell 1913 és que el fotògraf escalenc Josep Esquirol va immortalitzar, amb una instantània i per primera vegada, la cobla escalenca. El que evidencia la fotografia és que al retorn de Josep Ma. Vilà del servei militar, aquest reemplaçà el seu substitut Francesc Ballesta fins a final

La primera fotografia de La Principal de l'Escala, efectuada a les darreries de 1913 (foto: J. Esquirol; cedida per la família Parés-Hereu)

de temporada, encara que posteriorment es reincorporà a les files de la formació local. El que sobta és la presència, al marge dels músics però immediatament al costat de Josep Vicens, d'un vailet que sosté, a la seva mà esquerra, un tible i, a la dreta, un grapat de partícels. A la vegada, es veu com el 1r tible de la formació, Enric Hereu, fou captat mentre tenia el cap inclinat, dirigint la mirada cap a l'extrem esquerre. I aquest fet només tenia una explicació: el jove vailet situat al costat del Xaxu era Jacint Hereu i Callol (1903-1969), en Cinto Hereu.

En Cinto Hereu fou un dels joves escalencs que formà part d'una nova fornada de músics locals, la qual es completà amb Lluís Hereu i Callol (1893-1937/38), Joan Lassús i Colomeda (1901-1996), Ramon Tasis i Ferrer (1902-1980) i Josep Sureda i Sureda (1905-1938), els quals esdevingueren músics i components de la formació escalenca durant moltes temporades, a excepció del darrer. A més de la seva incorporació, una de les característiques de la cobla escalenca de la dècada dels anys 10 del segle XX és que durant aquells anys fou la formació musical per on desfilaren i s'acabaren de formar i perfeccionar nombrosos músics i intèrprets que posteriorment passaren o acabaren en les files de cobles de reconegut nom.

El nou any 1914 dugué canvis a nivell del consistori, ja que hi hagué el relleu i canvi de govern que, entre gener de 1914 i gener de 1916, presidirà el regionalista i botiguer Josep Carreras i Joana. La resta del ple municipal el formaven Ramon Tasis i Tutau (1r tinent), Josep Oriol i Juli (2n tinent), Jaume Carreras i Suñer (regidor síndic), Francesc Callol i Colomeda (regidor interventor), Martí Puig i Sais (1r regidor), Josep Masferrer i Pasques (2n regidor), Jaume Salvat i Serra (3r regidor), Lluís Sureda i Paradís (4t regidor) i Salvador Sala i Cardeñas (5è regidor), i, pel que fa als alcaldes pedanis o de barri, mantingueren el càrrec les mateixes persones.

A més d'aquests canvis a nivell institucional, després de la celebració de les diades de Carnestoltes, on també es produïren canvis fou en els rengles de *La Principal de l'Escala*, la qual es dotà d'11 components i, per primera vegada, tots ells fills de la vila. Tal com resa en el carnet propagandístic, per aquella temporada els components de la cobla-orquestra local foren: Francesc Ballesta (2n cornetí), Josep Ma. Vilà i Saliner (1r cornetí), Francesc Sala i Flaqué (1r fiscorn), Francesc Sala i Ximinis (2n fiscorn), Lluís Hereu i Callol (trombó) i Josep Vicens i Juli (contrabaix i director), Ramon Tasis i Tutau (flabiol i representant), Emili Esponellà (2n tible), Enric Hereu (1r tible), Josep Vicens i Mornau (1r tenora) i Adolf Tasis (2n tenora).

PROFESSORS DE L'ORQUESTRA - COBLA		
D. Lluís Hereu	Trombó	
» Francesc Sala	Fiscorn	
» Josep Maria Vilà	Cornetí	
» Francesc Ballesta	Cornetí	
» Enric Hereu	Flauta i Tiple	
» Emili Esponellà	Clarinet i Tiple	
» Adolf Tasis	Clarinet i Tenor	
» Josep Vicens (fill)	Violí i Tenor	
» Francesc Sala (fill)	Violí i Fiscorn	
» Ramón Tasis	Viola i Flaviol	
» Josep Vicens (Xaxu)	Contrabaix	

NOTA. - L'orquestra podrà augmentar-se convenientment fins a dotze professors i disminuir-se fins a deu.

Carnet propagandístic de La Principal de l'Escala per la temporada 1914-1915 (cedit per Lluís Albert)

I si el 2013 és l'any en què es compleix el centenari de la documentació del nom de *La Principal de l'Escala* per primera vegada, el mes de març del proper any 2014 serà ben especial per a la formació local, ja que es celebrarà el 10è aniversari de la seva recuperació i presentació, fet que es produí el diumenge 7 de març de 2004.

Espero que aquesta mirada de 100 anys enrere us hagi agradat i descobert noves dades sobre la nostra vila, que es predisposa a celebrar, un any més, tot i que amb variacions, una nova festivitat dedicada a la nostra patrona, Sta. Màxima. Bona Festa Major!

Jordi Gallegos i Córdoba
Llicenciat en Història

Bibliografia i documentació

- Arxiu Històric de l'Escala:
  - Llibres d'Actes del Ple. Acta de 8 de novembre de 1913.
  - Matrícules Industrials i de Comerç. Any 1913
- Arxiu Municipal de Girona. Hemeroteca. *Diario de Gerona* (1888-1936)
- Biblioteca Pública de Figueres Carles Fages de Climent. Hemeroteca. *Empordà Federal* (1911-1938) i *La Veu de l'Empordà* (1902-1936)
- Pere GUANTER i SUBIRÀ, *Els alcaldes de l'Escala. Entre el poder i l'òbit*, Brau edicions, l'Escala, 2003

La història invisible dels lleons

Luanda (actual Angola), 1622. El virrei Don Joao Correia da Souza s'entrevista amb la princesa Zingha de Matamba, regne angolès que Lisboa no aconsegueix sotmetre en la seva totalitat

Un segle abans, els primers mariners portuguesos, famèlics i perduts, foren rebuts com a hostes pels africans d'aquells verals. En el curs de les negociacions, Zingha accepta alliberar els soldats portuguesos, que les seves tropes han empresonat, a canvi de recuperar part del territori i el respecte per la sobirania de Matamba. Zingha, que sempre es va negar a considerar-se vassalla o tributària de la metròpoli, diu sobre el rei de Portugal: "Quin dret té ell sobre els meus estats? El tinc jo sobre els seus?". La de Zingha és només una de la quarantena llarga d'aproximacions biogràfiques que inclou *Mis estrelles negres* (Ara Llibres, Badalona 2012).

Lilian Thuram (Pointe-à-Pitre, Antilles franceses), l'autor del llibre, pensa que l'ésser humà, petit o gran, necessita estrelles que el guiïn: "requereix ídols per modelar-se, afirmar la seva autoestima, canviar el seu imaginari i acabar amb els prejudicis que projecta sobre si mateix i els altres". Poc després d'arribar a París, amb 9 anys, va sentir com si el marquessin "amb un ferro roent". En una classe, on ell era l'únic alumne negre, va descobrir que els seus avantpassats foren esclaus: "la història dels negres, així presentada, no era més que una vall de llàgrimes i d'armes". Per fer-ho més entenedor, l'exjugador blaugrana suggereix de capgirar, per uns instants, el protagonisme dels blancs i dels negres en el món, fins i tot que "Déu, el ser suprem, fos negre també".

Mis estrelles negres és una apassionant travessia en el temps per la negritud. En paral·lel, Thuram ha impulsat, des del 2008, una fundació, que duu el seu nom, per fomentar l'educació contra el racisme. Pel veterà futbolista antillà, és una prioritat neutralitzar aquella visió del planeta que categoritza per races i que, arran d'això, s'aprofita dels humans

inferioritzats: "la raça una invenció dels científics dels segles XVIII i XIX, fabricada per la necessitat de gaudir de la raça inferior". Aleshores no se'm fa estrany el testimoni d'Arecia Steele, una afroamericana de 78 anys, la qual confessa que la seva mare li explicava, de petita, que quan s'acostava una blanca per la vorera els homes negres havien d'apartar-se. Steele afegeix que en els anys 60 a Mississipí, el seu estat natal, no calia fer gran cosa per tal que et pengessin d'un arbre: "el meu avi els baixava, tenien la llengua fora i els ulls desorbitats".

Entre les "estrelles negres" de Thuram hi ha Isop, escriptor de faules; Pushkin, poeta i novel·lista; Martin Luther King, activista afroamericà; Mohamed Alí, boxejador; Nelson Mandela, expresident de Sud-àfrica... Però també hi ha d'altres personalitats anònimes justament perquè l'imperialisme occidental ha tendit a blanquejar les grans aportacions universals africanes. Amb l'objecte de perpetuar la colonització, la història oficial va negar, fins a la meitat del segle XX, l'existència de faraons negres. Hi ha historiadors àrabs que tractaven el món egipci com part de les seves arrels: "i no com part de la pròpia Àfrica, el resultat va ser que l'antic Egipte fou separat de l'Àfrica negra". En aquesta línia, Mohamed Alí, nascut com a Cassius Clay, havent derrotat dalt del ring, l'any 1964, l'invencible Sonny Liston, manifestarà: «sóc negre, sóc l'home més fort del món». Posteriorment dirà: "d'aquí cent anys, diran que era blanc".

Eduardo Galeano, proleguista de *Mis estrelles negres*, ens assegura mitjançant un proverbi africà que "fins que els lleons no tinguin els seus propis historiadors, les històries de caceres seguiran glorificant el caçador".

Quim Gibert
psicòleg

Joc de paraules locucions, metàfores, frases fetes, onomatopeies...

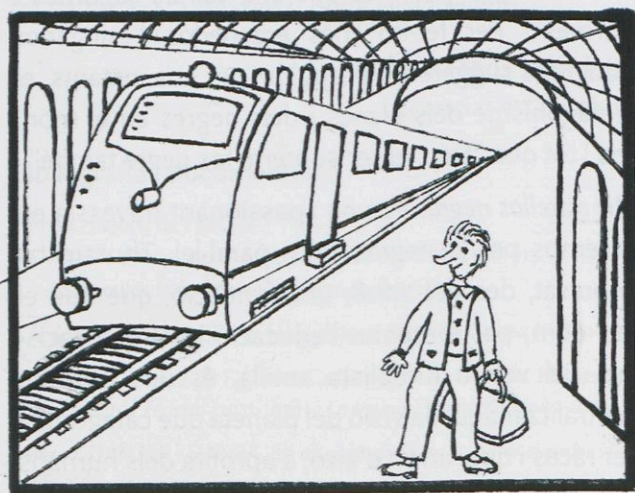
Aquest meu escrit va obtenir el primer premi en el 10è concurs de prosa i poesia que tingué lloc en el Consell Comarcal de l'Alt Empordà el dia 12 de juny d'enguany

De bell antuvi, a manera de preàmbul, manifesto, de ciència certa, que el relat que segueix és fruit de la imaginació i raneja l'absurd. Si alguns fragments, frases o paraules suggereixen un possible fet real, és pura coincidència.

Un dilluns de juny, de bon matí, em trobava al peu del canó, pencant com un bastaix, en el meu taller mecànic. Els clients volien tenir el cotxe a punt i l'encàrrec apretava com mai. Jo anava per feina i m'hi feia de valent, tant com podia, puix em manaven la pressa com si se'ls hagués d'escapar el tren. Tothora havia estat un enèrgic escarràs. No obstant, aquell dia, no me'n veia en cor. Tot i traient el fetge per la boca, jo sol no podia ni en fum de sabatots. Sortosament, un jove, de bona pasta, en vuere'm amoinat, va donar-me un cop de mà. Allò va ser posar oli en un llum. Per fi els clients aconseguïren el seu propòsit. Jo, en canvi, estava baldat, llassat, fet pols (cruixit), sense ànim de res. Ells marxaren amb el cotxe en bon estat, contents com unes pasqües; jo, en canvi, estava mort de braços i cames, sense poder bleixar, en una jornada de mil dimonis. Havia tret forces de flaqueza treballant de sol a sol. Déu n'hi do! Oidà! No me'n sabia avenir! Ni jo m'ho creia!

En declinar el dia (capvespre) el meu cos només em demanava d'anar al llit com les gallines. Vaig clapar com un soc. Feia anys i panys que no dormia tan pla, d'una tirada. L'endemà em vaig llevar d'hora, no fos cas que fes tard per anar a l'estació del ferrocarril, ja que des de casa hi havia un bon tram. Havia d'agafar el tren per desplaçar-me a la ciutat, on, de ben segur, m'hi esperaven, amb candeletes, els meus nebots, que eren la nineta dels meus ulls i em tenien el cor robat.

Feia un sol de justícia, per coure-s'hi ous. Arribat a l'estació, l'andana era neta com una patena. L'únic que hi feia acte de presència era jo. Vaig pensar que potser anava equivocat d'hora; però, què va! L'horari estampat a l'entrada mostrava clarament l'hora d'arribada del tren. Hi vaig romandre, palplantat, amb la convicció que la gent ja vindria. I, tal fet tal dit! De primer, érem quatre gats; però al cap d'una estona, la superfície de l'andana, llarga com un dia sense pa, es va anar omplint fins al punt que la gent hi era a cabassats. Em feia creus de la munió que s'hi concentrava. Entretant jo mirava de reüll (de gairell) la solitud de la via. No m'agradava gens ni mica albirar el paral·lelisme dels rails que la perspectiva els unia a la llunyania. Volia veure d'immediat l'arribada del tren. Però, com que la demora s'allargava massa, ja començava a tenir els nervis de punta i a treure foc pels queixals, fins que em pujà la mosca al nas. En compensació, la resignació bíblica i el record del pacient Job em calmaren. Mentrestant, què feien els altres usuaris? Doncs, esperar amb els matxos

carregats, com qui aguanta una espelma, amb el cor encongit i la cara llarga, de pomes agres.

Per fer temps la gent la feia petar i cada vegada s'alçava més la veu. Aquell garbuix semblava ben bé una olla de grills. Jo tenia el cap com un timbal. Uns anaven d'un costat a l'altre, amunt i avall, cap aquí i cap allà, sense solta ni volta. Tots estàvem a l'expectativa de la irrupció del tren. I, mentrestant, jo em sentia sol. Ningú no em dia ni ase ni bèstia. No obstant aguanta-

va el tipus tot i tenint els nervis a flor de pell. Aquesta situació em treia de polleguera. Volia fer quelcom; però, què, si no era esperar o cridar el mal temps als quatre vents! Ningú no escodrinyà el perquè d'aquell retard; però no per això ens havíem de quedar de braços plegats. Si més no, o caixa o faixa! Llavors, tots junts, a la una, trets de mare, vam fer mans i mànigues per preguntar al cap de l'estació el motiu del retard. Aquell home no ens feia gaire el pes i per parlar-hi ens vam revestir de valor. Un home d'empenta, tocat i posat, que semblava un bon jan, trencà el gel. Les paraules per resposta eren escarides, a mitges tintes i no a pams. Una avaria molt grossa, d'aquelles que demanaven auxili, n'era la causa. La notícia va ser com si ens caigués una galleda d'aigua freda a sobre. Tot i així, la incertesa es dissipà momentàniament, encara que seguissin en peu de guerra el desassossec, la inquietud, el desànim,... que posaren l'aigua al coll a la multitud.

Tot de cop, el màxim responsable de l'estació, un home

de mitjana edat, malcarat, morrut com ell mateix, d'expressió autoritària i cara de pocs amics, servint-se d'un altaveu, intentà, amb paraules que el vent s'endú, calmar els ànims enrarits. Entre l'espasa i la paret, nedant al mig de dues aigües, s'adonava que el retard trasbalsava la gent i pretenia apaivagar-lo posant fre a la greu i insostenible situació. Volia fer i desfer. Però, com que parlava mig en plata mig en quartos i tenia molta lletra menuda, els seus mots esdevenien

foc d'encenalls, aigua de borratja, aigua dins un cove,... Sense anar més lluny, jugava al joc de l'estruç tot amagant el cap sota l'ala. Nedava i guardava la roba. Ningú no va gosar buscar-li les puces o les pessigolles, ni plantar-li cara, per educació i respecte. De fet estàvem lligats de peus i mans. A mi no m'inspirava gens ni mica de confiança, ni tampoc no era sant de la meva devoció.

De tota manera, tant si com no, jo ja la duia de cap. Si el tren es feia esperar més, aniria a corre-cuita, cames ajudeu-me enfilant carrer amunt,

cap a casa falta gent, a llogar un taxi per anar a l'encontre dels meus nebots. Nogensmenys, va anar d'un fil... De cop i volta, veig una dona d'edat, alta com una catedral i prima com un filberquí. Vaig intuir que era sorda com una tàpia. S'acostà, de puntetes, per demanar-me de fer-li cinc cèntims del que passava. Aixecant el to de veu faig explicar-li-ho fil per randa, amb un gavadal de detalls, per assegurar-me que m'entenia. Però, què va! Dubto que en tragués llana neta. Havia perdut el nord!

Estava "in albis" Això sí, garlava pels descosits, sense treva, com una cotorra. Una veu veïna li deïa, si fa no fa: pari el carro! Però ella no la sentia. Aquell bla, bla, bla,... m'atabalava de tal manera que tot i seguir el corrent me n'anava escapollint, d'esquitllentes, com el dimoni de la creu. Com que tenia corda per estona, vaig tocar el dos cap a l'altra part de l'andana. No la vaig veure més ni en forat ni en finestra.

Allà hi havia un vailet de la primera volada, esprimatxat, alt com una perxa, prim com un clau i més sec que un bacallà, que feia la impressió d'ésser curt de gambals, tocat de l'ala o del bolet. Donava voltes sense to ni so, amb un esverament fora de sèrie, sense timó ni aturador. Un comportament que no tenia ni cap ni peus. Jo tenia l'ai al cor. Fins i tot, un home, vestit de vint-i-un botons, tocant de peus a terra i amb cara de respecte, l'avisà eufemísticament. Amb molta mà dreta l'advertí: Jove, no donis voltes ni corris tant que pots caure i fer-te mal o fer-ne als aquí presents. Però ell, res, ni cas! Com si ho digués a la paret o piqués ferro fred seguia fent de les seves, tirant la capa al toro i aguantant el xàfec. L'home, contrariat de bon tros, comentà: Ves a saber quina en porta de cap aquest noi! En canvi, un altre, enervat, com una òliba encantada, assumia el borrombori sense pena ni glòria. Deambulava d'un cap a l'altre de l'andana com una ànima en pena. Era clar que els nois no eren tallats del mateix patró. Diantre! Eren com la nit i el dia!

Una dona, de bona presència, que caminava a pleret, sense ordre ni concert, havia sentit tocar campanes sense treure'n l'aigua clara. Explicava, a tort i a dret, l'argument de l'entrellat, afirmant, amb contundència, a tota veu, que, segons la "vox populi", el tren no arribaria, que hauríem de tornar a casa... i no sé quantes coses més. Embolica que fa fort! Disparada la xerrera, enraonava pels colzes. Parlava a la babalà, sense el més mínim grau de coherència. Tanmateix, jo en feia cas omís, ho passava per alt i ho deixava de banda. La pobra dona hi posava més pa que formatge. De tota manera no era d'estranyar que tots tinguéssim la por al cos. La dona, potser inconscientment, però amb desimboltura, havia fet explotar la bomba. No n'hi havia per menys!

Aquell desgavell em treïa de mare i anava fent feix. Per calmar els ànims, alguns s'esplaiaven escampant la boira més enllà de l'andana; altres donaven el seu parer; n'hi havia que es desfogaven amb dures crítiques al servei ferroviari... Marededéu, quin poti-poti! Quin galimaties! Quin enrenou! No n'hi havia un pam de net, coi!

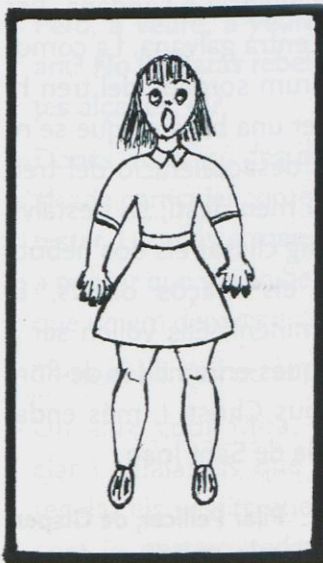
Al cap i a la fi el que es pretenia era fer temps. Jo, de tant en tant, treïa el nas amb esperit de tafaneria i donava un cop d'ull. Veïa intacte el paral·lelisme de rails –nets de palla i pols– que seguien igual de convergents a la llunyania, de manera que res no havia canviat.

De sobte, un cop sec em tragué de l'ensopiment. Una dona força jove, apersonada, de complexió ferrenya i de figura rabassuda, altament empolainada, que feia goig de veure, va caure en desmai com un sac, a prop meu. La impressió em produí pell de gallina. Tot i amb això, em van faltar cames per auxiliar-la i ajudar, barret en mà, els qui l'aixecaven amb penes i treballs. El seu rostre era blanc com la cera i els braços i cames com un glop de llet. Per si això fos poc, començà a tremolar com una fulla i després d'un crit d'esglai balbucejava paraules inconnexes. Anava sola, només un gosset de companyia no es movia del seu costat. En un tres i no res la dona tornà en si i aixecà el vol, més contenta que un gos amb un os. No deixà de banda el seu agraïment als qui l'havíem assistida en cos i ànima. El tràngol esdevingué fonedís i la dona es passejava tan campant a trot de peixater, lleugera com una daina o com una ploma. Quan vaig advertir que s'havia recuperat a marxes dobles, en un obrir i tancar d'ulls, no m'ho podia creure, no ho hauria dit mai. Ni més ni menys el cor se m'eixamplà. De veritat em treïa un pes de sobre i ballava per un peu.

Les persones grans acusaven més la fatiga. A les criatures, en canvi, tot els era pàtria. Corrien, jugaven, cridaven,... Una nena d'uns set o vuit anys d'edat, blanca com la neu, fina com la seda, de cabells rossos com fils d'or, anava a la saca d'una altra, bonica com un sol, tot fent la guitza i no deixant-la de petja. Corria tant que, de cop i volta, ensopegà i caigué de trompis, de nassos, de morros,... Va anar d'un pèl que no es trenqués un os. El cas és que vaig presenciar "in situ" l'accident i vaig aixecar-la a empentes i rodolons,

amb la confiança que Déu hi fes més que jo. Vaig fer-ho de bona fe i de bona gana. Mare meva! Quins plors feia la nena tot demanant la mare! Per acabar-ho d'adobar, aquesta es trobava a l'altre cap de l'andana i tan punt va tenir-ne esment va acudir-hi, de llampada, com una bala, com una fletxa, com un bòlid, com una llebre, com un coet,... Talment semblava que anava a preu fet o a apagar foc. La notícia va ser pitjor que una taca d'oli. A primera vista i a cop calent aparentava no tenir gaire mal; però, pel que fa el cas, es va fer un nyanyo (bony) al cap, una nafra de pronòstic als genolls i un ull de vellut. La mare la mirà, de fit a fit, l'abraçà, la consolà,... però de retruc, la va alligonar: Ja t'havia recalcat que no correguessis! T'està més bé que el pa al ventre! Què dimonis feies? Que no miraves a terra? Veus, el pecat ha fet forat! Entretant, li curava les ferides amorosa-

ment. No cal que s'hi escarrassi, li advertí una dona. He vist que jugava a córrer i ha tingut un mal moment, un mal punt, una mala sort. La nena devia estar curada d'espants i es mantingué muda i a la gàbia. En canvi la mare no estava de filis i no s'ho sabia acabar.

Jo em posava les mans al cap. Quins tropells! Quin desori! Quants contratemps! Quin desmantellament! Allà on hi ha tantes persones en passen de totes. Per sort, ben mirat, un grup de noietes vestides esportivament i equipades amb motxilles, donaren un toc d'humor a la crítica situació. Cantaven, pas poc ni gaire, a més no poder, sense fer galls. Irònicament deien: "Qui canta el seu mal espanta i a les penes, punyalades". Aquell planter de cantaires en sabia un niu. Amb el cor a la mà i la veu fina com la mussolina capejaven el temporal i reien com no havien rigut mai. La improvisació fou el miraculós mannà, baixant del cel, que tragué el malentec de les persones que estaven més mortes que vives. De tanta alegria no cabien en pell.

Un home, de mitjana edat, alt, bru, xuclat de galtes, prim com un gànguil, xaró, malfardat, llardós com una guilla, amb la barba de pocs dies, vestit pengim-penjam, seia a un banc de l'andana. Moix, taciturn, amb el cap cot, es mostrava insensible, abstret, embadalit,... com una mosca morta. Aliè a aquell batibull, no aixecà ni un peu de terra per esbrinar què passava. No es mogué ni per art d'encanteri. Solitari com un mussol, aparentava no estar al corrent del trasbals. Feia el paper de met. A mi aquella actitud negativa em va fer mala espina. La meva impressió fou que no estava bé del cap, que li faltava un bull o s'inhibia de tot. Jo, per no posar-lo en evidència, feia els ulls grossos com qui no el veu. Tal vegada no tenia un pèl de ximple i no es volia posar cap pedra al fetge o mullar-se, més aviat es guardava un roc a la faixa.

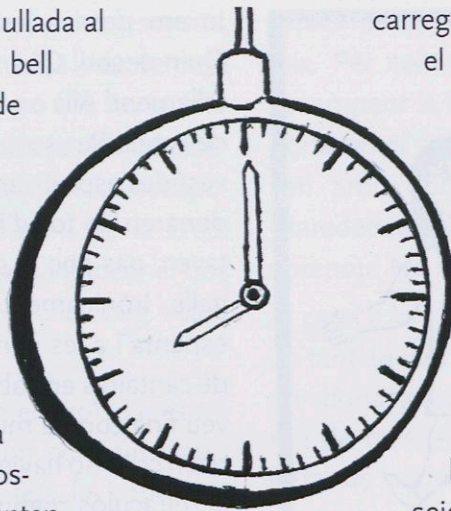

Jo, de tant en tant, donava una ullada al rellotge de l'estació, situat al bell mig de la façana. Era el pal de pallar que s'hi mantenia en peu des de l'any de la picor (any de la Maria Castanya). Amb prou feines me'l mirava fixament. Les broques anaven en concordança amb la velocitat del temps, quan, per altra banda, jo desitjava que s'aturessin a marxes forçades. Però, elles, totes, anaven a la seva, sense entendre de raons. En feien un gra massa! La seva actitud em venia a repèl i m'exaltava els ànims. Però de cap de les maneres no em rendia, més aviat vaig alçar el cap i agafar pit.

De repent, com que tothora estava a l'aguait, d'una hora lluny vaig veure que el tren passava per alt el punt de confluència simulat, perspectiva, pels dos rails. Encara que aparentés apropar-se al ralenti, a pas de tortuga o de bou, ho feia a pas de gegant. Per fi, havia donat senyals de vida. Ja és hora! Ja n'hi ha ben bé prou de tanta espera! Ja el tenim aquí! Qui ho havia de dir! Tots cridàvem amb força al mateix temps i passar d'un estat anímic a l'altre va ser fet i dit. Ens ho havíem pres tant a la valenta que, entre sets i vuits i números que no lliguen, tant ens eren naps com cols. Mai de la vida no m'havia trobat en un cas semblant.

El tren entrà a l'estació en cosa de segons, en un obrir i tancar d'ulls. Òndia! Vaig exclamar, sense com val ni com costa i més trempat que un gínjol. Tant se val! Ho vaig a celebrar a base de bé: tal·latal·lera! La impaciència s'havia volatitzat fent-se fonedissa i el malson finia. En aquell instant tot eren flors i violes. Tot era glòria. Déu meu, quin temperi! Era un aldarull en tota regla! D'aquell contratemps el tren també en sortia escaldat en arribar a tres quarts de quinze. A tots ens havia tocat les de perdre. Sense mirar prim, baladrejarem tot dient: endavant les atxes! Tan punt el tren es parà hi anàrem a tota vela. Ens faltaven cames per poder-hi pujar. Renoi! Valia la pena!

Qui més qui menys anava carregat com un burro. D'equipatges n'hi havia a l'alçada d'un campanar, com la torre de Babel, tants com per

carregar barcos. Menys mal que afluava el seny i s'hi entrà arrenclerament, amb ordre i concert, sense empentes ni rodolons, sense colar-se ni campi qui pugui. Els passatgers entrats en anys, tot i ésser gats vells, foren els últims a instal·lar-s'hi. Les seves forces no donaven per més. Un ancià, més vell que l'anar a peu (més que Matusalem), tot d'un plegat, s'aixecà del seient cridant com un boig: Maleït siga! El rellotge! L'he perdut! Els del seu

entorn vam remoure cel i terra buscant-lo. I en un girar d'ulls, en una esgarrapada, un nen grandet el trobà. El propietari exclamà: És un record del meu pare! Gràcies a Déu! I, gràcies, bufó, dirigint-se al nen, al qual li escapava el riure per sota el nas. No hi havia volta de full. Va ser com bufar i fer ampolles.

A part d'aquest fet anecdòtic, fou un viatge de total tranquil·litat. En un nores es passà de perdre l'humor a estar de bona lluna. L'expressió facial dels passatgers ho deia tot. No debades, al revisor, sens posar entrebancs —més aviat predicava amb l'exemple— li sabia greu el retard. Encertava de posar les coses al seu lloc. Segur que, poc o molt, hi tenia la mà trencada. Valia la pena de prendre'n patró.

El tren anava de gom a gom, ple com un ou. Malgrat tot, el viatge va ser com una seda, anà sobre rodes. M'hi sentia com el peix a l'aigua. Era la contrapartida de la permanència a l'andana. Per carambola, a alguns ens entrà galvana. La comoditat del seient i el rum-rum sorollós del tren hi tingueren a veure. Vaig fer una becaina que se'm posà al moll de l'os. La desaceleració del tren em despertà. Arribava al meu destí, sa i estalvi. Un cop baixat del tren vaig clissar els dos nebots que m'esperaven amb els braços oberts. El retorn a casa va ser imminent. Ells volien ser a temps de veure les boniques enramades de flors (catifes) del dia de Corpus Christi i, més endavant, els focs de la revetlla de Sant Joan.

Pilar Pellicer, de Gispert
L'Escala, 27 de juny de 2013

Aires nous...

- **I doncs... què vols que et regali pel teu sant?**
- Voldria renovar-me el vestuari sencer, no ho sé, potser una faldilla nova que faci conjunt amb una brusa ben fresqueta i airosa. Ja fa massa anys que porto aquesta roba però me fa, me fa que no em deixaran...
- **I qui no t'ha de deixar?**
- Home, no em facis riure! Tu bé prou que ho hauries de saber! A tu et passaria el mateix si volguessis estrenar un vestit nou, o un "traju" com diem tu i jo.
- **Bé, però no és el cas. Primer perquè el meu sant ja ha passat i després perquè vosaltres les dones sou unes presumides empedreïdes que sembla que cada dia sigui festa major i hàgiu de lluïr nous modelets.**
- De fet estic pensant en alguna cosa divertida com a regal. Què passaria si m'atrevís a fer un canvi. T'imagines què diria la gent si em veiés desfilar pels carrers del poble tot exhibint una faldilla i una brusa transparents?
- **Sisplau! Però no veus que se't veuria el llautó, que a tu t'està prohibit anar pel món d'aquesta manera? Potser no recordes que et van parir amb un tarannà senzill, casolà, festiu, però tradicional?**
- Tradicions, tradicions! Ja en començo a estar-ne ben farta de tanta tradició.
- **Però, a veure, a veure què t'ha picat ara? No t'estaràs rebel·lant a aquestes alçades, oi?**
- Doncs, mira, sí, des de la meva alçada particular començo a protestar. I, a més a més, començo a pensar que serien ben pocs els que no em deixessin...
- **Tornem-hi! Qui no et deixaria?**
- Un altre cop? Mira, t'ho diré clar i català: els que ens van regalar els vestits que tant tu com jo portem cada dia de

les nostres vides. No creus que veurien amb bons ulls que pel meu sant em presentés amb aquella roba que t'he dit abans?

- **Doncs, no, no i no! I ara sóc jo qui es posa en contra teu. Tu creus que a mi m'agradaria que tothom et mirés bocabadat mentre tu no pares de ballar i provocar pels carrers del poble? Res! Si vols et regalo una excursió a les Medes, i no se'n parli més.**

- D'acord, d'acord! Ja m'està bé el teu oferiment, però que m'hi deixaries anar en biquini? Farà tanta calor... Au, va...

*****

Des del pati de casa seva l'Ariadna els sent parlar. L'any passat, en aquestes èpoques, li sembla recordar que es discutien per una altra bajanada. Ben mirat res de transcendental, tan sols coses de parella. Pensa que porten massa temps tancats a casa i això no és bo per a ningú. Somriu quan sap que la Festa Major de L'Escala és a tocar i caldrà empolainar-se bé per a conquerir el cor del seu enamorat. Ella sí que ho tindrà fàcil i es podrà vestir tan provocativa com vulgui. I és que ella no és pas com la Maximeta, la geganta escalenca que li tocarà seguir ballant-la al costat del seu Peret. Sort que un cop posats, amb el caliu i els aplaudiments dels nens i les nenes del poble i la música que no parará de sonar, tota discussió haguda quedarà en aigua passada.

Aprofitem tots plegats aquests dies de festa per gaudir al màxim de tot allò de bo que ens ofereix el poble. I fem-ho deixant de banda qualsevol desavinença. Amics i amigues, estrenem aquest setembre amb somriures que traspuïn cordialitat, alegria i bon humor!

BONA FESTA MAJOR
A TOTHOM!

Mercè Bellfort i Bruna

Un dia a la vida de l'hierofant Cneu

Fa vint-i-tants anys, quan jo feia monitoratge escolar al MAC-Empúries, vaig saber d'uns vídeos que havien gravat les càmeres de seguretat del museu, quan aquest quedava en la més absoluta solitud, que mostraven unes siluetes lluminoses que insinuaven una figura humana. Un zelador m'explicava, en aquella mateixa època, que ell i un amic havien detectat una presència i havien enregistrat una psicofonia (fenomen de veu electrònica) a l'àrea sagrada del complex terapèutic-religiós d'Asklepieion, on màgia i energia es donen la mà. Aquells pressumptes fenòmens paranormals, que de ben segur devien tenir una explicació racional o ser una operació de màrqueting, van despertar el meu interès per l'Asklepieion.

El 1909, un any després d'inaugurar-se les excavacions al jaciment emporità a instància de la intel·lectualitat noucentista encapçalada per Puig i Cadafalch, apareix l'estàtua d'Asclepi-Esculapi (tot i que molts experts consideren que es tracta de Serapis) a l'àrea de l'Asklepieion. L'estàtua emporitàna (segle II aC) esdevé la més preuada escultura clàssica trobada mai a la Mediterrània occidental. Asclepi és la divinitat pagana de més mal par per al cristianisme. L'Asklepieion és un prestigiós centre de peregrinació que acull malalts i impossibilitats arribats d'arreu. Aquest sanatori aporta dinamisme i prosperitat a la ciutat. Està presidit per l'hierofant o summe sacerdot que s'ocupa de la celebració dels misteris sagrats.

És matinada a l'Emporiae del segle II dC. Una llum tènue arriba sobre l'Asklepieion a través d'un sostre de núvols blancs rere els quals s'endevina la Lluna. La ciutat grecoromana es mostra tranquil·la i silenciosa, mirallant-se en aquella mar blava que l'ha vist créixer, com si no s'adonés del procés de deteriorament i agònica decadència que ara està patint. El *municipium Emporiae* ja no té aquell actiu caràcter marítim i portuari de la ciutat que va fer que Asclepi fos considerat el patró dels mariners. Emporiae decreix a l'ombra de Tarraco (capital de la Hispania Citerior), el progressiu desús del port pels sediments aportats pel Fluvià, els canvis dels fluxos comercials en les rutes marítimes i les reformes administratives de Vespasià.

L'emporità Cneu Lucili, descendent de grecs i romans de llinatge antic, és l'hierofant de l'Asklepieion. Cneu acaba d'arriba procedent d'un banquet a casa d'un prohoms de la ciutat que s'ha allargat fins ben entrada la nit. És agradable d'escoltar la remor de les fonts i deixar-se endormiscar. Cneu ha consagrat tota la seva vida al servei d'Asclepi; hi va ser iniciat des de molt jove. És el summe sacerdot encarregat del culte, de guiar els iniciats en el significat ocult de les coses. És el mediador entre allò mundà i allò diví. És un pont entre la il·luminació interna i la vida externa. És capaç d'il·luminar el pròxim amb el seu exemple i les seves ensenyances.

Segons la mitologia grega, Asclepi, déu de la medicina i la salut, és fill d'Apol·lo i de Coronis. Asclepi no apareix considerat en els poemes d'Homer com una divinitat, sinó com un simple mortal. El centre originari del culte a Asclepi és a Tricca (Tessàlia), però els santuaris més importants són al Peloponès. El sanatori emporità és, naturalment, un recinte molt modest comparat amb els complexos d'Epidaure, Kos, Corint... El recinte està ubicat a migdia de la ciutat i està format per un temple, unes cisternes, un pou i un edifici porticat o *aditon* on els malalts experimenten el somni sagrat o *incubació* a partir del qual l'hierofant Cneu, conscient del somni revelat per Asclepi, estableix el tractament terapèutic i les regles a seguir.

L'Asklepieion emporità recreat en un fotograma del documental "Esculapi d'Empúries" elaborat en ocasió de la tornada del déu al seu lloc d'origen. (Fotomuntatge: CCMA-MAC).

El temple té estàtues al·lusives al son i al somni. Les parets estan atapeïdes de pintures, relleus, plantes seques, pells d'animals, gerres...

Una gran escala fa d'accés al temple des del carrer. La terrassa és davant la muralla. Davant el temple, de cara a llevant, hi ha un magnífic altar. Les cisternes són el lloc on s'emmagatzema l'aigua per dur a terme els ritus de purificació. El pou obert conté les serps consagrades al déu: les serps són animals sagrats, considerats de transició entre la terra i l'infern.

Els malalts hi romanen una o més nits. Hi acudeixen leprosos, cecs, coixos, dements... que supliquen la intervenció del déu. La mare, amb el nen malalt, presenta les seves senzilles ofrenes (fruites i verdures). En aquell sanatori aromàtic i apacible les malalties mitiguen gràcies als ritus monòtons i els exvots. Cneu ha vist com algun impossibilitat ha deixat les seves croses i ha abandonat la llitera en què havia arribat prostrat. Cada dia fan cua malalts i impeditos. No s'hi admeten malalts terminals ni dones parteres. Hi abunden els "asclepimaníacs", molts vinguts de lluny. Les malalties més comunes són el paludisme, el tètanus..., tan propis de l'inhòspit territori emporità farcit de terres movedisses i llotoses, estanyols i aiguamolls... Els remeis a l'ús són les sagnies, purgues, banys freds, vòmits, cataplasmes... Els admesos fan una aportació.

"Era com si en aparença em toqués (...) com una espècie d'impressió que era allà en persona. Volies obrir els ulls, però temies que el déu s'enretirés massa aviat. Escoltaves i senties coses, de vegades com en somnis, d'altres com a la vida en vigília. Se't posaven els pèls de punta, ploraves i et senties feliç, el cor s'inflava... Quin ésser humà podria expressar amb paraules aquesta experiència? Qualsevol que hi hagi passat compartirà el meu coneixement i reconeixerà aquest estat de l'esperit". Són paraules del retòric i malalt crònic Publius Aelius (117-181 dC).

Un gall canta. Se sent el lladruc d'un gos. La lluna s'ha amagat rere el Canigó. A la badia comença a fer-se de clar i Empúries i el port de l'Escala recuperen l'activitat portuària. Cneu, vestit de blanc, està assegut a la terrassa de l'Asklepieion comtemplant les solemnes façanes dels temples, els carrers sumits en la son, els camps deserts i aquella mar quieta. La seva salut ha empitjorat, però un bany i un massatge a cura d'un esclau el revifen. Fora se sent el remor dels esclaus.

Ofrena de tres asos de la República romana trobada a l'àrea sacra de l'Asklepieion d'Empúries durant les excavacions de l'any 1910 (foto: Museu Nacional d'Art de Catalunya)

Cada vegada més s'adona que va perdent la fe en un triple sentit: en la seva decadent Emporiae; en els déus perquè ja no viu amb delit els antics mites i rituals: en la seva pròpia decrepitud.

El dolor i la mort li provoquen un profund malestar i una gran compassió. Necessita meditar per retrobar la clarividència necessària i allunyat els seus fantasmes personals.

De bon matí surt a comprar a l'àgora alguna cosa per adecentar el temple. Ha deixat el seu ajudant a càrrec del sanatori. Un nou vel ha de substituir el vell recremat per tal de preservar la bona imatge del déu. Al mercat de l'àgora, un formiguer de gent. S'hi venen púrpura de Fenícia, tapissos i dàctils de Cartago, papirs d'Egipte... Al migdia va a la biblioteca a consultar llibres a la recerca de resposta als seus neguits i per a l'elaboració de medicaments. Es mostra nostàlgic, erràtic... El port de l'Escala, mentrestant, manté un moviment febril. Aquest port multicultural, subsidiari d'Empúries, fa les funcions de llotja de peix, centre de lliure comerç, refugi i avituallament d'embarcacions arribades d'arreu.

Fa un dia rúfol. A la tarda passeja per la muralla mentre va observant els carreus tocats i retocats al llarg dels temps. Observa, amb la vista a migdia, com un esclau pugna amb un bou que es nega a llaurar; l'esclau, tossut i inepte, no s'adona que l'animal està malalt. La feble i pampalluguejant llum de les llànties d'oli dibuixen al vespre ombres a les parets. En una, hi veu retallada la silueta d'Asclepi. El seu pare ja li havia explicat aquestes aparicions, però en patir el seu pare d'alienació mental mai s'ho va acabar de creure. Quasi no recorda les paraules del seu pare, tot i que li havia explicat repetidament aquest i altres casos.

Es fa de nit a Emporiae. Al pòrtic de l'Asklepieion els fidels reposen, entre serps, encongits per la fresca. El summe sacerdot Cneu, acompanyat pel seu ajudant, encén les làmpades del temple. Cneu reposa abatut a la terrassa del temple; la seva vida s'escola. Empúries i el port de l'Escala reposen plàcidament esperant l'arribada del nou dia.

Lluís Colomeda

www.marebalena.blogspot.com

Ca la Pepita Tasis

El carrer de les botigues, conegut oficialment amb el nom de Maranges, és una via històrica de l'Escala, que compta amb una llarga tradició comercial al darrera i que els veïns de tota la vida tenen en gran estima. Situat al nucli antic del poble, a tocar la Platja, és un passatge curt i més aviat estret, al qual la tramuntana arriba a repèl, rebotada dels carrers que el travessen perpendicularment.

En l'actualitat, el carrer de les botigues gaudeix d'un bon ambient a l'estiu, mentre que a l'hivern es queda mig erm a causa del tancament d'alguns comerços de temporada i de la baixa afluència de visitants, que s'ha vist agreujada, darrerament, per la crisi econòmica que ens ha caigut a sobre. De totes maneres, malgrat els embats del pas del temps i els intents de desplaçar el centre comercial cap a altres indrets de la vila, el carrer es manté ferm en la seva personalitat i, sense fer-ne escarafalls, ha aconseguit mantenir el seu protagonisme i prestigi popular.

Una de les qualitats del carrer de les botigues és ser un dels pocs de l'Escala pel qual no passen, ni han passat mai, vehicles, la qual cosa facilita que els vilatans i forasters hi puguin passejar sense ensurts motoritzats. En aquest sentit, anys enre, en els finals dels cinquanta i primers dels seixanta del segle passat, va arrelar amb força entre el jovent del poble, la dèria d'anar-hi a fer volts, que era una manera de passejar molt especial. Consistia, bàsicament, en anar d'un cap de carrer a l'altre, normalment en petits grups, en les dues direccions, ara vaig ara torno, diverses vegades.

Anar a fer volts, a l'Escala, no era cap novetat. Venia de lluny. Però anar-hi concretament al carrer de les botigues sí que va ser, fins que va durar, una acció imaginativa, simpàtica i extravagant, que els joves escalencs duïen a terme, generalment, els vespres dels diumenges a la sortida del cine Pequín i també, en menor mesura, els dies entre setmana, abans d'anar a sopar. Era un passatemps que, encara que sembli estrany, es portava a terme més a l'hivern que no pas a l'estiu, a causa que quan feia calor les opcions d'oci eren més nombroses i variades.

Els grups els solien formar adolescents del mateix gènere, o bé nois o bé noies que, mentre xerraven pels descosits, quan es creuaven amb un altra colla els membres del qual eren del sexe contrari, hi llançaven furtives mirades plenes de timidesa. La moda, però, va durar pocs anys i, a hores d'ara, ja no se'n canta gall ni gallina. Els joves d'avui dia no estan per orgues, ni per rareses de l'antigor.

Tanmateix, el que ha identificat aquesta acollidora via escalenca al llarg del temps són els comerços que s'hi han ubicat. Són ells els que amb les seves ofertes diverses i llums de reclam li han donat vida. Si no m'equivoco, a la planta baixa de cada casa hi ha, i hi ha hagut, una botiga, a excepció del recinte històric i senyorial de can Maranges i d'un parell d'entitats bancàries.

Amb tot, s'ha de reconèixer que, deixant de banda l'allau de visitants que rep actualment l'Escala al llarg del mes d'agost, abans al carrer de les botigues hi havia molt més ambient que ara, sobretot als hiverns. La ferreteria de can Clos, la barberia de can Quintana, la d'en Joan Callol, la pastisseria de can Rosendo, ca la Maria Pijoan, el bar Xangai, can Romaguera, ca la Pepita Tasis, ... estaven obertes tot l'any i li donaven molta vida a totes hores. No podia ser d'altra manera, allò era el centre comercial del poble.

*Targeta publicitària
de la botiga de la
Pepita Tasis*

La Pepita Tasis, al carrer, davant de la seva botiga (Foto cedida per Ramon Viz)

Tot seguit, voldria parlar molt breument d'un d'aquests locals que en els anys 60 va ser un comerç amb molt d'atractiu i clientela: ca la Pepita Tasis.

Ca la Pepita Tasis estava situada al xamfrà dels carrers Maranges i Alfolí. Era una botiga gran, espaiosa, a la qual la llum natural entrava a bastament

a causa de les grans vidrieres que la separaven de l'exterior, que feien les funcions alhora de paret i aparador i que posaven al descobert tot l'interior del local. Als vespres, quan es feia fosc, es donava l'efecte contrari, la il·luminació pàl·lida de dins es projectava cap enfora i aportava una mica més de claror al carrer que, en aquells anys plens de grisor, era molt agraïda pels qui passejaven, fessin volts o no fessin volts.

Les vidrieres, però, no es trobaven pas a tocar la vorera, sinó que estaven enfonsades un metre cap endins aproximadament. Aquesta circumstància era la que donava lloc a què la llum solar arribés a l'interior un xic somorta i a què quedés un espai rectangular cobert, a fora la botiga, molt més ample que fondo, que era aprofitat tant pels que volien mirar l'aparador, com pels que s'hi aixoplugaven quan plovia.

A ca la Pepita Tasis s'hi venia roba de tot tipus, tant per a homes com per a dones, així com articles de platja a l'estiu. S'hi podien comprar des de jaquetes i camises fins a banyadors i matalassos d'aigua. La imatge que em retorna és d'un local atapeït d'expositors i penjadors curiosament col·locats que a mi, menut com era llavors, em semblaven obstacles d'un laberint. El taulell de la botiga es trobava entrant a mà esquerra i era allà on la Pepita i l'Enriqueta Font, que hi treballava llavors, ateniaven els clients.

La Pepita Tasis que vaig conèixer i que vagament recordo, era una dona d'alçada normal, cabells grisencs, seriosa, amable, franca, gens presumida, que portava normalment ulleres i que tenia un parlar molt correcte i educat. Era filla d'en Ramon Tasis i Tutau i de la Magdalena Ferrer i Marquès, i era la gran de quatre germans. La seguien en Ramon, la Consol i en Salvador. Estava casada amb el mestre d'escola Josep Maria Sureda i tenia dos fills, en Josep Maria i en Ramon.

Al jubilar-se la Pepita Tasis, o poc abans o poc després (ho desconec), l'establiment va ser ocupat per una entitat bancària i va quedar com apagat. L'espai ja no va ser mai més el mateix i això va afectar el carrer que va perdre part de l'alegria que sempre l'havia caracteritzat. A més, al cap d'uns anys, el banc es va traslladar i el local va quedar tancat i trist, situació que a hores d'ara encara es manté. Darrerament, a l'hora d'escriure aquestes ratlles, té penjat a la façana un cartell que diu "Es lloga". És d'esperar que d'aquí no gaire el puguem veure renéixer.

Pere Juhé i Oriol

Blau-mar
estètica & spa
HOME & DONA

NÚRIA ROIG CREIXELL

- Tractaments facials i corporals
- Depilacions
- Manicures i estètica del peu
- Massatges
- Maquillatges
- Solarium vertical
- Spa

C/ Germans Masferrer, 38
Tel. 972 773 617 - 17130 L'ESCALA

CONSTRUCCIONS NAVALS • ESPECIALITZATS EN VELA LLATINA

DRASSANES SALA

Salvador Feliu Sala

Port La Clota, 8
Tels. 972 770 734
972 772 205

17130 L'ESCALA (Costa Brava - Girona)

**CONSTRUCCIONS
J.A. AGUILERA I FILL**

C/ Sert, 4 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 772 523
Mòbil 649 845 992

Patufet

Aquest any, a la meua petita col·laboració en el llibre de la Festa Major, no he volgut escriure un poema carrincló d'aquells que segurament cansen al personal –però que a mi m'agranden– n'he decidit “passar”. M'hauria vingut més de gust escriure sobre la meua indignació per tot el que a la nostra societat ens toca de mal suportar, però, m'agafa un cansament i també “passo”.

Fullejant uns patufets de l'any 1925 que la meua mare anys després ella mateixa els va ordenar i enquadrar, llegia dos escrits prou divertits i tenint en compte que estem de Festa a la nostra vila, els reproduiré

Pel·lícula de la setmana

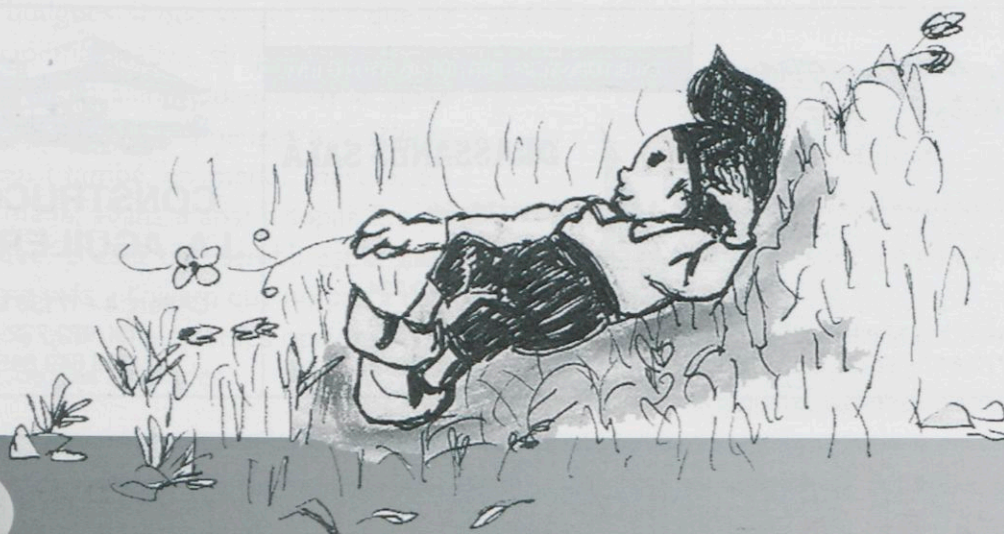
Si tothom corresponia / al respectiu tarannà, / heu's aquí allà on els caldria / anarse'n a estiuejà: / els valents a Viladida, / els savis a Salomó, / els panxuts a Vilagrassa, / i els tarats a Puiginyós. / Els aixerrits a Centelles, / els sepulcrers al Clot, / els toreros a Banyoles, / i a Bonastre els que han fet sort. / A Malgrat els desdenyosos, / a Roses els jardiners, / els cuiners a Vallfogona, / i als deixats a Massanet. / Els boigs a les Guillerries, / els fadigats a La Seu, / les porteres a La Escala, / i els devots a Santes Creus. / Els bastai-xos a La Riba, / els aiguadors a Dos-Rius, / a les Fonts els farmacèutics, / i a Caldes els fredolics. / A La Bisbal els canonges, / a Maldà els escarrencits, / a Matalgalls les cuineres / i a Llansà els pròdigs i els rics. / Els diligents a Secuita, / a Biguer els ubriacs, / a Valldemossa els tenorios, / i a Hospitalet els malalts. / A Vilafranca els gorreros, / a Igualada els empleats, / a Torredembarra els frescos / i jo a Gerri de la Sal.

NYIC

P.E.P.

Apa doncs! Que gaudiu de la Festa Major en honor a Santa Màxima, i us ho passeu bé amb els diferents actes que s'hi celebren que de ben segur seran per a tots els gustos.

E.A.

I tota la mar per mi !

Cançó

Tinc una casa a la platja
i tota la mar per mi,
rosa, grisa, verda, blava,
del color del meu desig

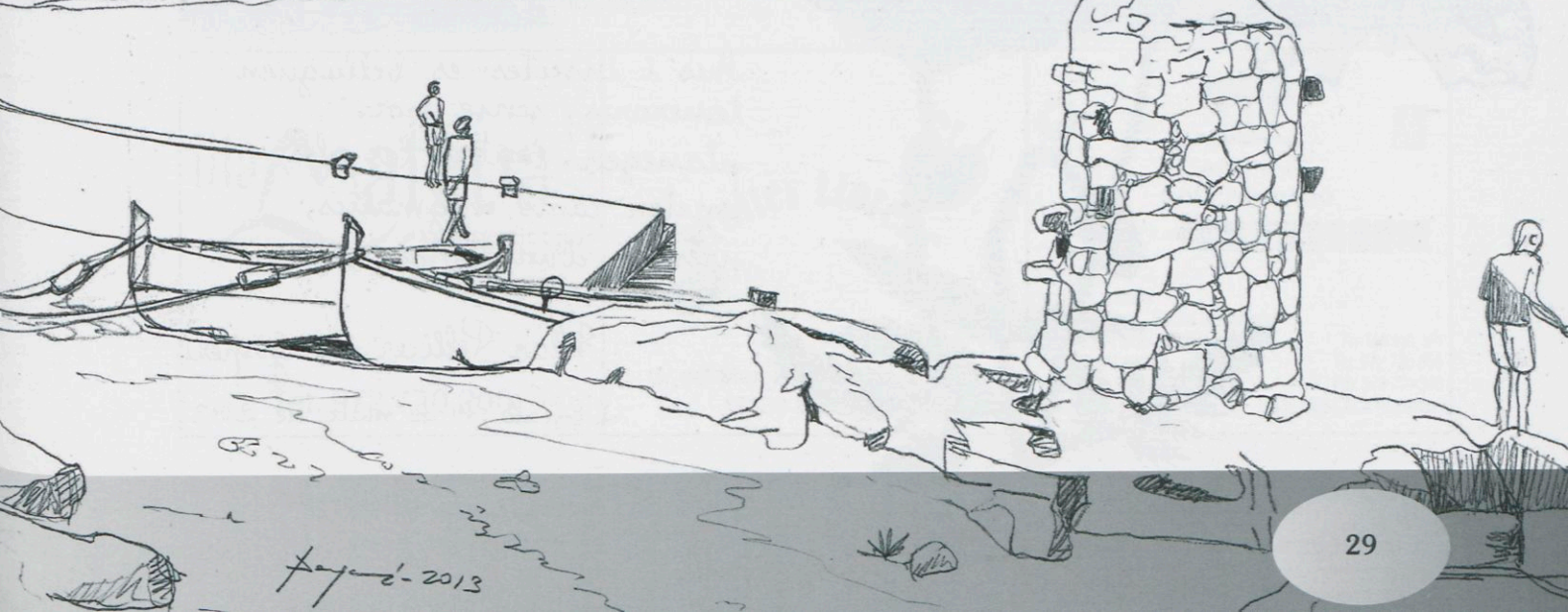
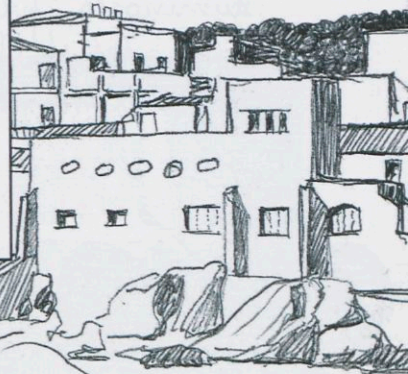
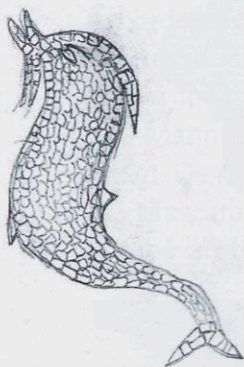
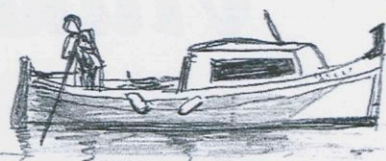
Per flors, l'escuma que salta,
per cançó, vent de garbí,
per companyia, les hores
i per amics, la nit,

El mariner que m'agrada
s'ha de manejar el volantí,
dur el timó, tirar la xarxa,
i fer pesca mar endins.

Aprinc a jugar amb l'onada
la roca m'esmolta els dits
quan arrenco els petits musclos
fairebé de cinc en cinc

Tinc el que vull, res no em falta,
casa, taula, calma, i llit,
l'amor que va i ve amb la barca
i tota la mar per mi.

Moubrerrot Vagreda i Trullol

Agost-2013

Viure la primavera

Jeu la sement en terra molla,
descansa, creix en serenor,
òrfena de la llum solar,
titubeja, surt de l'ombra
i deixa enrere la foscor.

Brolla la frescor del camp,
natives plantes verdegem,
el paisatge s'ennobleix
de boniques flors silvestres,
roselles que vermellegen.

Floreix la impacient ginesta
de flor groga i bona olor,
perfum d'amor i de joia,
encant impregnat de glòria,
de bellesa i de primor.

Formoses plantes florides,
coloraines resplendents,
luminescos, primoroses, embellides,...
amarades de fragància,
icona d'un paisatge imponent.

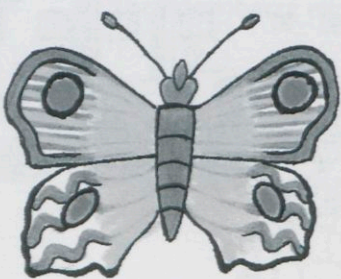

Que bonica és la natura,
que jolius els seus colors,
el perfum que l'acarona
voleia amb goig i alegransa
quan surt de dins del seu cor.

Temps sublim de benauransa,
que inspires dolcesa i fervor,
niuet de pau i alegria,
panoràmica d'esperansa,
bressol de tendresa i d'amor.

Aus i insectes es belluguen
temeraris, sense por,
planegen, agiten les ales,
emeten cants enigmàtics,
presagi d'un temps millor.

Pilar Pellicer, de Gispert
L'Escala, 14 de maig de 2013

Carnaval 2013

El capvespre del 6 de desembre vàrem rebre una d'aquelles trucades que et deixen glaçat. Era portadora d'una trista nova, molt difícil d'empassar i que ens va deixar sense poder articular cap mena de so ni paraula durant una bona estona.

El nostre company, amic i ànima de la carrossa, el nostre Maño, havia caigut desplomat, i queia inert damunt dels cims on tant li plaïa pujar. Després d'un pont de profund dolor i d'uns dies confosos, el calendari anava fent el seu curs inexorablement.

S'havia de prendre una determinació. Havien passat les festes i teníem embastat el projecte on el deixàrem a finals de novembre. Calia reunir de nou la colla i debatre com el portaríem a terme. La trobada resultà de nou molt dolorosa, els records afluïren, i ningú tenia ganes de sortir disfressat al carnaval del 2013. I, encara menys, donar forma a una estructura que et pertanyia a tu, Maño, que havia estat engendrada al teu magí. De mica en mica hauríem vist la llengua de la Màscara, enfilada darrere un remolc, que també amb els anys tu hi vas anar fent noves totes les peces de la plataforma.

No podíem, no érem prou valents per afrontar unes vesprades sense sentir la teva rialla, i encara menys ens vàiem fent una rua sense que ens marquessis el teu pas característic. No, no podíem.

A mesura que el mes de gener arribava al seu final, la temàtica del carnaval era present a cada cantonada, i el rau-rau pessigollejava de nou. Havíem de fer-hi alguna cosa.

I així va ser. Ens trobàrem un vespre per tal de debatre exclusivament si a tu t'hauria agradat o no la decisió que teníem presa. La conclusió va ser unànime. TU no hauries volgut mai que no sortíssim. Ho havíem de fer. Quedaven deu dies per endavant, i encara era possible.

I dit i fet. Fil a l'agulla. Parlar amb la Comissió, si encara hi érem a temps, determinar que et faríem una mena d'homenatge fent una recopilació de les disfresses dels darrers anys, fent una pancarta amb molt color i recollir en pòsters les fotografies de grup (que ara llueixen a la sala de bonsais). Va ser tot una. I el dia gran del carnaval escalenc la carrossa del CER encapçalava la rua, fent emboïrar els ulls de més d'un. Però fermament acabàrem tot el recorregut. Ho havíem de fer. Era un deute. Aquest any hem sortit PER TU, MAÑO.

illa mateva
CÀMPING RESORT

Tel. 972 770 200

C/ del Mar, 2 - Tel. 972 770 601
17130 L'ESCALA

CAMPING
Cala Montgó

Oficina central
B.E.T.S.A.
Nou 139, entresol
17600 Figueres - Girona (Espanya)
Tel. 972 674 519 - 972 674 501
Fax 972 674 495
WEB: www.Betsa.es
E-mail: CalaMontgo@betsa.es

Av. Montgó, s/n
Tel. 972 770 866
Fax 972 774 340
17130 L'ESCALA (Espanya)

Cal Galan

Restaurant - Bar - 1966
CUINA CASOLANA

Corriol de l'Usach
972 770 140
L'ESCALA

CENTRE VETERINARI GOMIS • VERGÈS

CÉDRIC VERGÈS
JOAQUIM GOMIS

MEDICINA INTERNA • CIRURGIA • TRAUMATOLOGIA • RAIGS X •
ANÀLISIS CLÍNICS • VACUNACIONS • ECOGRAFIES

Avinguda Ave Maria, 15-17

Tel i Fax 972 770 323

17130 L'ESCALA

clínica@lescalavet.com

www.lescalavet.com

URGÈNCIES: 686 935 011 (l'Escala) 629 786 579 (Empuriabrava)

Horari visita:

de dilluns a divendres

11-14h / 17-20 h

dissabtes, 11-14h

Miryam

Ronda del Pedró, 4

Tel. 972 770 287

Fax 972 772 202

17130 L'ESCALA (Girona)

www.restaurantmiryam.com

mar-flor

floristes

C/ del Mar, 13 - 17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 773 413 marflorfloristes@gmail.com
www.facebook.com/Mar-Flor-Floristes

el roser

hostal

restaurant

Paratge Església, 6

17130 L'ESCALA

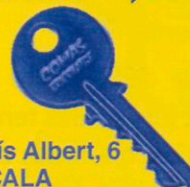
Tel. 972 770 219 - Fax 972 774 033

restaurant@elroserhostal.com

www.elroserhostal.com

COMAS

BRICOLATGE

Passeig Lluís Albert, 6

17130 L'ESCALA

Tel. 972 770 775

Fax 972 770 068

...HOTEL

Nieves Mar

RESTAURANT CA LA NEUS

Passeig Marítim, 8

17130 L'ESCALA

Tel. 972 770 300 - Fax 972 773 605

mail@hotelnievesmar.com

www.hotelnievesmar.com

Facebook: Hotel Nieves Mar

CAFÈ DEL MAR

Tel. 972 772 611

C/ Alfolí, 2 (La Platja)

17130 L'ESCALA

boutique

Vilabrú

C/ Enric Serra, 18

17130 L'ESCALA

Tel. 972 770 673

Av. Montgó, 29

17130 Riells - L'ESCALA

Tel. 972 773 227

TAPES - FLAUTES

BAR - RESTAURANT

1869

OBERT TOT L'ANY

C/ del Port, 11 - L'ESCALA

972 776 888

Ratxelet

vins i licors

Closa d'en Llop, 4 - Tel. 972 774 500

17130 L'ESCALA - ratxelet@gmail.com

TEL: 972 770 220 - FAX 972 77 44 88

WWW.TECNIFUSTAINNOVACIO.COM

L'OLLA

RESTAURANT • PIZZERIA • TRATTORIA • GRILL • CREPERIA

Port d'en Perris, 1

17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

Tel. +34 972 77 18 01

La Pizzeria del Port

C/ del Port, 9

17130 L'Escala (Girona)

Tel. +34 972 77 03 34

CB

CONSTRUCCIONS
BARRAGAN

C/ Manol, 48

17130 L'ESCALA (Girona)

Tel. 972 773 034

Mòb. 676 491 932

Secció de motociclisme del CER

Dos germans, dues motos i un equip: Team Pérez

Abans de fer un petit resum del que ha estat i serà la nostra trajectòria esportiva i ja que el nostre patrocinador principal ens dóna aquesta oportunitat mitjançant el llibre de la nostra festa major, farem un petit homenatge al nostres patrocinadors que sense ells no podríem fer possible el que més ens agrada: córrer amb moto.

Tot i que aquest any hem tingut també l'ajut del CER i de FONTÍ NUGUÉ, per tercer any consecutiu, hem aconseguit també tenir petites aportacions de diferents locals de l'Escala, que no per ser petites deixen de ser molt importants. Per no oblidar-nos de cap, adjuntem la foto d'una de les nostres motos, en la qual es poden veure tots els nostres espònsors:

GRÀCIES A TOTS!

Agraïm també tota l'atenció que rebem de la ràdio i la televisió (l'Eloy i en Miquel) del nostre poble que en tot moment informen dels resultats de les nostres competicions.

Bé, i ara el resum: La temporada passada va tenir un sabor agre dolç, ja que va ser molt bona per en Nani i no tant per en Jordi que va haver de passar pel quiròfan.

Com ja sabeu competíem a la "Copa Catalana de Velocitat Rodi-Solo Moto", que era puntuable per al campionat de Catalunya i el resultat final va ser un subcampionat per en Nani i un 4t lloc per en Jordi a la general del campionat. Aquest any aquesta competició ha deixat de ser puntuable per al campionat de Catalunya i ens hem proposat de fer el Campionat del Mediterrani de Velocitat.

D'aquest campionat ja s'han realitzat dues proves i de moment en Jordi i en Nani lideren tots dos dins les seves respectives categories (superstock 1000 i superstock 600). Després d'un petit parèntesi estiuenc, el proper mes de setembre tornem a la competició: una prova a Alcarràs (Lleida), el complicat Circuit de Catalunya i, per nosaltres, el nou circuit de Parcmotor a l'Aragó. Paral·lelament intentarem fer la competició que realitza el circuit d'Alcarràs, La Copa Catalana Rodi de Velocitat, la qual la fem servir com a entrenaments.

Nosaltres i tota la gent que ens ajuda us agraïm la vostra atenció i esperem que el proper any, en aquest llibre, us puguen dir que hem assolit tots dos el campionat.

Gràcies!

Gràcies!

Jordi i Nani
pilots de la secció de motociclisme del CER

RESTAURANT • CAFETERIA
CREPERIA • PIZZERIA

Av. Riells, 50 - Tel. 972 771 751
17130 L'ESCALA (Girona)

MAR i CEL

Bosses per a festes i celebracions, laminadures, caramels, fruits secs...

C/ del Port, 37
Tel. 972 773 959
17130 L'ESCALA
(Girona)

Serralleria
A. Ramió

TREBALLS DE FERRO,
FORJA I INOX.
Automatismes, portals vasculants,
ballestes i teles

C/ Riera, 47 - 17130 L'ESCALA
Tel/Fax 972 770 664

CITROËN

Jaume
Ferrer i Frigola
Gerent

GARATGE FERER, S.L.
C/ Closa d'en Llop, 81
17130 L'ESCALA - Girona
Tel. +34 972 771 264
Fax +34 972 773 594
garatgeferrer@activain.com

• ALQUILERES
• LOCATIONS
• LLOGUERS
• TO RENT

Silvia Giró Santandreu
Membre Associat A.T.A.

Av. Montgó, 21-A - Ap. Correus 148
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 770 438 - Fax 972 772 274
Mòb. 628 760 026
e-mail: tura@activain.com
web: www.agenciaeltura.com

restaurant L'Escalenc

C/ del Mar, 45 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 773 488

COMPRAVENDA
EXPERTS EN REVENDES
ASSEGURANCES
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES
LLOGUERS TURÍSTICS

Carles Guanter

Agent de la Propietat Immobiliària - Col·legiat de Girona, 491

Av. Ave Maria, 2 - Tel. 972 77 02 72 - guanter@grn.cat
Av. Riells, 46 - Tel. 972 77 00 40 - finquesguanter@grn.es
17130 L'ESCALA (Girona-Costa Brava)

www.guanter.com

CONSTRUCCIÓ I MANTENIMENT
PISCINES I RECS

972 776 729
670 042 607

ALABAU

alabau@girona.com
www.alabau-piscines-recs.es

Av. Riells, 72
Tels. 972 77 39 20 - 972 77 44 41
Av. Riells, 47 - Tel. 972 77 03 27
17130 L'Escala (Girona)
www.pizzapazza.cat

PIZZA PAZZA

BUGADERIA
LAVANDERIA
LAUNDRY
WÄSCHEREI

DOLMON

C/ Codolar, 22 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 015

RESTAURANT - MARISQUERIA

Els Pescadors

PORT D'EN PERRIS, 3 (NUCLI ANTIC) - Tel. i Fax 972 770 728
COSTA BRAVA - 17130 L'ESCALA (Alt Empordà) GIRONA
http://www.pescadors.com E-mail: els@pescadors.com

Restaurant - Pizzeria
VOLANTI

GELATERIA - CAFETERIA - CREPERIA

Terrassa sobre el mar
Menús especials per a grups i reunions

Ronda de l'Olla - Tel./Fax 972 775 191
17130 L'ESCALA (Alt Empordà) Girona

es

FUSTERIA ESTEVE RIBAS

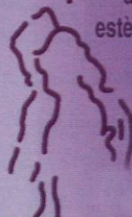
MOBLES A MIDA, PORTES, FINESTRES, PARQUETS, ARMARIS, CUINES
TOT RELACIONAT AMB EL MÓN DE LA FUSTA

C/ Riera, 50 - Tel. 972 770 537
17130 L'ESCALA (Girona)
E-mail: e.ribas71@gmail.com

INSTITUT LAURA
BELLESA I ESTÈTICA

tractaments facials i corporals,
depilacions, manicura,
estètica de peu, maquillatge,
solàrium vertical

C/ Sta. Màxima, 38 B
17130 L'ESCALA
Tel. 972 772 396

L'ESCULAPI
Restaurant - Pizzeria

Plaça Major, 1
St. Martí d'Empúries
17130 L'Escala (Girona)
Tel. 972 770 053
www.esculapi.com
info@esculapi.com

Secció del grup La Farandola del CER

Actuacions 2012

2 de juny (actuació 128)
NIT AL CER BALL I FESTA DEL PUBILLATGE

S'ha fet la ballada per col·laborar a amenitzar l'acte de l'elecció de la pubilla i de l'hereu. La música dels ballets fou per mitjà de CD. Cal remarcar que la Rosa M. Casadevall com a Pubilla va ballar en Ball del Rotlletó i que en el final de festa es va ballar la Farandola amb la participació de totes les pubilles i hereus convidats d'altres localitats.

10 de juliol (actuació 129)
NIT AL LUNA PARK

Acompanyats de la Cobla la Principal de L'Escala. Hem combinat amb ballets i sardanes per al públic i per finalitzar hem ballat la Farandola. La nit va ser serena i poc calorosa.

21 de juliol (actuació 130)
DOUARNENEZ (BRETANYA) FRANCE

Amb motiu de la Fira anual de vaixells de vela que es fa a Douarnenez i atès que aquest any el país convidat era Catalunya i per mitjà del Museu Marítim de Barcelona ens van demanar d'anar a ballar-hi per presentar les danses marineres de Catalunya. No ens podien pagar cap autocar, però sí l'estada. Nou dansaires van voler anar-hi igualment amb els nostres cotxes, amb la sort que l'organització de la Fira ens va pagar la gasolina.

Va ser una gran sorpresa per nosaltres haver vist més de dos mil vaixells de vela de tota mida reunits en un poble típic de la Bretanya i d'una bellesa extraordinària. L'organització ens va acollir amb molta amabilitat i ens va facilitar tot el que vam necessitar per poder ballar amb CD. Férem dues actuacions a l'exterior en horaris diferents i en el mateix dia; una, vestits de catalans i l'altra, vestits de mariners. Ens ho vam passar molt bé ballant i amb l'interès que mostrava el públic amb uns balls que no havien vist. Una actuació i viatge que es queden per sempre en l'arxiu dels bons records. La tornada també va ser inoblidable, ja que no vam poder entrar per la Jonquera perquè ens vam trobar amb el foc que va cremar la nostra estimada comarca de l'Alt Empordà.

7 d'agost (actuació 131)
NIT A LA PLATJA organitzat per l'UBET

La música va ser amb CD i l'equip del CER amb la col·laboració de la presidenta del CER Mercè Rueda fent de tècnic de so. Una nit excel·lent i molt de públic. Per al grup va ser important perquè s'estrenava una nova parella per la Morisca, en Bernat i la Bhima. Final amb la Farandola, en la qual van participar moltes persones del públic.

Expositors

Expositors amb diferents tipus de marc, amb un sistema extremadament fàcil de reposició de les imatges.

Menú Board

Elegant pestanya de perfil el·líptic d'alumini amb marc inclinat per a la presentació de menús i similars.

Mides: A3 i A4
Alçada màstil: 98 cm
Fàcil de posicionar, horitzontal-vertical.

Beboard

Pissarra d'alumini a dues cares i protector frontal de PVC.

Mides:
50 x 70
70 x 100 cm

roger Av. Marignane, 26 baixos FIGUERES
Tel. 972 509 921 rogersl@intercomgi.com

RENAULT

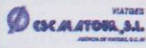

Closa d'en Llop, 34

Tel. 972 772 301 - 17130 L'ESCALA
www.costabravanord.com/renaultescala
renaultfumado@gmail.com

C/ Pintor J. Massanet, 26
Tel. 972 770 548
17130 L'ESCALA (Girona)

Maria Rosa PORTILL, CATALUÑA
Directora

Av. Ave Maria, 43
17130 L'ESCALA (Girona) SPAIN
Tel. 972 770 218 - Fax 972 773 040
escatour@intercomgi.com
www.escalatour.group-team.com

TUTERRAZAFRENTEALMAR

**Escalapa
park**

Tel. 972 770 757

av. Riells, 48 - 17130 l'Escala
escalapark@hotmail.com

C/ Santa Màxima, 1
17130 L'ESCALA - Girona
T. 972 770 364
WWW.PASTISSERIAJUHE.COM

La Llar dels Pescadors

La Clota - 17130 L'ESCALA (Girona)
972 774 261

VIVERS I GARDEN
MONER SL

Ctra. d'Orriols, 15 - 17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 972 771 326 - Fax 972 771 390
viversgardenmoner@gmail.com

MILAR RIVERA

VENDES exposició taller
INSTAL·LACIONS Gas
Electrodomèstics Parament de la llar Llum
Imatge i so Aire condicionat
Telefonia Aigua Calefacció

Av. Ave Maria, 36 C. Rubens, 18
Tel. 972 770 423 Tel/Fax 972 772 754
Fax 972 776 023 electrorivera@hotmail.com
rivera@milar.es 17130 L'ESCALA (Girona)

optinova

Francesca Mas i Planas
Col. núm. 3894

Av. Ave Maria, 18 - Tel. 972 775 399
17130 L'ESCALA (Girona)
optica-optinova@hotmail.com

**GARATGE
UNIVERSAL**
HNOS. LAGARES, S.C.

CLOSA DEL LLOP, 78 - 17130 L'ESCALA
TEL. 972 771 174 - FAX 972 775 474

carnisseria **CARNICERÍA
BOUCHERIE
BUTCHER'S**
joan pages

Carns selectes, embotits casolans
plats cuinats, formatges, vins...

Av. Girona, 56 - 17130 L'ESCALA
Tel/Fax 972 772 181
carnisseriajoanpages@gmail.com

**ROSTISSERIA
LA REINA DEL POLLASTRE**

Av. Riells, 47 Tel. 972 773 698
C/ Palau, 15 Tel. 972 770 037
C/ Sibília de Fortià, 7 Tel. 972 772 694
L'ESCALA

**Bona
Festa
Major**

972 77 02 74

EL TEU GASOIL

14 d'agost (actuació 132) NIT AL LUNA PARK

Amb la cobla la Principal de L'Escala. Com sempre, la ballada combinada amb sardanes. Com que a vegades no hi ha gaire públic que sàpiga ballar-les, hem allargat el repertori de ballets.

18 d'agost (actuació 133) CASAL DELS JUBILATS

amb motiu de les nits temàtiques organitzades per la junta del Casal. Hi hem actuat acompanyats per la cobla la Principal de L'Escala. Una nit molt calorosa però un públic excepcional.

21 d'agost (actuació 134) NIT AL LUNA PARK

Amb la cobla la Principal de L'Escala. Combinant també ballets i sardanes. Cal destacar que el propietari, en Francesc Palomeres, que havia estat dansaire els anys 1977 i 1978 ens va demanar que balléssim el contrapàs de Sant Genís, que ell en tenia un bon record de quan l'havia ballat; i ens va estar agraït que el poséssim en el programa de l'última actuació en el Luna Park d'aquest any.

15 de setembre (actuació 135) FESTA DE LA SAL

El temps virava de tramuntana i afortunadament va girar a gregal fluixet. A les 5 de la tarda, a la Riba petita es féu lliurament de les plaques de reconeixement per la participació a la Festa de la Sal a la Núria Sureda, Lluís Albert i Josep Clos per l'organització de les actuacions dels ballets populars en la part musical i coreogràfica.

En aquest Festa de la Sal va col·laborar una representació d'Algèria amb un grup de Tuaregs que ens obsequiaren amb els seus ancestrals balls guerrers. En la nostra actuació cal remarcar l'original Ball de Faixes, el Contrapàs de la Pila que s'acaba amb un espectacular castell de 3 pisos. Com ja es tradicional el ball de pescadors de les Nyacres, el nostre estimat ball escalenc del Drac que s'acaba apagant el foc entrant els dansaires a poc a poc dins de l'aigua i finalment la Farandola que hi participa tothom.

17 de novembre (actuació 136)**NIT A VILADAMAT**

Organitzat per l'agrupació local de la CUP. Ens van convidar a sopar. Vam ballar 5 ballets i la Farandola amb participació de molt de públic. Es van fer uns parlaments i l'actuació del cantant Miquel del Roig amb les seves cançons satíriques.

6, 7, 8 i 9 de desembre (actuació 137)**ALGER (ALGÈRIA)**

Anada a Argel per completar l'intercanvi dels dansaires Tuaregs que havien ballat per la Festa de la Sal i amb motiu dels actes de celebració del 50 anys d'Independència d'Algèria. Vam estar molt ben rebuts i tractats de forma amable i càlida per tothom de l'organització.

Vam assistir a un cinefòrum, van visitar una casa antiga restaurada on hi feien una interessant exposició de vestits típics argelins i una visita al Jardí Botànic fundat pels francesos i anglesos molt bonic i amb la curiositat que algunes escenes de les pel·lícules d'en Tarzan hi van ser filmades.

El dia 8 vam actuar en un auditori juntament amb el Grup Nacional de Danses d'Algèria. Anàrem combinant els balls dels dos grups i va ser tot un èxit. El dia abans vam estar assajant conjuntament. Nosaltres els vam ensenyar la Farandola i ells un ball argelí per ballar plegats els dos balls. Va ser una combinació al final de la festa de la qual el públic va quedar gratament sorprès. També ens van dir que els havia agradat especialment la nostra actuació. Va venir la TV i al vespre vam sortir a les notícies de la TV nacional d'Algèria.

Agrupació Artística Local - Teatre

*Estirant el fil dels articles de teatre de l'Agrupació Artística Local
ens hem de remuntar al llibre de la Festa Major de 2011*

Fent com cada any de "Pitonisso Pito", anunciàvem la representació de l'obra de Ray Cooney *La doble vida d'en John*. Però no va ser així, motiu pel qual, en el llibre de l'any passat, hi manqués l'article de la secció teatral. I això que el vaig començar, i si haig de ser sincer, no sabia ni com seguir i menys com acabar per explicar les causes alienes a la nostra voluntat que no van fer possible la representació de l'esmentada comèdia d'embolics. Potser massa embolicada (en altres ocasions n'havíem representat de tant o més complicades com *Torna-la a tocar*, *Sam!*, *Boeing, Boeing*, les enrevessades amb maletes o maletins com *Òscar...* o *Diner molt negre* o d'altres que el seu mateix títol ho deixava clar com *Embolica que fa fort* o *El pis dels infidels*). La majoria amb diàlegs empallegosos que dificulten l'aprenentatge del text amb tant poc temps. Si aquestes raons van acompanyades de baixes i altesbaixes d'alguns membres i la dificultat de trobar un actor intèrpret del personatge principal de la comèdia es pot entendre l'any sabàtic i la posterior substitució de l'obra *La doble vida d'en John* per una altra *Mentiders* per la qual disposàvem de la gent adient per tal de cobrir tots els personatges. Per tant, el 2011, es va assajar *La doble vida d'en John* durant tota la tardor. Amb l'esmentat "ball" de baixes i possibles altes (que no es van arribar a produir) es va haver d'ajornar i finalment deixar-ho per la temporada següent. El motiu de tota

aquesta explicació té la finalitat de donar a conèixer les dificultats i el sacrifici que comporta portar a terme aquesta tasca. Assajos diaris nocturns de dilluns a divendres de setembre a novembre, alguna vegada fins a gener si l'obra ho requereix per la seva complexitat o si alguna eventualitat no desitjada ho exigeix inexorablement. Per tant, serveixin aquestes raons per a encoratjar, animar i felicitar a tots els components del grup per la seva dedicació, constància, entusiasme i la seva paciència en aguantar durant quasi tres mesos la meua dèria ("Tots en tenim una", per cert, una altra obra representada que amb la que es titulava *Avi jove vol companyia* van ser de les més accessibles) i arribar a les clàssiques representacions per a delectança del públic i gaudiment dels participants. Cal dir-ho, malgrat el sacrifici i alguna que altra dificultat, ens ho passem bé. Des del 1993 (ara fa 20 anys), en què vam començar aquesta tasca teatral amb l'obra *Jo seré el seu gendre* seguida de *No et vesteixis per sopar*, ha estat possible en catorze ocasions, 14 obres a quina més divertida. No comptant els anys sabàtics del 2000 al 2003 (l'última abans d'aquest parèntesi va ser *Políticament incorrecte* i vam tornar-ho a reiniciar amb *L'amor venia amb taxi*), en dues ocasions no ha estat possible aquest plaer per no arribar a representar les obres, *El sopar dels idiotes* i *La doble vida d'en John*. La temporada 2012 vam triar l'obra *Mentiders* després d'una adaptació a fons, ja que

havia estat programada feia un parell d'anys i substituïda pel seu contingut de situacions i paraules de "molt mal gust". Les representacions de l'obra d'Anthony Neilson *Mentiders* van tenir lloc els dies 11, 12 i 13 de gener de 2013. Una eventualitat no desitjada va fer que s'hagués d'ajornar. La Sala del Centre Cultural i Municipal "Xavier Vilanova" va acollir un entusiasta públic per tal de veure la comèdia amb el següent repartiment: Agent Goggle: Oriol Fuster, Agent Blunt: Maria Negre, Gronya: Mònica Llop, Baltasar Cooner: Josep Vilabré, Grace Cooner: Paquita Saballs, Mossèn Shandy: Quimet Molinas, Carol Cooner: Elisenda Trias, Carol: Paula Carnicer (Cal ressaltar el "debut" de la Paula procedent de l'Escola de Teatre i Arts Escèniques "TeArt" de l'Escala). Aquests són els que actuaven "Pel davant... També cal anomenar els que están ...pel darrera". Una sèrie de gent que sense ells no seria possible arribar a bon port. El que munta el piset, el que dona color a les parets, el que decora el decorat (valgui la redundància), el que fa que els de darrera sentin una mica més bé el diàleg i el que fa que l'escena quedi il·luminada a l'espera que algú dia aquests dos elements importantíssims en la representació d'una obra de teatre siguin adients a la nostra modesta categoria, la que dona color a les cares dels actors i actrius, el que pentina o despenchina segons el personatge, el que ens dibuixa la caricatura, l'entitat que transforma l'escena real en imatges digitals, la que us ven l'entrada perquè més tard un altre us en trenqui un bocí deixant entrar a la sala, els

que us acompanyen fins al vostre seient, els que ens fan la publicitat repartint programes, comunicant-ho a l'agenda escrita o audio-visual... i altres col·laboradors eventuais. Quasi no m'atreveixo a tornar fer de "Pitonisso" però ho provaré. Aquest any tenim pensades dues possibilitats. Amb motiu dels 20 anys, fer un recull de les paraules, frases, situacions, gags, escenes... més divertides de cada una de les obres representades sota el suggerent títol de *Una casa... de bojos*. De moment, la tasca de recopilació, engranatge i argumentació ja ho és. L'altre probabilitat és la representació de *El sopar de les idiotes*. Sí, heu llegit bé "... de les idiotes". Per manca de personal masculí pensava fer la versió femenina d'aquesta obra. No és descabellat... existeix *L'extranya parella* en versió femenina (encara que tothom coneix la versió cinematogràfica d'en Jack Lemmon i Walter Matthau i la teatral, més recent, d'en Joan Pera i Paco Morán). Per tant, em fa pensar que no seria "descabellat" aplicar-ho al sopar. L'Agrupació Artística amb la col·laboració del Centre Esportiu i Recreatiu hem endegat una mostra-campanya de teatre. Són diverses les companyies que s'ofereixen per venir a representar la seva obra. Quan ho havíem acceptat, esporàdicament l'assistència era tan minsa que no convidava a tornar-hi. D'aquí va sorgir la idea d'organitzar-ho d'una manera programada i més assídua. De moment, el projecte va funcionar ja que el terme mitjà de públic es va situar en unes 90 persones per funció. El que no va funcionar va ser la programació. La majoria d'obres, per diferents motius, es van concentrar durant els primers mesos de l'any. Les obres representades van ser les següents: *Per l'amor de Déu* –Companyia de Torroella de Montgrí *No et vesteixis per sopar* –Grup de Verges– *Cartes d'amor*: Andy i Melissa, *La Rosa* i en Vicenç punts de vista molt diferents i *Els embolics de Leonor* –Amics de Bellcaire *Visca la teta lliure* – Grup Kakaiba de Sabadell. Aquesta temporada intentarem tornar-hi amb una programació més dispersa. Esperem la vostra assistència.

Jordi Piqué i Sagrera

eo!tech
www.eotech.es Informàtica

Informàtica

Eloi Colomeda Artigas

☎ 972 77 23 14

☎ 649 93 42 32

✉ info@eotech.es

Avinguda Riells, 29 - 17130 L'Escala

Venda de material
Reparacions
Xarxes informàtiques
Pàgines web
Cursos informàtics

Casas & Casas
Serveis Immobiliaris

**IMMOBILIARIA:
VENDES I GESTIÓ
DE COMUNITATS**

C/ dels Horts, 1 baixos

17130 L'ESCALA

Tel: 972.77.58.48

Fax: 972.77.62.87

www.casasicasas.com

E-mail: silvia@casasicasas.com

 EUROGAME, S.A.

MÀQUINES RECREATIVES - BILLARS

C/ Colosa d'en Llop, 10

Tel. 972 770 512 - Fax 972 772 573

17130 L'ESCALA (Girona)

sanimat GRUP **GAMMA**

ceràmiques · sanitaris · banys · cuines

Carrer Lleida, 10 · 17130 L'Escala (Girona)

Tel. 972 77 04 14 · Fax 972 77 69 50

sanimat@gamma.es · www.gamma.es

CLUB TENNIS TAULA
CER L'ESCALA

Temporada 2012-2013

Aquesta temporada el primer equip del CER ha estat format per jugadors catalans, cosa que no passava des de feia molts i molts anys. Les dues baixes forçades de l'Attila i de Feng Ji, degudes a l'actual situació econòmica, han estat substituïdes per Ferran Brugada i Ramon Mampel dos jugadors amb molta experiència en la lliga de superdivisió d'honor. L'objectiu, per descomptat, era la permanència i no sols s'ha assolit amb una setena plaça a només un punt de poder jugar competició europea, sinó que s'han obtingut uns brillants resultats als campionats d'Espanya absoluts celebrats a Pontevedra amb una cinquena

posició per equips, un subcampionat en la prova de dobles amb la parella formada per en Ferran i en Ramon i també una tercera posició d'en Marc amb en Pere Navarro. També hem obtingut un subcampionat de Catalunya absolut per equips i campions de dobles masculins amb en Ramon i Ferran novament com a parella. La integració d'aquests dos jugadors catalans al club ha estat magnífica i juntament amb en Marc Clotet, que ja fa unes temporades que juga al nostre club, ens han ofert uns partits a casa d'allò més vibrants. Des del club volem felicitar els tres jugadors pel seu enorme esforç i entrega al nostre club.

Classificació final

P	EQUIPS	EJ	EG	EE	EP	PF	PC	PTS
1	Cajasur Priego T.M.	20	17	2	1	76	23	36
2	Irun Leka Enea	20	15	3	2	73	23	33
3	Arteal - Santiago	20	14	3	3	68	36	31
4	S. Sebastián de los Reyes	20	13	3	4	65	38	29
5	DKV Borges Vall	20	11	1	8	55	46	23
6	CN.Mataro - Quadis	20	9	1	10	47	53	19
7	CER L'Escala	20	7	4	9	46	57	18
8	Caja de Burgos	20	5	3	12	40	64	13
9	UCAM Cartagena	20	4	2	14	41	66	10
10	Gabitec Ceuta T.M.	20	0	4	16	27	76	4
11	CTM Hispalis	20	1	2	17	19	75	4
12	ADA Guadix Tenis de Mesa (Ret.)	0	0	0	0	0	0	0

Jugadors del primer equip:
Ferran Brugada, Marc Clotet i Ramon Mampel.

Lliga Tercera Nacional

L'equip de tercera ha estat format per Francesc Fontanet, Enric Casadevall, David González i Robert Coll. Ha estat una lliga molt dura amb molts equips de nivell per ser una tercera nacional, però finalment som campions de grup. D'aquesta manera aconseguim una plaça per poder fer la fase d'ascens per pujar de categoria, però finalment es va decidir no participar-hi pel cost que suposaria en cas d'ascendir mantenir dos equips a lligues nacionals, ja que a la tercera tots els equips són catalans.

Lliga Preferent

Dani Sabrià, Joan Sués, Robert Coll i Manu Navarro són els principals jugadors de l'equip de preferent d'aquesta temporada. En ocasions puntuals també hi han participats diferents jugadors de l'escola base del club (Norbert, Guille, Pablo i Iker).

Classificació final

EQUIPS	PTS	PJ	PG	PP	DIF
CTT Bàscara	34	20	17	3	60
CTT Olot	30	20	15	5	31
CTT Camprodon	28	20	14	6	12
FD Cassanenc	25	20	13	7	12
CTT Vilablareix A	24	20	12	8	19
CER L'Escala	22	20	11	9	17
TT Tramuntana	15	20	7	13	-24
CTT Palafrugell	14	20	7	13	-19
CTT Vilablareix Mimbra	10	20	5	15	-28
CTT Ripoll	10	20	5	15	-35
CTT La Bisbal	8	20	4	16	-45

Territorials

En equips absoluts tercers classificats (Enric, Fonti, Robert, David) i en infantils, també una tercera posició d'equips (Manu, Marc Sureda, Edgard Escibano). On hem obtingut els millors resultats ha estat en la categoria benjamí; en equips campions, amb el CER A (Norbert, Pablo, Marc Rodríguez), i el CER B tercers (Guille, Iker). En dobles, la parella Guille Casas i Iker González queden campions, i en individuals dels quatre primers, tres són del CER, la final la disputen en Norbert contra l'Iker, finalment obté el títol l'Iker, en dobles també la parella Iker Guille queden campions. Uns resultats excel·lents de l'escola base del CER.

Altres resultats

En els campionats de Catalunya Benjamins, celebrats a la localitat d'Esparreguera, obtenim una tercera posició en equips en dobles: l'Iker i en Norbert arriben a quarts de final i en individuals Norbert també arriba a quarts; l'Iker i en Guille a setzens de final. Norbert Tauler queda en primera posició en el classificatori per l'estatal a Guadalajara i, en l'estatal a Valladolid, perd a la ronda de setzens de final. En el top català benjamí en Norbert obté la quarta posició.

També aquest any hem participat amb dos equips benjamins als campionats d'Espanya a Pontevedra amb els següents resultats: l'equip CER A, compost per en Norbert i l'Iker, passen al grup final, però queden fora per un triple empat amb els equips de Tarifa i Vilablareix. Una llàstima ja que vam guanyar al CTT Vilablareix que finalment van quedar campions. El CER B amb els germans Casas Pablo i Guille també passen al grup final i

tampoc es poden classificar per a les següents rondes. Norbert arriba als quarts de final en individual i perd amb el que serà el campió després. Aquests són els diferents resultats del nostre club aquesta temporada. Ara només queda dir que tingueu unes bones festes tots plegats.

Divad

Nova secció del CER

Nihon Kobudo l'Escala

Després d'un any i mig fent classes a la piscina municipal, l'associació esportiva Nihon Kobudo l'Escala es trasllada al CER com una secció més. Amb una gran acollida i predisposició des de la Junta per poder ampliar les classes, tant amb horari com amb franges d'edat.

D'aquesta manera NK l'Escala inicia una nova etapa amb molta il·lusió i empena.

És una secció com a base del KOBUDO (arts marcial tradicionals japoneses). També fomentarà el respecte, tradició, companyerisme i disciplina.

A l'Escala es faran classes de Ju-Jitsu, tant per a adults com per a nens. I també es treballarà amb algun tipus d'arma tradicional com pot ser l'espasa japonesa, Tanto, Tambo i Yambo. Sempre tenint en compte que la base del treball serà el Ju-Jitsu.

Ju-Jitsu

("ju"—flexibilitat, cedir i "jitsu" —art, tècnica)

El Ju-Jitsu és una art marcial japonesa d'origen feudal que abasta una gran varietat de sistemes de defensa "sense armes" i inclou unes tècniques bàsiques: luxacions articulars, utilització de mans, genolls, cames i peus, projeccions, immobilitzacions i desequilibris.

El Ju-Jitsu com a disciplina es pot practicar des d'una òptica exclusivament tradicional. Però tam-

bé podem aprofitar les seves tècniques per a la defensa personal en diferents entorns i situacions.

El Ju-Jitsu ens porta a una millor observació i optimització de les pròpies conductes motrius, a una millor precisió i reacció, comunicació corporal, equilibri; també aguditza la precisió en l'observació de les conductes dels altres, descobreix conductes de cooperació i per tant, permet reeducar i optimitzar els recursos personals tant a nivell motriu com personal.

La seva pràctica afavoreix el domini d'un mateix, l'autocontrol i incrementa la pròpia seguretat a l'hora d'afrontar situacions de confrontació i violència.

Les classes s'impartiran els dimarts a la tarda. De 18 hores a 19.30 hores, infantil (de 4 a 12 anys) i de 19.30 a 21.30, adults. On us esperem a tots/tes per provar-les sense cap compromís.

Per més informació deixem a disposició el mail: nihonkobudoescala@gmail.com

O la plana de Facebook "Nihon Kobudo l'Escala"

Bar - Cafeteria

la punxa

C/ del Port, 2
Tel. 972 774 179
La Platja - 17130 L'ESCALA

Secció de muntanya

Enguany la Secció de muntanya del CER ha realitzat entre d'altres les següents activitats destacables;

- Aprofitant la data de recollida del Pessebre del CER, molts membres de la Secció de muntanya, familiars i amics vinguts d'arreu vàrem retre un petit homenatge en record del nostre estimat company i amic José Antonio Martínez Moron "Maño". Es va fer la col·locació d'una placa en record seu just al costat del lloc on col·loquem anualment el Pessebre.

L'obertura a la paret de Rocamaura (L'Estartit) de la via "Maño" en record del nostre estimat company i amic Jose Antonio Martínez Moron "Maño".

L'obertura en estil clàssic de dues vies més a la mateixa paret; la via "As de Martes" i la via "Caralps-Royo"

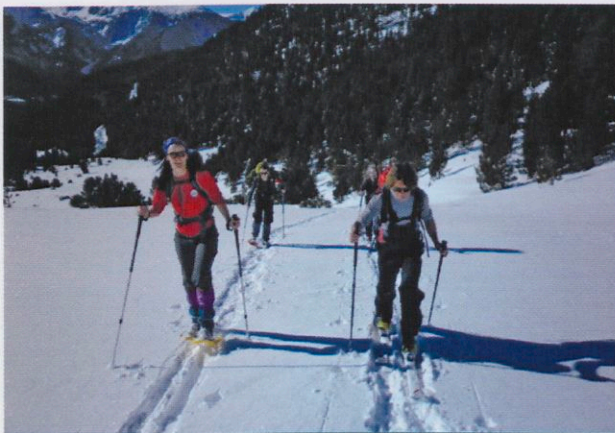
Caminada popular al Puig Segalar

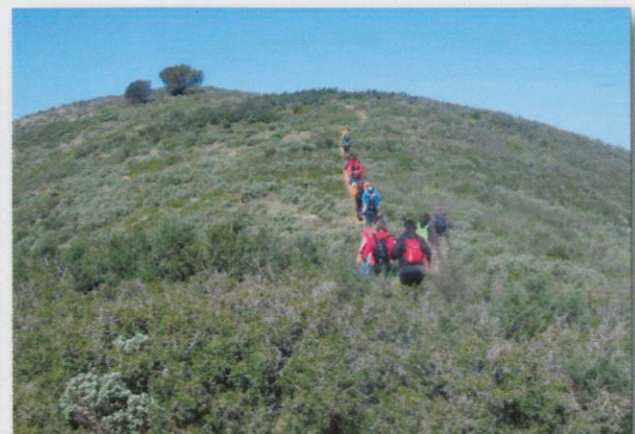
Excursió matinal per Montagut

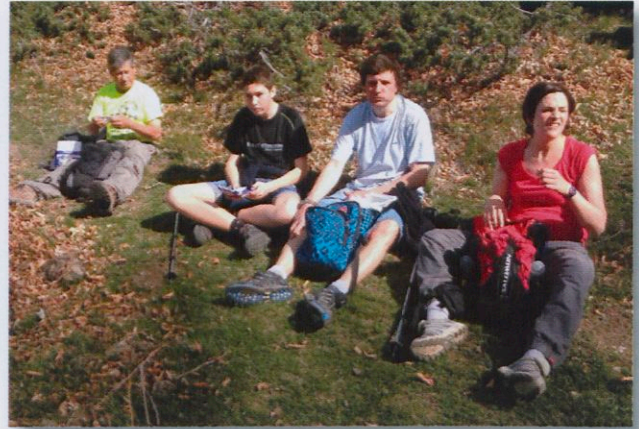
Sortida hivernal amb esquís/raquetes a Andorra

Caminades matinals varies pel Montgrí

Participació a la Marxa "Embardissada" 2013

Visita de descoberta l'Àriege amb ascensió/escalada a la Dent d'Orlú

Treballs d'obertura i equipament d'una nova zona d'escalada a la zona de Montgó

I les activitats que encara ens queden abans d'acabar l'any!

Esperem que us animeu a caminar, escalar, esquiar i en definitiva a disfrutar amb nosaltres!

CEDRHE 2012-13

El CEDRHE, enguany, celebra cinc anys de vida. Aquest any hem assolit els següent objectius: la publicació de la revista Camí de Ronda; una excursió, a Talteüll i al castell càtar de Querbús, i l'adquisició de fotografies de la Marxa de la Llibertat.

Amés, per la propera tardor hi ha programada una excursió de contingut històric, a Belchite, i una conferència la temàtica de la qual encara està per determinar. En el CEDRHE som conscients que l'assoliment dels nostres propòsits només és possible mercès a les diverses persones que d'una o altra manera col·laboren amb el nostre grup. És per això que voldríem aprofitar l'ocasió que ens brinda aquest espai per agrair a totes elles que vénen i/o col·laboren en les nostres activitats. Moltes gràcies.

El passat mes de juny va sortir el número quatre de la nostra revista *Camí de Ronda*. Com els dos números anteriors, està format per diferents seccions fixes i articles de col·laboració, algunes de les quals van a càrrec de membres del CEDRHE i altres a càrrec de col·laboradors/es de l'associació als quals volem agrair, com també als anunciants i lectors de la revista, el seu suport.

El *Dossier*, tema central de la revista, enguany és l'article "Morbo asiàtic a l'Escala. El còlera de 1885" escrit pel membre del CEDRHE Jordi Bruguera. En aquest article, l'autor descriu, per un costat, quin va ser l'abast d'aquesta epidèmia i, per l'altre, descriu els mecanismes que es van posar en marxa per gestionar-la i la discussió sobre el seu origen i font de propagació. La *Ronda dibuixada*, també té com a argument central el còlera i és de Miquel Morral. La secció *Gent nostra* està dedicada a "Josep Esquirol i Pérez (1873-1931)". *Imatges amb història* du per títol "Els onze pilons de l'Escala", escrita per Rafel Bruguera i dona notícia dels onze pilons que van ser construïts per ordre de l'alcalde Josep Maranges de Marimon el 1784 a l'Escala, dels quals només set tenim documentats. *L'entrevista* s'ha fet a Moisès Broggi i Vallès, el cèlebre cirurgià català que de petit i adolescent féu estades a la nostra vila. *Camí d'Empúries* descriu quin era l'entorn de les antigues ciutats grega i romana del jaciment d'Empúries. *Documents històrics* es fa ressò de la celebració del primer any d'aniversari de la secció de joventut nacional i catòlica del Centre Catòlic de principis del s. xx i ha estat a càrrec de Jordi Gallegos. *Per col·leccionar*, són fotografies dedicades a la festa major de l'Escala del 1910, a càrrec d'Ildefons Clos i Joaquim Teixidor. *Ara fa...*, amb les efemèrides de la nostra vila en els anys acabats en '3' també a càrrec de Rafel Bruguera. *El nostre mar* tracta sobre el mero i l'autora n'és Ariadna Armas. Finalment, val a destacar que enguany hi ha dues seccions noves. Una primera és *El museu de ronda* que va a càrrec de la Lurdes Boix i que en aquest número s'expliquen els masos de l'Escala. I, segona, la secció *Hemeroteca històrica* en la qual es mira de recuperar un article antic que tingui com a tema central algun aspecte de l'Escala.

Nova botiga
Degustació

Anxoves - Olives
Boquerons - Bonito
Crema d'anxova - Olivades
Escalivada

C/ del Mar, 14 – Tel. 972 774 602 – 17130 L'ESCALA

KIBUC

mobles i complements

KIBUC Sancho

Closa d'en Llop 1, l'Escala

neda
Pool & Spa

Av. Girona, 76 - 17130 l'Escala
T 972 772 834 - lescala@nedapool.com
nedapool.com

També a:
Vall-Ilòbrega
Platja d'Aro
Caldes de Malavella

molí
de l'Escala
RESTAURANT

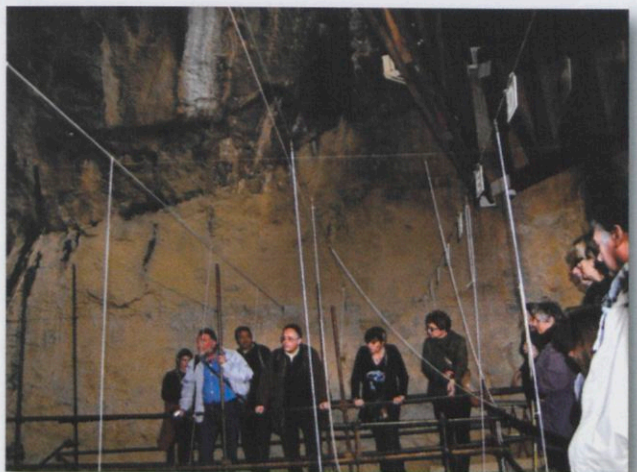
Camp dels Pilans
Cami de les Corts, s/n
17130 L'ESCALA (Girona)
T +34 972 77 47 27
F +34 972 77 47 25
www.molidelescala.com

Entre els articles que no són seccions fixes val a destacar l'escrit per Albert Albertí "Els valors naturals del paratge de les Planasses-Salpatx". "Cinema rodat a l'Escala" de Ferran Ballesta Rodríguez. "Introducció a l'evolució històrica de Montgó entre els ss. XIV XVIII" l'autoria del qual és Martí Guillem. "Miratges de Pertinença", de Jesús Faig i Sureda. "Situacions meteorològiques de risc a l'Escala" de Sergi Corral. "1701: l'Escala mira cap al cel" de Lluís Colomeda. "El misteriós encàrrec del submarí U-33" de Josep Ximinis Casadevall. Finalment, "Pas-sejant vora la mar de l'Escala" de Benjamí Bofarull.

Una altra activitat que es va realitzar enguany va ser l'excursió que es va fer el novembre del 2012 i en la qual van participar una quarantena de persones. Al matí es va visitar el museu de prehistòria de Talteüll i el jaciment de la cova de Talteüll. A la tarda es féu una visita al castell càtar de Querbús. Per la pròxima tardor és intenció nostra visitar Belchite, trist i dramàtic testimoni de la Guerra Civil Espanyola.

D'altra banda, estem organitzant un curs d'iniciació a la genealogia per persones amb interès per la Història. Aquest curs es realitzaria en el CER als cap de setmana. En aquest sentit, demanaríem que aquelles persones que estiguin interessades en fer l'excursió a Belchite i/o fer aquest curs d'iniciació a la genealogia s'adrecin a nosaltres a través del nostre correu electrònic: cedrhe@cedrhe.cat

Finalment, el CEDRHE té la intenció d'endegar dos projectes a curt i mig termini. Un d'ells és la d'encetar una nova línia editorial que possibilités la publicació de llibres i monografies de diversa naturalesa, però que prenguessin com a punt central l'Escala. El segon té a veure amb una efemèride. En el 2016 es compliran 40 anys de la Marxa de la Llibertat de 1976. Una de les colum-

**FARMÀCIA
PIETAT
COLOMER**

Av. Ave Maria, 3 - Tel. 972 770 477
17130 L'ESCALA

nes d'aquesta marxa, anomenada Tramuntana, va sortir des del nostre poble. Doncs bé, hi ha l'ambició de fer una sèrie d'actes per commemorar aquest fet, entre ells una exposició fotogràfica a partir del treball del reconegut, i malauradament desaparegut, foto-periodista Paco Elvira. Per aquest motiu, demanaríem que si algú disposa de documentació, fotografies, etc., d'aquest esdeveniment, que també ens ho fes saber per mitjà del correu més amunt asse-nyalat.

CEDRHE

VICÉNS

*L'experiència de
cinc generacions
al servei del client*

Agència d'Assegurances Exclusiva

Núm Reg DGSFP:C0723B17488115

ASSESSORIA

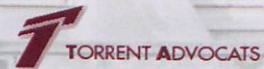
ASSESSORIA FISCAL COMPTABLE I FINANCERA

**Assessoria d'Empreses i Comptable
Assessoria Fiscal i Laboral**

Assessoria Jurídica

Assessoria Immobiliària

Av Girona, 34 - Apartat de Correus, 33
assessoria@vicens.cat - mediadors@vicens.cat
Tel 972 770 424 - 686 961 317
Fax 972 774 148
17130 L'ESCALA (Girona)

registre d'agents immobiliaris
de Catalunya aiccat 4241

HOSTALERIA

GELATERIA

FRED

PASTISSERIA

lamarca.cat

Tel. 972 773 068 C/ Gerani, 1 L'Escala

**Bateigs en Vela,
Kayak de mar,
Paddle surf
i gaudeix del
MAR!**

Oficina Central:
Tel: 972 770 0016 - club@nauticescala.com
www.nauticescala.com - @nauticescala.com

El compositor Lluís Albert ens diu

**Vull deixar constància escrita del meu reconeixement
per les mostres de cordial afecte i consideració rebudes
amb motiu dels meus noranta anys**

Expresso el meu agraïment a tots els promotors, intèrprets musicals i col·laboradors, que han intervingut en els actes i concerts d'homenatge celebrats fins ara i en els propers que ja s'han programat dins d'aquest any commemoratiu. Mereixen especial menció l'alcalde i tots els membres del nostre Ajuntament, l'Associació Cultural Pau Casals, l'Agrupació Sardanista "Avi Xaxu" i la Junta Directiva del CER.

El nombrós públic de convilatans, amics i simpatitzants forasters que, amb la seva assistència m'han demostrat una encoratjadora adhesió, em dóna el goig de poder fer un balanç íntim força positiu del constant afany per aportar el meu gra de sorra al patrimoni cultural del nostre país i de l'Escala en particular.

Aprofito l'avinentsa per donar a conèixer els versos que em va ofrenar –quan ell complia precisament noranta anys–, el que fou amic de joventut i company de patris ideals: el llorejat poeta Lluís Gassó i Carbonell. Aquesta poesia, amb la qual em sento plenament identificat, m'ha semblat molt adient per cloure el present escrit.

Lluís Albert

Els meus noranta anys

Han arribat els NORANTA ANYS, amics!
els noranta anys feixucs damunt l'esquena,
viscuts amb alegries i fatios,
però joiosament de vida plena
sense ombres envejoses ni enemics.

Noranta anys! Qui ho diria, veritat?
Mireu-me bé! Encara el llom aguanta
els ossos d'aquest cos ja mig nafrat.
Però no importa i tampoc m'espanta
viure els cent anys, si tots em féu costat.

Però voldria acabar en un món millor
per deixar als fills i als qui vénen darrera
un País redreçat i sense por:

A flor de llavi el cant de la senyera
i dins del pit un goig sense dolor.

Brindem pels noranta anys i pels difunts
que ja han aconseguit la seva glòria
i afanyem-nos, catalans, tots junts,
a mai no perdre el fil de la nostra història.

Perquè aquest segle que ja hem encetat
ens mení coratjós a la conquesta
dels tres lemes pels quals sempre hem lluitat
entre pètals de rosa i de ginesta,
que són, AMOR i PAU i LLIBERTAT!

Lluís Gassó i Carbonell
Barcelona, 1916-2006

PLANXA I PINTURA

autoPlacid

Jaume Aiguabella Ros

REPARACIÓ DE VEHICLES
DE TOTES LES MARQUES

autoplacidsl@espai-i.com

Tel. 972 776 100 - 699 462 013

Fax 972 776 101

Closa d'en Llop, 64 - 17130 L'ESCALA (Girona)

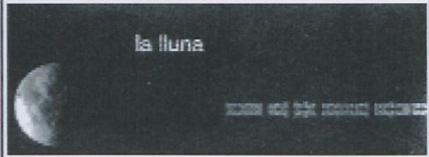

VIATGES I ACTIVITATS MARÍTIMES

C/ Maranges, 3 - 17130 L'ESCALA

Tel. 972 773 797 - Fax 972 770 332

www.creuers-marenostrum.com

Camí Ample, 50 - Tel. 972 773 052
17130 L'ESCALA

JUYNOR

Gràcia, 4 - Tel. 972 770 747
Av. Riells, 70 - Tel. 972 773 286
17130 L'ESCALA

Pa cuit amb llenya

C/ del Mar, 15 - Tel. 972 770 344
17130 L'ESCALA

Pere Blanch Coll

Pensió - Hostal Mediterrà

www.hostalmediterrà.com

C/ Riera, 24 - Particular: Riera, 25

Tel. (+34) 972 770 028

17130 L'ESCALA

(Girona - Costa Brava)

Pintura i Decoració

Lluís Romero Bruguera

C/ Gregal, 26
17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 773 221

Plaça Víctor Català, 6
17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 770 093

**PERRUQUERIA
UNISEX**

MARIA

Rosa Miàs

C/ Germans Masferrer, 23
Telèfon: 972 770 067
17130 L'ESCALA

Àngels Felip

gestions

Port d'en Perris, 4 - Apartat 198
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. i Fax 972 773 069 - Mòbil 686 978 720
fargestionslescala@gmail.com

Carnisseria
FERMÍ VILA

C/ La Torre, 43 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 771 402

Carrer del Mar
Tel. 972 773 295
17130 L'ESCALA

restaurant
KORPILOMBOLO

SASTRERIA

Vilabrú

C/ Port, 30
Tel. 972 770 221
17130 L'ESCALA

PASTISSERIA - BOMBONERIA

R. MINISTRAL
C/ Maranges, 6
Tel. 972 770 180
17130 L'ESCALA
(Costa Brava)

BAR

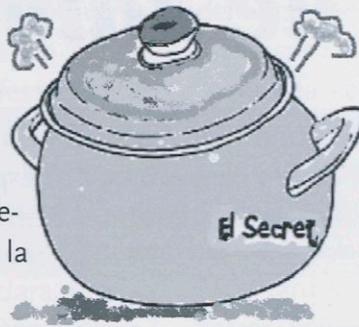
CA HAPY

ESPECIALIDAD EN TAPAS

C/ Torroella, s/n
Tel. 972 774 636
17130 L'ESCALA

El secret

De generació en generació, de mare a filla, s'anaven transmetent aquell secret. Capturaven el sol per aquella petita obertura del celobert i, després, feien foc a unes herbes, en una olleta de ferro que tenia propietats màgiques. Quan van arribar a la

Marina, el secret quedà escrit a la paret, llegible per a tots.

Des d'aleshores ençà, tothom coneix les herbes miraculoses i la fórmula, però no tenen la mateixa olla de ferro.

Assumpció Costals

De botons i altres Històries, 2013

Llei de l'embut: "Ample per uns, estret pels altres, llei contrària als principis d'igualtat i d'equitat."

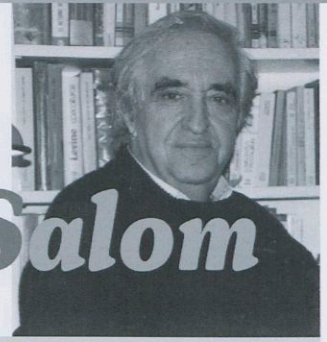
 A diagram of a funnel divided into four quadrants.
 - Top-left: A wide funnel with a spring inside.
 - Top-right: A narrow funnel with a spring inside, labeled "pugle".
 - Bottom-left: A wide funnel with a spring inside, and a globe is shown falling into it.
 - Bottom-right: A narrow funnel with a spring inside, and puzzle pieces are shown falling into it.
 Below the funnel diagram is the text: "Es qüestió de temps? Nosaltres Nosaltres Nosaltres".

TEMPS: Durada de les coses subjectes a canvi o dels éssers que tenen una existència finita.

Assumpció Costals Puig
www.escoltarepas-tallercreacio.es.tl

FOCALITZAR: Dirigir l'interès o els esforços cap un tema concret.

Vocació i passió pel teatre de Jaime Salom

“Mi objetivo es un teatro testimonial. No pretendo la obra perfecta al estilo clásico. Planteo situaciones de la vida para que el espectador aprenda la lección y saque consecuencias, bien de la historia o bien del momento presente”

(Jaime Salom Vidal, Barcelona, 1925-Sitges, 2013)

Aquest darrer gener moria a Sitges Jaime Salom Vidal. Ara, en record de la seva amistat li voldria dedicar l'escrit d'enguany. El vaig conèixer en els anys 80. I aviat s'establí entre nosaltres una estreta i sincera amistat. El fet és que, d'entrada, ens unien moltes coses afins. En primer lloc, un intens amor i passió per L'Escala. A més, tots dos érem fills de pare mallorquí i mare catalana. Havíem viscut a Barcelona i a Madrid. Teníem una gran afició pel teatre. Joiosament ens agradava la conversa pausada i expansiva, sempre de caire general i amb obertura mental. Ens rondava també un corcó interior vers la interpretació dels fets, de les persones, del món i de la cultura. Crèiem també en la finalitat individual. Ens preocupaven els canvis socials i polítics en el transcurs dels temps. I tantes coses més en comú que no crec oportú ara entrar-hi aquí. En la personalitat de Jaime Salom Vidal destacaven clarament diversos trets que estaven molt lligats a la seva doble vocació: metge oftalmòleg i una afeccionada entrega al teatre i l'escriptura. Físicament era d'alçada mitjana, més aviat corpulent. Tenia un caminar folgat, sempre alegre i decidit, encara que habitualment una mica capficat. Ressaltava, molt clarament, el somriure perenne i l'agradositat de la cara. Les celles eren poblades i els cabells blancs i esponerosament esponjats. Mirada inquieta expressiva, inquisitiva i espurnejant. Habitualment vestia informal. I li agradava portar penjat a l'espatlla un jersei que subjectava amb la mà de forma molt característica i coquetona. De seguida destacava la seva simpatia expansiva i una gran educació i deferència en el tracte, amb una afabilitat espontània i natural. El fet es que érem veïns a l'Escala, de la mar d'en Manassa i el carrer del Nord. Teníem així un lloc privilegiat per

a les nostres continues xerrades. Vora la barana, amb la immediatesa del Cargol, la Creu propera, el besllum de la Platja i la Punta, l'esplendor extasiat del Portitxol i les ruïnes d'Empúries, el fons perenne i poderós del Canigó, l'albirament somrient de Roses i les sinuositats del Pení en llunyania. Enmig la corba dolça del golf i l'hàlit de vida que sempre respira el mar. Era el nostre lloc preferit, vora l'espai de pau i blancor de les cases tan ben ideades per Joaquim Folch i Torres! Precisament, ell vivia a la que feia cantonada amb la mar d'en Manassa i el carrer del Nord. En aquella època la seva companya era Amparo Buxó-Dulce, filla del marquès de Castell-Florite. Formaven una parella molt activa i compenetrada. Sensitiva, díscola, rebel, un pèl dispersa ella. Inquiet, expansiu, comprensiu i atent i entranyable ell. D'aquesta manera tinguérem, durant aquells anys, converses contínues i es refermà una estreta amistat. En bon temps fora, asseguts a la barana, acarats al nord i al golf. En època freda o ventosa, a l'interior, prop de la llar i alguna copeta de conyac o de whisky. Un primer tret que voldria destacar és que en Jaime Salom, com tants altres metges famosos (Gregorio Marañón, Moissès Broggi, Pedro Laín Entralgo, Carlos Castillo del Pino, Anton Txèkhov, Pio Baroja, etc.) la seva professió galènica (en el seu cas l'oftalmologia) li enfortí i vigoritzà un interior humanista. Així, d'ambdós fets, se'n beneficiaria la seva vocació nata d'escriptor, fonamentalment teatral, encara que tampoc hem de descuidar la novel·lística. Ara bé, dins dels estrets límits d'aquest article no podem entrar molt a fons en la seva vocació i obra teatral. Però, en tot cas, crec que va ésser un autor distingit, molt famós en el seu temps i representatiu de la segona meitat del segle XX, quan el teatre entre

nosaltres encara tenia vida pròpia i no estava lligat a un món de subvencions oficials que tant han condicionat i marcat l'estretor de pautes darrerament. Tanmateix el seu teatre té, en efecte, el fons burgès o petitburgès del que provenia. Però, val a dir, que sempre mostrà un esperit obert al canvi i al decurs de la professionalitat. Sobretot li interessava la vida i les formes de vida, i el comportament i mòbils de les persones. En aquest sentit, en el decurs dels anys, cada vegada fou més inconformista i arribà, fins i tot, a una certa rebel·lia. La seva escriptura era clara, precisa amb senzillesa, sempre ben portada, amb ritme i elegància estilística. Un altre tret a destacar és que, tot i ser tan expansiu, es mostrava molt discret de sí mateix i en la valoració dels altres. De fet, el teatre l'absorbí tota la vida i així visqué a cavall de la seva consulta a Barcelona i els caps de setmana a Madrid. També, per convenciment, fou l'impulsor del Teatre Moratín en la Barcelona una mica somorta dels anys 60, per intentar donar vida a les representacions teatrals. Quan parlava d'aquells temps i fets sempre hi havia un tel de tristesa en el seu pensament. Tanmateix mantingué sempre considerables relacions en tot el món del teatre, com a autor, conferenciant, tertulià, columnista, etc. En aquells anys de les nostres converses a l'Escala, el cap li bullia dels personatges que havia creat o interpretat, o els que estava llavors barrinant. Buscava sempre els problemes de base, amb afany caracterològic, cercant el valor de les determinacions i el fons de les crisis personals. Fou també un capdavanter, molt afinat, en la interpretació femenina i jugà així un paper pioner vers l'evolució actual de la mentalitat i sensibilitat femenina. En la seva innumerable obra hi ha així un gran fons personal de tota aquesta problemàtica, que va des de l'amor al

desori i desclassament social o l'elusió política. Entre els personatges que li bullien pel cap i de que tant en parlava llavors hi havia la família Franco (la figura del pare i els problemes psicològics del fill), la personalitat avançada de Bartolomé de las Casas i la interpretació dels indis, el descobriment i la conquesta d'Amèrica. En aquells moments estava escrivint i contínuament tenia al cap i a la conversa la Gala i la seva relació, complexa i desballestada, amb Dalí i Paul Eluard que passaria a ser després l'obra "Casi una diosa". Més tard vindria el desori del jove Picasso del carrer Avinyó de Barcelona, obra de gran èxit nacional i internacional, que li valdria el Premi de la Crítica de Madrid i el Premi de la Crítica Teatral de Nova York. En conjunt, ens ha deixat més d'un centenar d'obres de teatre. Entre les més representatives podem citar: "La casa de las chivas", "El baúl de los disfraces", "Tiempo de espadas", "La playa vacía" (després novel·la), "El señor de las patrañas", "El corto vuelo del gallo", "Las Casas, una hoguera al amanecer", "Una noche con Clark Gable", "La noche de los cien pájaros", "Los delfines", "La piel de limón", "Las señoritas de Aviñon". En totes elles hi podeu trobar el pes de la persona, el fluir del pensament, les situacions crítiques i una visió cada vegada més revulsiva de la interpretació dels fets i de les persones dins un món en canvi continu. Per sempre més tindrè el record de la seva entranyable amistat i de les llargues, disteses i entenedores converses que mantinguérem plegats en aquest redós privilegiat, tan estimat pels dos, de la mar d'en Manassa, front al carrer del Nord i el Cargol en un ambient mirífic de pau, comprensió i fusió ambiental dins l'esplendor i joia de vida i energia del golf.

Joan Barceló i Coll

Merceria Llenceria
Novetats
Tuti

C/ del Port, 41 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 756

FISIO L'ESCALA
CENTRE DE FISIOTERÀPIA I RECUPERACIÓ FUNCIONAL

Marta Barretina Ginesta
Fisioterapeuta col. 834

Ronda del Pedró, 12
17130 L'ESCALA
Tel./Fax 972 771 475

imperi
perruquers
unisex

Olga

Av. Montgó, 27 (Riells)
Tel. 972 771 003
17130 L'ESCALA (Girona)

L'agrupació Sardanista Escalenca

**Fent memòria dels inicis de l'Agrupació Sardanista Escalenca
que aquest any s'han complert els trenta-cinc
dençà que porta el nom de l'entranyable "Avi Xaxu"**

El dissabte dia 20 del propassat mes d'abril, per tal de commemorar que aquest any n'ha fet trenta-cinc que l'Agrupació Sardanista local va incloure a la seva denominació el nom de "l'Avi Xaxu", varen tenir lloc a la sala del Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova" una àmplia diversitat d'actes, el resum dels quals no cal pas fer-ne menció en aquest espai, atès que ja va sortir bastantment detallat a les pàgines del programa-butlletí del l'Aplec de la Sardana.

Sembla que era ahir i han passat trenta-cinc anys d'aquell 23 d'abril de 1978, data en la qual, degut a uns rumors que circularen els dies precedents, a la mitja part d'un concert coral que tenia lloc a la sala del l'estatge social del Centre Esportiu i Recreatiu –acte organitzat per fer la presentació de l'àlbum de l'Avi Xaxu–, enregistrat per La Principal del Llobregat, es feia pública una decisió de la Secció Sardanista exposada en aquests termes: *La secció sardanista local vol fer constar, per aclarir dubtes i donant resposta a moltes consultes que ha tingut sobre el particular, que encara que no ha estat al seu càrrec l'organització dels actes celebrats avui en homenatge a Josep Vicens i Juli "l'Avi Xaxu", sí que hi ha estat present la seva col·laboració i participació, cuidant de manera directa a fi que tingués lloc l'audició de sardanes corresponent al mes d'abril, de les que porta a terme durant els mesos d'hivern, i que a cura de la cobla Girona, s'ha celebrat aquesta tarda a la plaça Víctor Català. Alhora ens plau fer públic que, com una demostració més de la seva total adhesió a aquest merescut homenatge, en reunió celebrada ahir, els seus components varen acordar per unanimitat, pensant interpretar el desig d'una gran majoria d'aficionats a la nostra dansa que, a partir d'avui, com a reco-*

neixement i en record del mestre que tan ha fet per la nostra població, portaran el nom de "Agrupació Sardanista Avi Xaxu". A partir d'ara, doncs, la secció sardanista escalenca s'anomena AGRUPACIÓ SARDANISTA AVI XAXU.

Ja que poques vegades es rememora, en aquesta ocasió em permeto exposar que amb anterioritat a la data, inicialment amb el nom de Secció Sardanista del CER, l'Agrupació havia portat a terme un bon nombre d'activitats. Tot va començar l'any 1969, quan en el Club de Tennis de Taula, que ja havia adoptat la denominació actual de Centre Esportiu i Recreatiu, hi quedaren constituïdes les diverses seccions de l'Entitat, de les quals, dins l'àmbit de les culturals, es creaven les branques dedicades a conferències, a teatre, a fotografia i a sardanes.

Considero que cal fer avinent que personalment no he figurat mai com a component de les diverses juntes de la Secció/Agrupació Sardanista, si bé, especialment durant les primeres dècades, vaig col·laborar-hi amb assiduitat. De tota manera, l'haver format part de la directiva CER va donar-me ocasió de conèixer suficientment el tarannà i les decisions que proposaven i posteriorment portaren a la pràctica.

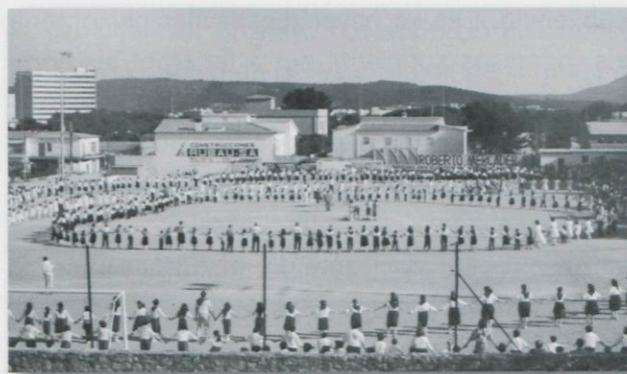
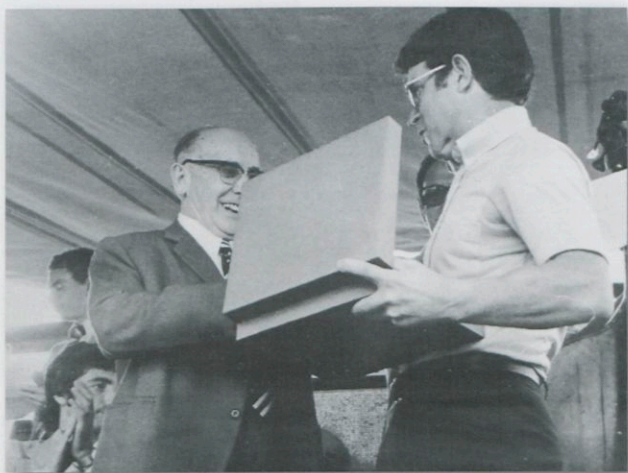
Així, fent preferentment referència als primers vint anys, em permeto descriure algunes dades ben significatives: El novembre de l'any 1972, en el primer pis de l'edifici de can Solés, al número dos de l'actual carrer del Port –llavors de nom Caidos–, en Joan Caselles, en Francesc Colomer i en Lluís Vilabrú iniciaven el curset d'ensenyament a ballar sardanes, que molt aviat es continuava en una propietat de la família Albert, al

carrer Major -de nom Enric Serra-, on s'hi varen mantenir fins quan es va disposar del Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova". Pel que fa als aspirants d'aprendre a comptar i a repartir, un servidor va tenir-los a càrrec els primers anys, primerament a l'edifici municipal del carrer del Port i després al local social. Posteriorment s'anaren produint canvis de monitors i les classes passaren al col·legi públic Empúries on encara s'hi continuen impartint.

Abans que es fessin les Trobades Sardanistes Infants, cada temporada, per celebrar la cloenda del curs d'ensenyament tenia lloc una audició de sardanes al pati de les Escoles. Després, ja al Camp d'Esports Miramar, s'hi celebraren aquelles meravelloses i multitudinàries concentracions de petits dansaires que omplien completament el recinte bo i oferint un extraordinari espectacle. La Secció Sardanista va intervenir en moltes altres activitats. Fent memòria cal esmentar que el 1973 s'iniciaven els Concerts d'Estiu que encara es mantenen; que el dia del Carme de 1974 tenia lloc un homenatge a Francesc Mas i Ros amb l'estrena de la sardana "Platges de l'Escala" i l'actuació de La Principal de la Bisbal. El novembre d'aquell mateix any es recuperava l'Aplec de Sant Martí, portat a terme gràcies a la perseverança d'en Josep Sastre i en Lluís Vilabrú que recolliren aportacions econòmiques dels veïns d'Empúries, als quals posteriorment se'ls facilitava un estat de comptes detallant els imports lliurats i les corresponents despeses. El 1975, en ocasió de la inauguració del local social, la junta del CER va encomanar a la Secció Sardanista l'organització dels actes dels dies de Carnaval, tasca

que varen portar a terme durant algunes anyades programant els balls del diumenge, dilluns i dimarts i els concursos que s'hi convocaven: el diumenge, de disfresses; el dilluns, de caretes i maquillatge; i dimarts, de barrets. Aquell mateix any es procedia a instaurar un sorteig per tal d'aconseguir una quantitat de pessetes que permetés organitzar unes audicions durant els mesos d'hivern en llocs i dates concretes: *gener*: placeta de l'avi Xaxu; *febrer*: dia de Carnaval a la Platja; *març*: l'aplec de Cinclaus; *abril*: el dilluns de Pasqua a la Platja, traspassada més tard a la festa dels matrimonis amb l'audició a la plaça de l'Església; *maig*: trobada sardanista; *octubre*: el dia 12

en les dues sessions varen ser-hi presents vuit-cents vint-i-sis espectadors, fonia de publicitat el programa-butlletí. Sortosament la qüestió crematística es va resoldre favorablement i permeté tirar endavant les aspiracions.

El 1979, es celebraren concerts amb la Marina i amb la Maravella al Centre Cultural i amb La Principal de la Bisbal, a l'envelat. El 1980, concert amb la Maravella i el 1981 a l'Aplec de Cinclaus que s'havia recuperat l'any anterior, hi tenia lloc el primer concurs d'arrossada, que l'any següent en el segon concurs, s'assolia una respectable participació que arribava a les quaranta-una inscripcions.

al Camp dels Pilans; *novembre*: a Empúries l'aplec de Sant Martí i *desembre*: el dia de Sant Esteve a la Riba). El 1976 es portava a terme l'elecció de la primera "Pubilla de la Sardana" i la decisió de formar part de l'agrupació d'aplects de les comarques gironines organitzant el primer Aplec de la Sardana, manifestació sardanista que enguany ha arribat a la trenta-vuitena edició.

En aquest punt cal fer un incís per esmentar que la Secció/Aggrupació Sardanista topà sempre amb dificultats econòmiques, orfe de cap mena de subvenció, i es va haver d'espavilar per obtenir els ingressos suficients per a fer front als compromisos contrets. Per tenir els recursos necessaris, quan es concretà la celebració del primer l'Aplec, es va pogué comptar amb la participació desinteressada del comerç escalenc, gentilesa sempre recordada i agraiada, el qual, a més de col·laborar durant tres anys seguits a les *desfilades de models* -que dit de passada el primer any

RESUM ECONOMIC DE LA DESFILADA DE MODELS
organitzada per la secció sardanista del C.E.R., amb la col·laboració dels botiguers de la vila i celebrada els dies 27 i 28 de Març de 1.976.

Dissabte nit:			
Entrades venudes,			
Numerades	348		
Sense numerar pero amb el nº			
març per al sorteig	30		
Sense número de cap classe	11	389 x 100 = Ptes.	38.900"-
Diumenge tarda: Entrades venudes,			
Numerades	348		
Sense numerar pero amb el nº			
març per al sorteig	41		
Sense número de cap classe	48	437 x 100 = Ptes.	43.700"-
TOTAL RECAUDACIO			Ptes. 82.600"-
Pagat als empleats a 250 cada un per dia 2 x 2 x 250 =			Ptes. 1.000"-
QUEDEN PER INGRESAR			Ptes. 81.600"-

També durant el 1981 el concert de la Maravella a la sala del Centre Cultural. El 1984 s'inicia l'anomenada "Nit de la Sardana" per cloure les sardanes d'estiu i es crea el programa sardanista "Bona Festa" emès cada dissabte per Ràdio l'Escala.

Per mantenir equilibrada l'economia foren vitals els ingressos procedents de la venda de castanyes i els de les tirades de quina. A més, en un altre aspecte demostratiu de les diverses inquietuds, cal no oblidar que la Secció/Agrupació va tenir cura de la recollida de vots per tal de promoure sardanes dedicades a la nostra vila i, a base de perseverança, aconseguir que tres d'elles figuressin entre les finalistes del certament "La Nit de la Sardana", amb l'opció d'assolir el títol de la "Sardana de l'Any". Així el 1977, *Cant a l'Escala*, composta per Lluís Albert i Rivas fou present en el certamen d'Olot; el 1978 *L'Aplec de l'Escala*, obra d'Enric Vilà i Armengol al de Girona i el 1980, *Els pescadors de l'Escala*, autoria de Francesc Mas i Ros, al de Lloret de Mar. Igualment alguns anys va tenir cura de l'organització de les sardanes d'estiu, patrocinades per l'Ajuntament i en alguna ocasió també les de la Festa Major.

Cal no oblidar que a totes les comissions formades conjuntament per les entitats de la localitat, hi era present com a mínim un component de la Secció/Agrupació. Així, entre altres i com a més rellevants es pot fer menció de les dels Home-natges a la Vellea, les de la commemoració del III Centenari de la Parròquia i les de les Festes de l'Escalenc Absent.

Sense voler entrar en detalls, però sí fent constar que a causa de males interpretacions i topant sempre amb la qüestió econòmica, el 1986 l'Agrupació es desvinculà del CER. Dimitiren molts dels components que n'havien format part des que va iniciar-se i uns quants d'altres continua-

ren la tasca, donant sempre preferència als cursos d'ensenyament.

Així curiosament durant uns anys varem tenir a la nostra vila dues agrupacions sardanistes que portaven ambdues el nom de l'Avi Xaxu. Posteriorment es normalitzava la situació i en l'actualitat regna una ferma harmonia entre el CER i l'Agrupació. Els components de les dues entitats col·laboren els uns amb els altres i fins i tot organitzen celebracions conjuntes.

Només de tant en tant foren degudament valorades les voluntarioses accions que portaren a terme. Un d'aquests reconeixements vaig llegir-lo en el número 55 de l'Escalenc, el corresponent al mes de desembre de 1984, en què es reproduïa un comentari publicat a *Hora Nova*, pel corresponal de l'època amb el títol "L'Agrupació Sardanista 'Avi Xaxu', una entitat modèlica", el contingut del qual em permeto copiar literalment:

L'Agrupació Sardanista "Avi Xaxu" ha aconseguit a l'Escala un enorme prestigi. La seva feina és sorda però eficaç. I més, tenint en compte que enguany costa molt d'"arrencar" la gent de davant la "tele" i fer-la participar en actes socials.

Gràcies a aquesta Agrupació, no manquen a la nostra vila un folklore i unes activitats culturals, lligats a l'esperit de la terra.

L'Agrupació Sardanista "Avi Xaxu" dona exemple d'associonisme, perquè al seu darrera hi ha persones que tenen il·lusió de fer quelcom sense cap interès econòmic personal i sense cap afany de protagonisme individual. Cal remarcar la tasca d'aquesta entitat escalenca i el·logiar-la. L'Agrupació Sardanista "Avi Xaxu", que ja té una colla d'anys de vida, és com el bon vi que ha agafat solera amb el temps. Podríem dir d'aquesta associació que és com una mena de bon vi ranci. Un bon vi ranci que els escalencs saboregem.

Ja per finalitzar la meva col·laboració en aquest programa butlletí de la Festa Major, de la qual no puc deixar de lamentar que, segons referències, perdrà la fermesa mantinguda de temps immemorial i deixarà les dates tradicionals dels dies 2, 3, 4 i 5 de setembre. Alhora em permeto anotar que, d'un temps ençà, he vingut observant com l'Agrupació Sardanista ha variat o omès algunes de les accions que en altres temps havien tingut

Petits fragments d'informació

En aquesta nova edició del llibret anual de la Festa Major parlar sobre el funcionament de la biblioteca, quines activitats realitzem, quins serveis oferim..., no m'acabava de convèncer perquè els que heu anat llegint els articles que he escrit en altres edicions n'esteu al dia. Rellegint els articles escrits m'he adonat que gairebé tota la informació recollida és encara vigent i que, tenint en compte que la informació és la nostra principal eina de treball, aprofitaré petits fragments ja escrits per recordar el més important de la nostra feina del dia a dia.

Any 2006

“L'objectiu principal que s'està intentant aconseguir en general a totes les biblioteques públiques és que tinguin un funcionament similar al d'un supermercat, és a dir, que funcioni sobretot el préstec, que l'usuari vagi a la biblioteca, agafi els documents que necessiti en qualsevol suport i se'ls emporti a casa. Es tracta que només s'estiguin a la biblioteca per consultes puntuals, lectura de publicacions periòdiques, passant una estona agradable de lectura amb els nens o consultant Internet.”

Després de set anys d'haver escrit aquest fragment hem arribat a la situació desitjada. Ens passa sovint que els usuaris ens comenten que hi ha poca gent a la sala. Veure poca gent a la biblioteca no és sinònim de no tenir feina. Simplement ha augmentat el servei de préstec i ha disminuït el servei de consulta dels documents a la sala perquè els usuaris disposen de moltes més eines de consulta d'informació a casa que anys enrera.

Les estadístiques continuen augmentant any rere any tot i que les necessitats dels usuaris han anat canviant així com els tipus de documents que s'emporten en préstec o que consulten a la sala. Ha augmentat considerablement el préstec de novel·la, llibre infantil i audiovisuals.

Any 2007

“Que us acosteu a la biblioteca i veureu que descobrireu un món que no coneixeu, que sovint el que tenim més accessible no ho disfrutem com caldria. La biblioteca és de tots, no només d'uns quants.

Ah, i m'oblidava d'explicar-vos que gràcies a les noves tecnologies podem saber els llibres que tenen la resta de les biblioteques de Catalunya i demanar-los en préstec. En quatre o cinc dies els podem tenir a l'Escala. Per tant, si amb els 18.000 documents de què disposa la biblioteca no en teniu prou, disposeu d'un ampli ventall per escollir. A més tots els serveis que us he comentat són totalment gratuïts.”

Continuo insistint en què tothom pot venir a la biblioteca perquè segur que hi haurà algun servei dels que us oferim, algun document o alguna activitat que us interessa i que posem a la vostra disposició molt a gust.

Actualment, després d'haver realitzat una bona esporgació del fons obsolet amb el trasllat a la nova biblioteca, disposem d'un fons d'uns 23.000 documents. Continuem realitzant el servei de préstec interbibliotecari, cada vegada més utilitzat, per posar a la vostra disposició aquell document que us interessa i que nosaltres no tenim. El fons de totes les biblioteques de Catalunya està al vostre abast. Un gran privilegi! Durant els mesos de juliol i agost hem interromput el servei però el tornarem a oferir a partir del mes de setembre.

Aquest hivern passat un conveni entre el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya i el servei de Correus ha permès que cada setmana puntualment ens arribés una caixa amb tots els documents demanats i s'emportessin una caixa amb els documents que s'havien de retornar. Un servei que ha donat molt bons resultats i sense incidències a remarcar. Actualment el conveni amb el servei de Correus ha finalitzat i ha guanyat el concurs una altra empresa que esperem que sigui tan eficient i efectiva com l'anterior.

Any 2008

“El mes de setembre de l'any 2006 vàrem engrescar-nos a començar una nova activitat a la biblioteca, la creació d'un Grup de Lectura. Ens feia gràcia de realitzar una activitat dirigida al lector adult de cara a dinamitzar la lectura i alhora de proporcionar una alternativa diferent d'oci.

Aquesta relació constant entre tots els participants i el fet de compartir opinions i punts de vista, ha propiciat que es formés un caliu que ens fa sentir que formem part d'un col·lectiu on ens trobem molt a gust.”

Com passen els anys! Ja en fa 7 que vam començar a reunir-nos i continuem llegint i comentant llibres cada mes d'octubre a maig. Ja n'hem llegit cinquanta-quatre i amb ganes de llegir-ne molts més. La majoria dels usuaris que en formen part hi són des del primer any. És tot un goig veure que l'activitat els agrada i que, faci el temps que faci, assisteixen puntualment a la trobada mensual.

Any 2009

“La crisi que estem patint és el punt de partida d'aquesta nova societat. Una societat en la qual es tindrà en compte la formació de les persones al llarg de tota la seva vida. Els més ben preparats seran els que podran accedir als millors llocs de treball. Durant els llargs anys d'ametlles dolces que hem viscut tothom ha tingut feina i tothom ha pogut gaudir, més o menys bé, d'una qualitat de vida satisfactòria, des del punt de vista econòmic, cosa que ha fet obviar la capacitat d'esforç innata que tenim tots els éssers humans. Aquests anys, però, s'han acabat per a la gran majoria i, tots plegats, haurem de tornar a conscienciar-nos que sense l'esforç del dia a dia, tant en els estudis com en el treball, no aconseguirem tenir la qualitat de vida a la qual ens han acostumat ràpidament.

La biblioteca ha de ser per excel·lència el punt de trobada social i cultural d'una població. S'ha de convertir en el lloc on tots i cadascun dels membres que formen part de la comunitat se sentin ben acollits i puguin satisfer les seves necessitats d'informació culturals, laborals i d'oci.”

Com tots sabem, i ens ho recorden cada dia i cada moment en els mitjans de comunicació, la crisi l'estem patint igual o pitjor que fa quatre anys i és una realitat provada que sense l'esforç del dia a dia és difícil de poder accedir a un lloc de treball, ja no parlo d'un bon lloc, simplement d'una feina “remunerada” mínimament per poder viure amb una mica de dignitat. Particularment penso, com ja havia comentat a l'article de l'any 2009, que l'autoformació de les persones al

llarg de la seva vida és imprescindible per poder tenir un futur més esperançador i és aquí on les biblioteques adquireixen protagonisme. Ens permeten disposar d'una documentació seleccionada per autoformar-nos, disposar de connexió a Internet per a tots aquells usuaris que no tenen connexió a casa, tant per a l'autoformació i cerca d'informació com per a la realització d'estudis online, se'ns proporciona una orientació sobre on podem trobar la informació més adequada, ...

Any 2012

“Tenim una feina que ens agrada molt i, tot i que sempre hi ha, com a qualsevol feina de cara al públic, qui intenta boicotejar-te el dia, hi ha moments, situacions, persones..., que són inoblidables i que ens permeten anar a treballar amb il·lusió cada dia.

Moltes gràcies a tots ells pels petits moments d'alegria i per les mostres que rebem d'agraïment i reconeixement cap a la nostra feina!”

Aquesta reflexió feta a l'article de la Festa Major de l'any passat em serveix igualment per finalitzar aquest article. Gràcies als usuaris podem gaudir d'una professió gratificant que ens permet satisfer les seves necessitats d'informació de la millor manera possible.

Bona Festa Major 2013!

Biblioteca Víctor Català
L'Escala, Juliol de 2013

Memòria de l'Arxiu Històric i el Museu de l'Anxova i de la Sal

EL TREBALL EN XARXA

El treball en xarxa es fa cada vegada més necessari per als museus. La cooperació, la posada en comú de coneixements, l'organització conjunta d'exposicions, actes, publicacions, etc. reverteix positivament en tots els museus i en cada un en particular. El Museu de l'Anxova i de la Sal està inscrit en dues xarxes de museus, la xarxa *La mar de Museus*, de l'associació de museus marítics de la costa catalana, que integra quinze museus de tot el litoral català i la xarxa *Una comarca de Museu*, formada per vuit museus de la comarca de l'alt Empordà. Per altra banda també es forma part de l'Associació *Espais Escrits*, xarxa del patrimoni literari català, que inclou els pobles i ciutats des d'on s'organitzen rutes dedicades a escriptors, en el nostre cas, la ruta Víctor Català. El treball en xarxa permet difondre d'una manera més eficaç el patrimoni que custodien els arxius i els museus.

Des del Museu Marítim de Barcelona s'ha impulsat unificar la fitxa catalogràfica per a fotografies d'arxius i museus amb una comissió d'experts de la qual formem part, junt amb altres deu membres més, per tal de fer les proves pilot que han de conduir a la fitxa unificada. Volem agrair des d'aquí les donacions de documents d'arxiu i d'objectes de museu que es van produint al llarg de l'any. Una altra bona notícia és el nombre de visites escolars, 1.789 alumnes han participat en les visites guiades al museu i al patrimoni de l'Escala subvencionats pel programa Indika de la Diputació de Girona. A continuació enumerem els actes més rellevants de l'any.

EXPOSICIONS

De producció pròpia

A proposta del Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries es va organitzar conjuntament l'exposició: *Dels mercaders d'Empúries als pescadors de l'Escala* que va tenir lloc del 9 d'agost 2012 al 31 març 2013. L'exposició va ser visitada per 4.098 persones. L'exposició mostrava a través d'objectes originals d'Empúries i documents el procés de transformació dels ports d'Empúries i l'Escala des dels orígens fins a l'actualitat. La investigació va permetre localitzar a l'Arxiu Històric de Castelló d'Empúries, en el fons del comtat d'Empúries, el permís de construcció d'una de les primeres barraques del port de l'Escala, de l'any 1591, del pescador d'origen francès Joan Andreu.

Coincidint amb el 18 de maig, Dia Internacional dels Museus, els vuit museus que integrem la xarxa *Una comarca de Museu*: el Museu del Joguet, el Museu de la Tècnica de l'Empordà i el Museu de l'Empordà, tots tres de la ciutat de Figueres, la Ciutadella de Roses, el Museu Memorial de l'Exili de la Jonquera, l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries i el Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries i el Museu de l'Anxova i de la Sal de l'Escala, varem portar a terme el projecte *De Museu a Museu* que consistia en un intercanvi de peces entre museus per ser exposades durant un mes. Així, l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries, ens va cedir un sac de farina i agulles de cosir sacs i per la nostra banda el Museu de l'Anxova i de la Sal va cedir una armallada i agulles de remendar. El 18 de maig varen tenir prop d'un centenar de visitants.

El 12 de juliol de 2013, es va inaugurar l'exposició: *Josep Esquirol. Fotògraf d'Empúries*, organitzada també conjuntament pel Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries i el Museu de l'Anxova i de la Sal. A més de les fotografies de l'Arxiu Històric de l'Escala i objectes arqueològics procedents d'Empúries, l'exposició inclou fotografies inèdites de Josep Esquirol del fons de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona i del Servei del Patrimoni Local de la Diputació de Barcelona. Es podrà visitar fins el 31 de gener de 2014.

Exposicions itinerants

Les fotografies de Josep Esquirol que va cedir la Fundació Miró a l'Arxiu Històric de l'Escala es varen exposar, del 5 al 14 d'octubre de 2012, al prestigiós festival de fotografia *FineArt Igualada* que recull mostres de fotògrafs professionals i també fotografia antiga de museus i arxius, amb edició d'un catàleg de tots els fotògrafs. La mostra era organitzada per l'Agrupació Fotogràfica d'Igualada. L'exposició de producció pròpia *El contraban marítim i la pesca del corall a l'Escala* va ser demanada per l'ajuntament de Torroella de Montgrí per a ser exposada a la sala d'actes del Consell Municipal de l'Estartit, de l'1 al 31 de març 2013.

Exposicions cedides per altres institucions

De l'11 de maig al 4 de juny al Museu de l'Anxova i de la Sal i coincidint amb els actes del Triumvirat Mediterrani, va tenir lloc l'exposició *La medicina a Roma*, cedida pel Museu d'Arqueologia de Catalunya, acompanyada d'una exposició de fotografies del Triumvirat 2012. La mostra va ser vista per 586 visitants.

CONFERÈNCIES

En el marc de les **IV Jornades del Centre d'Estudis Escalencs** es varen fer quatre conferències els divendres del mes d'abril de 2012. L'endemà dissabte, s'organitzava una visita guiada amb especialistes relativa el tema explicat.

- Divendres 5 d'abril: *La primera guerra carlina a l'Escala (1833-40)* a càrrec de l'historiador Jordi Gallegos. Dissabte: visita guiada a les torres de defensa del Pedró i de Montgó.
- Divendres 12: *Els orígens de l'agricultura a l'Empordà*, a càrrec de Ramon Buxó, director del

Inauguració de l'exposició *Josep Esquirol, fotògraf d'Empúries*, 12 de juliol de 2013. Foto: Robert Carmona

Museu d'Arqueologia de Catalunya-Girona. Dissabte: Visita guiada al Mas Castellar de Pontós.

- Divendres 19: *L'art prehistòric al Sàhara occidental* a càrrec de Joaquim Soler, professor d'arqueologia a la Universitat de Girona. Dissabte: Visita guiada a les coves prehistòriques de Serinyà.
- Divendres 26: *L'entorn de l'antiga Emporion a partir de l'excavació arqueològica a l'Horta vella*, a càrrec de Pere Castanyer i Andrea Ferrer, arqueòlegs i Ramon Julià i Jordi Muntaner, geòlegs. Dissabte, passejada comentada per l'Horta vella, els horts de la Palanca i el camí vell d'Empúries.

XIII JORNADES DEL PATRIMONI A L'ESCALA

29 setembre 2012. Presentació del llibre: *L'epigrafia medieval dels comtats gironins. II. El comtat d'Empúries*, d'Antoni Cobos, Joaquim Tremoleda i Salvador Vega. Tot seguit es va fer una visita comentada a les làpides de l'església de Sant Martí d'Empúries.

PUBLICACIONS

Llibre catàleg de l'exposició: *Dels mercaders d'Empúries als pescadors de l'Escala*, editat l'agost de 2012 conjuntament per el Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries i l'Ajuntament de l'Escala.

Fulls d'Història Local, número 101, abril 2013: "La primera guerra carlina a l'Escala (1833-40)", de l'historiador Jordi Gallegos i Córdoba.

Butlletí El Fil de la Memòria, número 7, agost 2012, amb la memòria anual de l'Arxiu Històric i el Museu de l'Anxova i de la Sal.

Entrevistes publicades a la revista *L'Escalenc*

- Setembre-octubre, 2012, entrevista a Ramona Portell Viella, de 83 anys (el mas Jepot dels Recs, Guerra Civil)
- Novembre-desembre, 2012, entrevista a Maria Subirà Bonada, 91 anys (les Corts, mas de l'Horta Vella)
- Gener-febrer, 2013, entrevista a Pere Sureda Barratina, *Curru*, 79 anys (la barcada, la teranyina, palangre, armellada i nanses)
- Març-abril, 2013, entrevista a Josep Boix Bartrina, 91 anys (Cinlaus, la botiga de can Llonch)
- Maig-juny, 2013, entrevista a Lluís Albert Rivas, 89 anys (Víctor Català, música)

Col·laboració amb la revista *Alberes*

Dossier “Cases de menjar”, amb un article dedicat a ca la Neus, a l'hotel Empúries i a les antigues tavernes de l'Escala.

Dossier “La pesca” amb un article sobre l'evolució de la pesca a l'Escala i entrevistes a pescadors escalencs.

Col·laboració en el llibre *La casa vora mar*, de Ramon Ripoll, arquitecte i coordinador del llibre, amb un article sobre la casa de pescadors Can Cinto i una entrevista a Joan Brugués.

Col·laboració amb la revista *Descobrir Catalunya*, núm. 182, juny 2013, amb un article sobre els Camins de ronda litoral.

DIFUSIÓ DEL PATRIMONI

Festa de la Sal 2012

El 15 de setembre es va celebrar la XV Festa de la Sal. El dia 13 el Cor Indika, dirigit per Ramon Manent va cantar les cançons de *L'estrafet* de Joan Ballesta Molinas i música de Pere Mercader i Andreu a la sala del CER. El divendres 14 va tenir lloc al Museu de l'Anxova i de la Sal una Jornada de treball de l'Associació de Museus Marítims de la Mediterrània AMMM. Varen assistir representants dels museus de Barcelona, Lloret de Mar, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Tarragona, Cambrils i també de Turquia, Algèria, Itàlia, Croàcia i Anglaterra. Durant la jornada es va treballar en la confecció d'un inventari de barques antigues i el

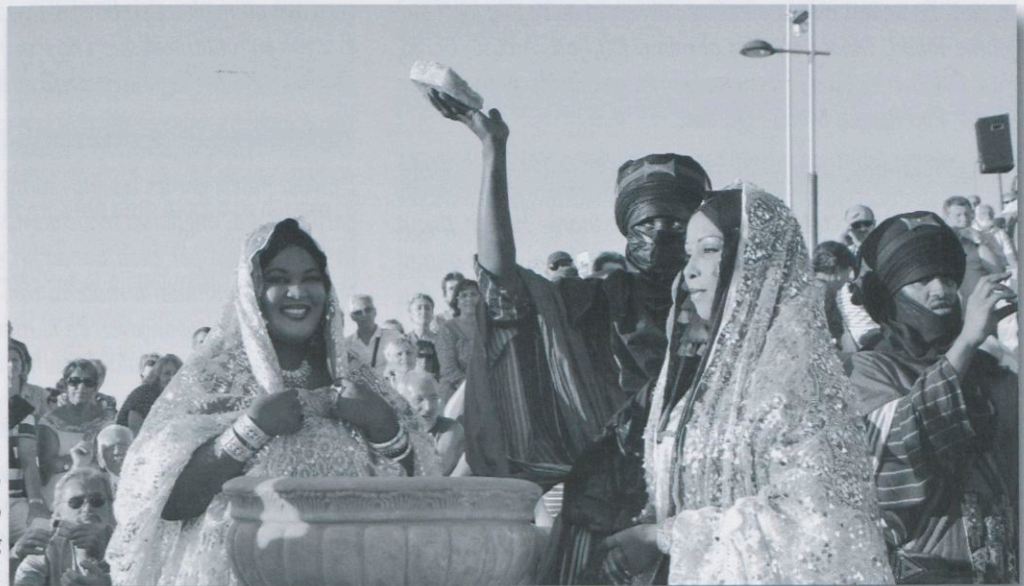
patrimoni immaterial de la Mediterrània. Els membres de l'AMMM varen assistir l'endemà a la festa com a convidats d'honor. Es va comptar amb la presència del senyor Ahmed Betrouni, director del Patrimoni Cultural d'Algèria, i del director del Parc Natural de l'Ahaggar, en ser Algèria el país convidat a la festa per a l'intercanvi de danses.

Baltasar Fonts va ser l'encarregat de recitar el poema que va fer exprés per la festa titulat *L'Escala, cor gran*. Les persones homenatjades aquest any varen ser Núria Sureda Barratina, que participa a la festa enlestint palangres i Lluís Albert i Josep Clos, director de la música dels ballets i mestre de les danses respectivament. El dia va ser bo i la platja es va omplir de gent ja al matí. A les 5 de la tarda es varen representar tots els oficis amb lectures a càrrec d'Elisenda Trias i Marc Teixidor. Per la seva banda Jordi Piqué encarnava el personatge del fotògraf Josep Esquirol que anava retratant els oficis. Enguany la novetat va ser la tenda antiga de les que s'utilitzaven antigament quan els pescadors de l'Escala anaven a acampar per les cales de la costa. Com a vaixell de la sal va arribar el pailebot Santa Eulàlia del Museu Marítim de Barcelona. A les 7 de la tarda va començar la cerimònia de la sal amb l'ofrena per part del grup de danses tuareg *Takouba* de la ciutat de Tamnasset al desert del Sàhara (Algèria). L'intercanvi va ser possible gràcies a la col·laboració de l'Associació de Museus Marítims de la Mediterrània. Per la seva banda el grup de danses La Farandola va assistir el mes de desembre a la ciutat d'Alger (Algèria) convidats per participar en els actes del 50 aniversari de la independència d'aquell país. Al vespre tenia lloc la tradicional ballada de les danses ancestrals de l'Escala: les Nyacres, la Farandola i el ball del Drac, amb la immersió dels dansaires en el mar. A les 9 de la nit s'apagava la llum de la Platja i arribaven les barques amb les veles llatines il·luminades amb acompanyament de l'encesa d'espelmes per part del públic i la cançó “Quan jo en tenia 4 anys”. Tot seguit el Cor Indika va fer el Cercabars, cantant cançons pels bars i tavernes de la platja per acabar amb la Trobada de cançons vora mar, amb actuacions espontànies i un ball final amb l'animat grup les Granotes de la Bassa.

Esperem que el temps ens acompanyi enguany per a tots els actes!

*Festa de la Sal, 15 de setembre de 2012
(foto: Robert Carmona)*

*Festa de la Sal, 2012.
L'ofrena de sal del Sàhara
per part del grup
de danses tuareg
(foto: Robert Carmona)*

*Les danses del grup Takouba
de Tamanrasset (Algèria)
a la Festa de la Sal 2012
(foto: Robert Carmona)*

Bona Festa Major!

Lurdes Boix, Mariona Font, David Ferriz

Futbol Club l'Escala deu anys enrera

Temporada 2003-2004

Territorial preferent – Primera volta

14 de setembre L'Escala - Montcada 1 - 0

La temporada ha començat amb una nota alta pel conjunt escalenc que, després dels noranta minuts, va aconseguir mantenir l'únic gol del partit, obra de Dani Falguera, al minut vint de la primera part. En aquest primer encontre l'alineació de l'equip local fou: Jaume Prado, Dídac (expulsat al minut 83), Joel, Arbusà, Carbó, Pitu, Palomeras, Pujol, Flaguera, Gil i Negre. En els canvis sortiren Gasca, Pau Rovira, Manu i Quique.

21 de setembre Roda de Ter - L'Escala 3 - 3

Tot i tenir el resultat desfavorable, els visitants havien tingut dominat amb claredat i absolutament controlat el partit durant la primera part, aconseguint capgirar el marcador ans del descans. A la segona, va continuar el domini visitant fins al minut 60, quan dos errors defensius li impediren endur-se una victòria.

28 de setembre L'Escala - Vilassar suspès

El partit entre l'Escala i el Vilassar es va haver d'ajornar a causa de la pluja que va caure tot el diumenge deixant el camp en mal estat. S'ha previst que l'encontre es jugui el 3 de gener.

5 d'octubre Can Fatjó - L'Escala 0 - 0

L'Escala té la pólvora mullada i només es pot empatar a zero amb el flux Olímpic de Can Fatjó. Fou un partit avorrit i lent en el qual, tot i tenir-ne de molt clares, els escalencs no varen saber aprofitar les ocasions per superar un rival que encara no havia puntuat en les tres jornades anteriors.

12 d'octubre L'Escala - Taradell 0 - 0

La manca de recursos ofensius deixa els escalencs sense opció de triomf. L'equip local amb les baixes de Pau Rovira, Dani Martínez i Gasca no va tenir la seva millor tarda, especialment del mig del camp endavant i amb prou feines va disposar d'oportunitats clares per marcar enfront el Taradell, conjunt que aquesta temporada ha ascendit de categoria.

19 d'octubre Sant Celoni - L'Escala 3 - 2

L'Escala no va poder treure cap profit de la visita a Sant Celoni tot i deixar una bona imatge. Malgrat ploure durant bona part del partit la gespa artificial del terreny de joc va drenar bé tota l'aigua. Amb aquest resultat els escalencs perden la imbatibilitat i s'allunyen de la zona alta.

26 d'octubre L'Escala - Farners ajornat

La confrontació gironina entre l'Escala i el Farners no es va poder disputar per culpa del mal estat que presentava el camp a l'hora d'iniciar el partit. El mal drenatge del terreny de joc escalenc provoca que quan plou s'embassi d'aigua i quedi impracticable. És ja el segon enfrontament que s'ha d'ajornar aquesta temporada. La possible data per jugar-lo és el 28 de desembre.

2 de novembre Sant Cristòfol - L'Escala 3 - 2

L'Escala pateix per les lesions i torna a perdre per la mínima. El partit jugat al migdia va ser de domini altern al mig camp, reflectit amb un gol per cada banda en els primers 45 minuts. A la represa va continuar la mateixa tònica, però en una jugada fortuïta els locals s'avançaven en el marcador. Finalment un penal dins de cada àrea produïa el resultat definitiu.

9 de novembre L'Escala - Sabadell Nord 2 - 1

El partit va tenir dues parts completament diferenciades. A la primera, els visitants s'avançaven amb un gol al segon minut de joc i a partir d'aquí es tancaven al darrera, mentre els locals gaudiren de molt bones ocasions sense poder marcar. A la segona part, a l'entrar Dani Falguera en el lloc de Joel, el panorama va canviar i, a més d'aconseguir donar la volta al resultat, encara es va fallar un penal.

16 de novembre Roses - L'Escala 1 - 1

Els locals van plantar cara davant la teòrica superioritat dels escalencs en el derbi que acabava amb repartiment de punts i el qual, com reflecteix el resultat, va ser molt equilibrat, amb fases de joc molt lluit per intentar desfer la igualada. Els gols no arribaven fins a la segona part, marcant primerament els locals i produint-se l'empat a la sortida d'una falta dins l'àrea local, aprofitada per Manel que feia un minut havia entrat al camp.

20 de novembre L'Escala - Farners 1 - 0

El partit suspès en el seu dia i disputat entre setmana, va acabar amb mínima victòria local gràcies a un gol de Dani Martínez, aconseguit al minut 88 de joc quan els escalencs jugaven amb nou efectius. El partit va ser intens i dur. El local Dani Falguera al minut 23 va rebre un fort cop i va ser substituït i traslladat a l'Hospital de Figueres. A la segona part el partit es va complicar i l'àrbitre, tot i ensenyar quatre targes vermelles i vuit de grogues, no va saber tallar la duresa.

23 de novembre L'Escala - Olot 2 - 0

Els locals aconseguixen el tercer triomf seguit i els garrotxins són cuers en solitari. Dani Martínez i Negre varen ser els botxins de l'Olot, equip que va jugar 80 minuts amb 10 jugadors. En l'equip escalenc varen debutar Xavier Ventura i Sergi, procedents del Peralada i del Palafrugell, respectivament, contractats per reforçar l'equip fins a final de temporada.

30 de novembre Martorell - L'Escala 1 - 1

Un empat que deixa als visitants un regust agre dolç ja que l'empat del Martorell va arribar al minut 86. Partit jugat amb moltes precaucions defensives, la qual cosa va fer que es jugués gairebé tota la primera part al mig del camp amb algun contraatac sense cap perill. La segona meitat va continuar la mateixa tònica però els escalencs es varen anar entonant fins a marcar el gol Gil després d'una gran jugada d'un actiu Palomerias, que havia entrat a l'equip després del descans.

7 de desembre L'Escala - Cerdanyola 2 - 0

Victòria, tot i jugar amb dos jugadors expulsats, un en cada part, triomf que fa acostar els escalencs als primers llocs de la classificació. Una primera meitat molt moguda amb atacs dels dos equips sense que les ocasions es traduïssin amb gols. A la segona part, la sortida d'un motivat Dani Falguera que reapareixia després de la lesió en el partit del Farners, va canviar el panorama i malgrat la inferioritat numèrica aconsegua els dos gols.

14 de desembre Cassà - L'Escala 1 - 2

Els visitants que varen assolir la victòria al minut 89 ja són tercers. El partit va respondre a les expectatives i no va defraudar el públic. L'única nota discordant la va posar el col·legiat que sense influir en el resultat va ser exagerat ensenyant vint targetes durant la confrontació. Ans del descans marcaven el gol els locals. La reacció escalenca es va produir a la continuació donant la volta al marcador amb dos gols de contraatac.

21 de desembre L'Escala - Berga 6 - 1

Tot i avançar-se els visitants en el minut 5 de joc, l'Escala malgrat fallar un penal, goleja el Berga i se situa en segon lloc de la taula. El conjunt entrenat per Quim Mas no s'ha desviat de la bona línia de les últimes jornades i en arribar al descans ja havia capgirat el marcador. La segona part va ser un festival de gols amb jugades brillants dels locals que pressionaren constantment el rival.

3 de gener L'Escala - Vilassar 2 - 0

El partit que es va suspendre el 26 de setembre, es va jugar el disabte a la tarda aprofitant l'aturada de la lliga. A la primera part, els atacs locals van ser constants arribant-se al descans amb el resultat que seria el definitiu. La segona meitat ja va ser diferent: els escalencs amb el marcador a favor varen baixar el ritme i els visitants dominaren més, però sense arribar mai a superar la defensa local.

11 de gener L'Escala - Andorra 3 - 0

L'Escala goleja i es consolida com a líder solitari de la Territorial Preferent. L'equip local va portar la iniciativa del partit des del primer minut, però la bona actuació de la defensa andorrana i en especial del porter, el veterà Koldo, feren que no aconseguís el primer gol fins al minut 28. La mateixa pressió es va mantenir a la represa i ben aviat arribava el segon gol. El porter visitant continuava lluint-se però no va poder evitar que fos batut per tercera vegada.

18 de gener Vic - L'Escala 0 - 0

L'Escala s'ha proclamat campió d'hivern a l'empatar sense gols a Vic en un partit que s'hauria pogut decantar a favor de qualsevol dels dos conjunts. Els altempordanesos han acabat la primera volta amb 33 punts, els mateixos que el Sant Celoni, però conserven el primer lloc per la diferència de gols.

Al finalitzar la primera volta, les dades dels cinc primers classificats eren les següents:

	PUNTS	PJ	PG	PE	PP	GF	GC
L'ESCALA	33	14	9	6	2	30	14
Sant Celoni	33	17	9	6	2	30	17
Montcada	30	17	9	3	5	25	13
Taradell	30	17	8	6	3	26	19
Vic	26	17	7	5	5	21	15

1. Celebrant un dels 6 gols aconseguits enfront el Berga. 21-XII- 2003
2. Gasca marca l'únic gol del partit l'Escala-Vic. 23-V-2003
3. Els jugadors s'abracen després del gol de Negre (l'Escala-Cassà 1-0). 22-V-2003
4. Partit de promoció l'Escala-Muntanyesa (3-1). 30-V-2003
5. Roses - l'Escala (1 - 1). 16-XI-2003

Territorial preferent – Segona volta

25 de gener Montcada - L'Escala 0 - 0

L'Escala va aconseguir el segon empat consecutiu a zero, al camp d'un rival directe per l'ascens. Un partit molt bonic, especialment durant la primera mitja hora, amb els dos equips ben posicionats i excel·lents intervencions dels dos porters. En el minut 86 penal a l'àrera de l'Escala que el porter Jaume Prado va rebutjar enviant la pilota a córner.

1 de febrer L'Escala - Roda de Ter 1 - 1

Una primera part de piloteig mentre els porters eren dos espectadors més de l'enfrontament. La segona part va començar més animada i jugant-se el minut 55 Palomeras avançava els locals. Sense que el Roda mostrés gaire poder de reacció anaren passant els minuts, amb un joc continuament aturat per les nombroses faltes i targetes que ensenyava l'àrbitre, quan en el minut 93 un dubtós penal va impedir que l'Escala sumés els tres punts.

8 de febrer Vilassar - L'Escala 0 - 0

Per tercer partit consecutiu l'Escala no sap endur-se una victòria que va merèixer per joc, fallant fins a vuit ocasions clares. Dos equips completament diferents. Els locals van basar el seu joc en la força, mentre els escalencs buscaren el control de la pilota, sobretot en la represa.

15 de febrer L'Escala - Can Fatjó 1 - 0

L'Escala guanya i continua somniant amb l'ascens. El primer període va ser força ensopit i pràcticament cap dels dos equips va inquietar els porters rivals, però en el minut 45 a la sortida d'un córner Palomeras va pentinar la pilota i Miquel Soler l'enviava al fons de la xarxa. A la represa amb l'exclusió de Joel en el minut quatre, els escalencs varen replegar-se per fer-se amb el control de partit i així mantenir el resultat.

22 de febrer Taradell - L'Escala 2 - 0

Pas enrera dels escalencs que es troba ara a quatre punts del segon, el Taradell, mentre que el líder i el pròxim rival, el Sant Celoni, es troba a nou punts de distància. Partit jugat bàsicament al contracop amb moltes precaucions. Al minut 37 una jugada portada per Gasca, Dani Falguera i Pujol acaba amb la pilota al fons de la xarxa, però el col·legiat va anul·lar el gol. Els gols del Taradell foren aconseguits un a cada part.

29 de febrer L'Escala - Sant Celoni 1 - 1

El Sant Celoni i l'àrbitre van retrocedir més l'Escala. Partit condicionat per la tramuntana i amb un col·legiat nefast. Al minut 28 és anul·lat un gol a Negre. Ja a la segona part, minut 64 de joc, el mateix Negre féu que els locals s'avancesin en el marcador. Al minut 81 una jornada antiesportiva va servir perquè el Sant Celoni esgarrapés un punt.

7 de març Farners - L'Escala 1 - 2

Un partit vistós i emocionant que es va resoldre en el temps afegit. Els visitants van començar millor i al minut 7 obria el marcador Pitu Pujol després d'una gran jugada portada per ell i en Gil.

A la represa van canviar les coses i quan només es portaven cinc minuts de joc arribava l'empat. No va ser fins el minut 92 que es va trencar l'equilibri, quan Gil executant una pena màxima superava el porter local Bustins.

14 de març L'Escala - Sant Cristòfol 2 - 0

L'Escala fa un partit pràctic i supera còmodament un apàtic Sant Cristòfol que es va limitar a defensar. Dos gols, un de Negre i l'altre de Gil, en el primer temps feren que els escalencs es relaxessin sense deixar de dominar en el joc. A poc d'iniciar-se la segona part eren expulsats els locals Joel i Ventura i l'equip es va limitar a mantenir el resultat amb atacs esporàdics.

21 de març Sabadell Nord - L'Escala 2 - 1

L'Escala va perdre l'oportunitat d'acostar-se al Sant Celoni, ara a set punts, en un partit amb polèmica abans del descans: triple expulsió, dues locals i la de Dani Falguera, picabaralla general, mentre l'àrbitre exigia presència policial. S'arribava a la mitja part amb el marcador a zero. Els dos equips havien sortit amb moltes precaucions però aviat els visitants es feren amb el domini, si bé en la represa cediren el domini als sabadallencs.

28 de març L'Escala - Roses 1 - 2

El Roses s'emporta el derbi gràcies a l'encert des del punt de penal. Va transformar-los tots dos, mentre els locals en fallaven un. Tots dos equips varen demostrar des de bon començament un gran respecte pel rival posant de manifest les precaucions defensives, reforçant l'esperit de treball de la seva última línia. Així teníem un partit igualat, marcat pels penals.

4 d'abril Olot - L'Escala 1 - 1

Després de la mala ratxa de resultats de les últimes sis jornades en les quals els escalencs només han pogut sumar set punts, la Junta Directiva va decidir destituir l'entrenador Quim Mas, donant entrada a Joan Curto. Com que l'Olot també estrenava tècnica la dita "entrenador nou victòria segura" no podia ser vàlida i així el partit va acabar amb repartiment de punts, això gràcies que Jaume Prado va deturar el penal.

18 d'abril L'Escala - Martorell 1 - 0

Un partit de poca qualitat amb moltes precaucions per part dels dos equips, encara que disposant de moltes ocasions per inaugurar el marcador, circumstància que no es produïa fins al minut 90 quan Gasca transformava una pena màxima. La victòria tornava a donar esperança de cara a l'ascens.

25 d'abril Cerdanyola - L'Escala 2 - 3

L'Escala va aconseguir un important triomf a Mataró que, combinat amb les derrotes del Taradell i el Sant Celoni, l'apropen més a l'ascens. Els escalencs, que han recuperat el to físic, van ser superiors i no trigaven a fer el primer gol, obra de Soler. A la segona meitat, Negre i Dani Falguera van arrodonir el resultat que semblava inalterable, però va aparèixer la inspiració dels del Maresme pels darrers deu minuts reduir la diferència.

2 de maig L'Escala - Cassà 1 - 0

Un gol en el minut 6 de joc, amb remat de cap de Negre, en una falta xutada per Gasca, permet als escalencs somniar amb l'ascens. Partit de domini altern amb una segona part en la qual els locals reforçaven el centre del camp per mantenir el resultat favorable. Fa tan sols dues jornades eren pocs que es podien imaginar que s'assoliria la segona posició que dona dret a la promoció a Primera Catalana i amb les tres victòries consecutives ha arribat l'ocasió.

9 de maig Berga - L'Escala 2 - 0

Dues errades defensives del visitant, una a cada part, van fer que el Berga sumés els tres punts. La primera meitat no va tenir un dominador clar amb l'equip local que practicava un futbol defensiu i els escalencs no es mostraven còmodes amb les petites dimensions del terreny de joc. El segon període va imperar la mala actuació del col·legiat i els seus auxiliars, els quals varen invalidar diverses jugades de perill dels davanters de l'Escala assenyalant alguns dubtosos fores de joc.

16 de maig Andorra - L'Escala 0 - 3

Encontre jugat al camp Echovain de la població andorrana de Santa Coloma, que va començar amb clar domini de l'equip visitant que al minut nou ja aconseguia el primer gol. A la segona part els locals intentaven dominar el partit i emportar-se un resultat positiu en el que era per ells l'acomiadament a casa de la temporada i la categoria, però dues bones ocasions de Dani Martínez que reapareixia després d'una llarga lesió posaven el resultat definitiu.

23 de maig L'Escala - Vic 1 - 0

Un gran gol de Gasca al minut 19 certifica el dret a jugar la promoció d'ascens al conjunt blaugrana que s'haurà d'enfrontar al Muntanyesa segon de l'altre grup. Ara s'està pendent del sorteig que ha de decidir qui començarà jugant a casa i qui a fora, els que seran els dos partits més importants de la temporada.

Classificació final

	PUNTS	PJ	PG	PE	PP	GF	GC
Sant Celoni	63	34	18	9	7	55	35
L'ESCALA	62	34	17	11	6	49	28
Taradell	58	34	15	13	6	49	36
Montacada	53	34	15	8	11	55	39
Roses	53	34	14	11	9	43	35
Martorell	48	34	13	9	12	41	34
Sant Cristòfol	46	34	11	13	10	36	41
Olot	45	34	12	9	13	44	43
Vic	45	34	12	9	13	37	36
Sabadell Nord	45	34	12	9	13	40	52
Cassà	44	34	12	8	14	41	44
Vilassar	44	34	11	11	12	32	42
Cerdanyola M.	42	34	12	6	16	45	43
Can Fatjó	39	34	10	9	15	45	53
Farners	39	34	10	9	15	47	52
Roda de Ter	39	34	9	12	13	32	40
Berga	38	34	10	8	16	49	62
Andorra	28	34	5	13	16	31	56

Partit d'anada de la promoció

30 de maig L'Escala - Muntanyesa 3 - 1

En una confrontació que va generar molta expectació i amb gran ambient a la graderia, l'equip escalenc aconseguia un resultat que el deixava a l'abast de consolidar l'anhelat desig: ascendir a Primera Catalana. Els jugadors que disputaren el partit foren: Jaume Prado, Joel, Carbó, Ventura, Dídac, Arbusà, Pujol, Pau Rovira, Gil, Negre i Dani Falguera. També jugaren uns minuts Quique, Palomeras, Miquel Soler, Sergi i Dani Martínez. Els dos equips varen sortir ben posicionats i amb vocació ofensiva. El

marcador no va trigar gaire a inaugurar-se, ja que sols feia tretze minuts del començament el partit quan Pau Rovira aconseguia marcar. A la segona part, quan la Muntanyesa va empatar, l'Escala entrava en una fase de desconcert i va ser quan Joan Curto decidí fer els canvis. Al cap de poc que s'havia incorporat, en dos minuts Palomeras feia pujar els dos gols restants al marcador. El creixent domini dels locals va asfixiar els barcelonins que, amb el consentiment de l'àrbitre, van recórrer al tot-si-val per mantenir-se en el partit. A més varen notar les dimensions del camp acabant cansats i nerviosos.

Partit de tornada de la promoció

6 de juny Muntanyesa - L'Escala 2 - 0

Per segona temporada consecutiva no va poder ser. Malgrat el resultat favorable aconseguit en el partit d'anada, uns quants minuts de nervis i no saber imposar el seu joc, va fer que la promoció d'ascens s'acabés decidint a favor de la Muntanyesa conjunt de la demarcació de Nou Barris de Barcelona, equip que va obrenir un premi excessiu pel joc que va realitzar en els dos partits. L'Escala sortia al camp amb els mateixos jugadors que en el partit d'anada, els quals es veieren sorpresos pel gran ambient i l'afluència d'assistents que depassava els 1.100 aficionats, topant

amb un equip que intentava encarar la porteria escalenca a còpia de pilotes llargues que buscaren la rematada dels seus davanters, superiors a la defensa visitant en el joc aeri. Tot i intentar baixar la pilota durant els primers minuts, els visitants acabaren caient en el parany de joc del seu rival deixant-li el domini del partit. Malgrat això no es varen produir gaires ocasions clares de gol i no va ser fins a la segona part quan els locals marcaven als minuts 64 i 76 obra del mateix jugador de nom Medina. Amb el partit trencat Prado parava un penal i una rematada de cap de Gil a poc del final que va sortir fora, haurien pogut fer moure el marcador i en la darrera ocasió, la sort de l'eliminàtoria.

Partits amistosos

11 d'agost L'Escala - Girona 1 - 3

Partit entrentingut que va deixar content tothom. Caballero, Geli i Ivan Pérez marcaren pel Girona mentre al darrer minut Simon posava el resultat definitiu. Les alineacions foren: L'ESCALA: Jaume Prado, Carbó, Ventura, Vall-Iloera, Mir, Salam, Palomeras, Dani Martínez, Satur, Tollos i Dani Falguera. Jugaren també Pitu Pujol, Joel, Simon, Martin, Mauni, Tarra i Miranda (p.s.). GIRONA: Manu, Garagarza, Miquel, Melero, Idiàkez, Caballero, Chechu, Clotet, Postillo, Geli i Mije. Entraren en les substitucions, Angel, Ivan Pérez, Morales, de la Fuente (p.s.), Pablo, Ernesto, Juanjo i Eloi.

Ans de la mitja part tornava avançar-se el Sant Celoni i al cap de poc Dídac tornava a igualar. A la represa de nou el marcador es va posar favorable als locals però finalment Satur amb un gol magnífic des de gairebé el córner que va entrar per l'escaire, arrodonia el resultat definitiu.

14 d'agost Sant Celoni - L'Escala 3 - 3

L'Escala empatava al camp del Sant Celoni, en un partit que va dominar de cap a peus. La maquinària dels gironins va funcionar a un gran nivell i les tres línies es combinaven ordenadament. Tot i això els locals van aconseguir inaugurar el marcador quan només havien passat sis minuts de partit, però la diferència va aguantar un sospir ja que dos minuts després Dídac empatava.

2 de setembre L'Escala - Espanyol 1 - 8

En el partit de Festa Major, amb inauguració oficial de la tribuna coberta, els locals ho van intentar a força de coratge, però un Espanyol molt superior, dirigit per Miguel Angel Lotina, no va perdonar. Tres gols a la primera part i cinc a la segona aconseguits per Martin Posse, Ivan de la Peña, Velamazàn, Coro (3), Pochetino i Serrano amb el de l'honor marcat per Simón donaven el resultat final. Les alineacions varen ser: L'ESCALA: Miranda, Dídac, Joel, carbó, Ventura, Salam, Pujol, Arbusà, Simón, Dani Falguera i Miquel Soler. També intervingueren: Satur, Cimarro, Vall-Iloera, Palomeras, Mir i Alexis. ESPANYOL: Biel, Lopo, Soldevila, Velamazàn, Morales, de la Peña, Maxi, Posse, Miñambres, Domu i Amabisca. En les substicions entraren: Coro, Garcia, Pochetino, Ito, Dani, Alex i Serrano.

Segona territorial, grup 15è – Primera volta

14 de setembre St. Miquel de Fluvià - L'Escala 3 - 1

En un matx molt interessant i de domini altern, el Sant Miquel aconseguia la victòria al tenir més encert que el rival de cara la porteria. Pels escalencs jugaren: Pérez, Torres, Puga, Bueno, Parramon, Amiel, Boix, Zamora, Fischbash, Amorós i Arbusí, entrant en les substitucions Romanach, Torres i Sabadí.

resultat hauria pogut ser tant un empat com favorable a qualsevol dels dos equips, ja que el plantejament i les ganes de guanyar hi eren per part de locals i visitants.

21 de setembre L'Escala - Vilafant 0 - 4

El segon equip del club escalenc a la primera part va actuar amb brillantor però sense efectivitat. A la segona, els dos conjunts varen continuar lluitant però l'expulsió de dos jugadors locals va facilitar l'acció al Vilafant que va saber-la aprofitar.

5 d'octubre L'Escala - Portbou 1 - 3

No es va veure futbol sinó tramuntana. A la primera part els visitants tenien el vent a favor i van saber aprofitar-ho aconseguint els tres gols. A la continuació els locals no varen saber materialitzar les seves ocasions.

28 de setembre Bàscara - L'Escala 3 - 2

Partit molt igualat en el joc i en el marcador amb la peculiaritat que els locals varen pressionar més en els deu últims minuts. El

12 d'octubre Roses - L'Escala 1 - 4

En el partit entre els dos filials, els escalencs amb un joc superior i ben plantejat, desplegant un molt bon contraatac, no varen tenir problemes per golejar el segon equip de Roses i assolir els primers punts de la temporada.

19 d'octubre L'Escala - Cadaqués (ajornat)

26 d'octubre Torroella de Montgrí - L'Escala 2 - 2

Al camp de Torroella de Montgrí, l'àrbitre va allargar el partit fins que l'Escala va poder empatar, amb un gol d'Arbusí, en el temps de descompte. Els visitants es varen tancar al darrera i no van permetre al Torroella desplegar el seu joc habitual.

2 de novembre L'Escala - Cabanes 2 - 2

En la primera mitja hora de joc l'Escala va ser capaç d'avançar-se amb un 2-0 així com el Cabanes de remuntar fins a empatar el partit. Tot i que els dos equips ho varen intentar en la segona part, el marcador ja no es va moure, finalitzant l'encontre amb un just repartiment de punts.

9 de novembre Monells - L'Escala 1 - 0

El marcador podia haver estat més ampli però pels locals la pilota no volia entrar i els visitants no varen saber definir de cara a la porteria. Tot i així va ser un partit bonic que es va desdibuixar per unes expulsions, que es podien haver evitat.

16 de novembre L'Escala - Garriguella 2 - 2

Partit bo amb incertesa en el resultat en el qual el Garriguella va portar sempre la iniciativa. S'arribava al descans amb el resultat d'1-1 i a la continuació els visitants tornen avançar-se fins que s'aconseguia l'empat definitiu. Els gols locals els aconseguien Jonàs i Job.

23 de novembre St. Pere Pescador - L'Escala 3 - 3

Els dos conjunts varen empatar en un matx ple d'emoció i alternatives. A la primera part el marcador no es va moure tot i que els locals creaven bones ocasions. A la represa la intensitat va ser màxima i es va viure un final trepidant ja que al minut 90 el resultat era de 2-2 avançant-se els visitants al minut 91, mentre Albert empatava al cap de dos minuts.

30 de novembre L'Escala - Massanet de Cabrenys 2 - 1

Els locals es varen avançar amb un gol de penal inexistent. L'àrbitre no va xiular unes mans claríssimes a l'àrea de l'Escala. A la represa el Massanet aconseguia empatar però els locals anotaven un segon gol afortunat que significava la victòria. (No hi ha dubte que el comentarista no era local).

7 de desembre Marca de l'Ham - L'Escala 1 - 4

L'Escala es va imposar amb claredat al camp de la Marca de l'Ham, en un partit de clar domini dels visitants que varen començar molt forts i al minut 11 ja dominaven per 0-2. Aquesta victòria permet al filial del club escalenc respirar una miqueta i allunyar-se dels llocs de descens.

14 de desembre L'Escala - Vilabertran 6 - 4

Partit molt entretingut i amb gols, de defenses febles i davanteres resolutives, en el qual els dos conjunts van donar facilitats per proporcionar jugades d'atac. Quan el resultat era de 5-4 a causa dels nervis es produïren dues expulsions, una per cada equip.

21 de desembre Verges - L'Escala 2 - 3

El Verges va realitzar, davant un bon equip visitant, el pitjor partit de la temporada amb un total desconcert. Els locals no es varen sentir còmodes sobre el terreny de joc i l'Escala, molt motivat, es va endur la victòria.

28 de desembre L'Escala - Cadaqués 1 - 1

Acabava amb empat el partit corresponent a la cinquena jornada, suspès a causa de l'estat del terreny de joc.

11 de gener Viladamat - L'Escala 1 - 3

En un matx molt igualat en el qual els vocals varen disposar d'ocasions i van fer bones jugades no tingueren sort de cara a la porteria. L'actuació arbitral molt nefasta, va perjudicar els locals influint-hi en el seu joc.

18 de gener L'Escala - La Jonquera 1 - 2

Com a la majoria dels partits jugats a l'Alt Empordà aquesta confrontació també va tenir la tramuntana com a protagonista. La primera part va tenir poc ritme i va acabar sense gols. La segona part va ser més vibrant i en el segon minut els visitants s'avançaven en el marcador. L'Escala que jugava a favor del vent va dominar empatant al minut 70. Quan l'empat semblava definitiu, la Jonquera féu el gol de la victòria al minut 93.

En acabar la primera volta anava al davant el Portbou a un punt de diferència del Sant Miquel, nou del Torroella i tretze de la Jonquera i el Cabanes. El nostre filial es trobava a l'onzena posició a vint punts del líder i a catorze de la Marca de l'Ham, equip que ocupava el darrer lloc.

Segona territorial, grup 15è – Segona volta

25 de gener L'Escala - Sant Miquel de Fluvià 3 - 2

Victòria sorpresa dels escalencs davant el colíder, que aconseguiren el gol de victòria en els minuts de descompte. Els locals varen practicar un bon joc. L'únic punt negatiu va ser la polèmica creada pel Sant Miquel en veure que se li havien escapat tres punts. L'afició visitant va saltar al camp per increpar al col·legiat que finalment va ser protegit per la Policia Municipal.

1 de febrer Vilafant - L'Escala 2 - 1

El Vilafant va haver d'esperar al minut 90 per poder obtenir els tres punts. El club costaner es va avançar en el marcador a la mitja hora de joc i va posar les coses molt difícils al conjunt local.

8 de febrer L'Escala - Bàscara 1 - 1

A la primera part els dos equips varen desplegar un joc anivellat, amb domini altern i molt d'esforç físic. S'arribava al descans amb avantatge dels visitants. A la represa, el quedar el Bàscara amb

un jugador menys, els locals varen intentar posar el marcador a favor però només l'igualaren.

15 de febrer Portbou - L'Escala **2 - 2**

Excel·lent resultat dels escalencs en el camp del líder. Els locals varen fer una bona actuació però no varen saber materialitzar les ocasions davant la porteria. Van fallar dos penals i varen enviar dos xuts al pal. El rival, per contra, féu el primer gol de penal i empatava en Marquet al minut 87.

22 de febrer L'Escala - Roses **(suspès)**

Varen ser suspesos per la pluja més de la meitat dels partits de la jornada.

28 de febrer Cadaqués - L'Escala **2 - 2**

Partit marcat per la tramuntana d'una primera part elèctrica amb quatre gols, dos de cada equip. A la represa, amb el vent a favor, el Cadaqués va portar el pes del joc però els escalencs mai no van renunciar a la victòria creant perill en els nombrosos contraatacs. Al final l'empat va fer justícia pels mèrits efectuats pels dos equips.

7 de març L'Escala - Torroella **1 - 2**

Encontre molt disputat amb alternatives en el joc que arribava al descans amb empat a zero. A la continuació els del Montgrí, amb millor condició física, van dominar amb contracops ràpids i als 10 minuts s'avançaven en el marcador. Els locals empataven però el Torroella no es va desanimar i en un altre contracop aconseguia el gol que sentenciava.

14 de març Cabanes - L'Escala **2 - 1**

El Cabanes va aconseguir una victòria treballada i merescuda. A la primera part, s'avançaven al minut 12. Als 7 minuts de la represa Parramon empatava però els locals continuaren el bon joc dominant en tot moment creant nombroses ocasions de gol, i fent-ne efectiva una d'elles.

21 de març L'Escala - Monells **6 - 0**

Un gol de Colomeda al primer minut va permetre l'Escala jugar amb comoditat davant un Monells que es va ensorrar a la represa. Els altempordanesos van dominar clarament al segon temps i golejant sense contemplacions, amb dianes d'Arbusí (2), Flores (2) i Jonàs.

28 de març Garriguella - L'Escala **1 - 2**

Tot i jugar els dos equips amb determinació el Garriguella va anar sempre a remolc. A la primera part, Joel marcava pels visitants i a mitja segona part Arbusí ampliava el resultat. Els locals a la desesperada intentaven reduir la diferència però no ho varen poder aconseguir fins al minut 90.

4 d'abril L'Escala - Sant Pere Pescador **1 - 0**

Arbusí va decantar el resultat a favor del filial escalenc en el minut 85, en un partit ensopit però interessant. Els dos equips es varen desgastar molt en funcions de contenció d'oportunitats, que finalment no varen haver-n'hi gaires a causa de la poca inspiració dels jugadors d'atac.

11 d'abril L'Escala - Roses **1 - 7**

Partit suspès el 22 de gener, casualment la vint-i-dosena jornada, del qual sense tenir-ne cap referència i comprovant la classificació de la jornada anterior i la de la posterior, el resultat havia de ser el que s'ha anotat.

18 d'abril Massanet de Cabrenys - L'Escala **(suspès)**

Les fortes precipitacions a la zona amb 130 litres caiguts divendres a Girona i província va provocar la suspensió de diversos partits.

25 d'abril L'Escala - Marca de l'Ham **2 - 2**

Partit entretingut en què els locals van sortir llançats i ja al primer minut Job marcava i podia haver sentenciat. La Marca sempre va donar la cara i va ser capaç de capgirar el marcador i afrontar el tram final amb avantatge. Quan faltaven cinc minuts, Colomeda establia el resultat definitiu.

2 de maig Vilabertran - L'Escala **3 - 1**

El Vilabertran, cuer i pràcticament descendit, va aconseguir la victòria en un matx avorrit, sense cap història, sobre un camp impracticable a causa de la pluja. Tot i que els visitants varen dominar àmpliament, l'actuació del porter local va impedir que s'emportessin algun punt.

5 de maig Massanet de Cabrenys - L'Escala **3 - 0**

Encontre que no es va poder jugar el mes passat amb resultat anotat segons referències calculades en la relació de les classificacions.

9 de maig L'Escala - Verges **1 - 5**

Tot i el gol matiner de Castillo que pujava al marcador al primer minut, l'Escala va acabar escaldat amb un Verges molt efectiu, que arribava al descans amb un clar 1-4. A la segona part els locals intentaren retallar diferències però varen tenir molts problemes per crear perill.

16 de maig L'Escala - Viladamat **2 - 2**

Tot i fer un bon partit i mèrits per guanyar, el filial escalenc acabava la temporada a casa amb un empat. Aquest va ser un altre senyal de la temporada poc brillant que han portat a terme i denota la poca preocupació de la directiva amb vista al segon conjunt del club.

23 de maig La Jonquera - L'Escala **2 - 1**

Després d'un primer temps força ensopit, el partit es va animar a la represa, Arbusí marcava pels visitants, mentre dos gols del local Padern, el màxim goleador del grup, capgirava el marcador, guanyant-se els jonquerencs el dret a jugar la promoció d'ascens.

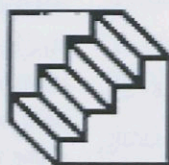
Quedava campió de grup el Sant Miquel de Fluvià amb 76 punts, en segon lloc la Jonquera amb 72, tercer el Portbou amb 67, quart el Viladamat amb 63 i fins a divuit classificats els darrers dels quals foren Marca de l'Ham amb 20 punts i el Vilabertran amb 17. L'Escala quedava en el dotzè lloc, 40 punts, 10 partits guanyats, deu empatats, catorze de perduts, seixanta-cinc gols fets i setanta-tres de rebuts.

(continuarà) Vilabré

INSTAMENT
AIGUA - GAS - ELECTRICITAT
CALEFACCIÓ - CLIMATITZACIÓ
ENERGIA SOLAR

C/ Rusiñol, 28 - 17130 L'ESCALA
www.instament.com
info@instament.com
Tel. 972 770 649

Estudi i Servei
ASSESSORIA EMPRESARIAL

C/ Puig, 3 - Telèfon 972 772 177
17130 L'ESCALA

**Carns i embotits
SEBASTIÀ**

elaboració
pròpia

Av. Ave Maria, 29
Tel. 972 773 954
17130 L'ESCALA

M Rosa Planas

Av. Riells, 8
Tel. 972 771 473
17130 L'ESCALA

M & M

Classes particulars

E.P. - E.S.O. - Batxillerat
Grau Mitjà - Grau Superior - Oposicions
Francès - Anglès - Català per a estrangers

Camí Ample, 9 - 17130 L'ESCALA
Tels. 972 771 150 - 696 077 287
696 043 887

**PINTURES
M. VICH S.A.**

Venda al major i detall
«COLORS A L'INSTANT»

Pintures, barnissos, maquinària, eines,
parquet, moquetes, roba de treball

Avinguda Riells, 26 A
Tel-Fax 972 773 013 / Mòbil 669 207 777
17130 L'ESCALA
E-mail: pinturesmvich@hotmail.com

Salaons Solés, SA
Closa d'en Llop, 40 - 17130 L'ESCALA
Apt. de correus 210
Tel. 972 770 357 - Fax 972 774 171
A/e: soles@anxoves.com

PASTISSERIA EMPORI
BENJAMÍ GALLEGOS

Especialitat «Esculls» de l'Escalà
Maranges, 14 - Tel. 972 770 089
17130 L'ESCALA
(Costa Brava) Girona

BOUTIQUE LACOSTE

C/ del Port, 23 - Tel. 972 774 946
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

**Finques
BALLESTA**

Agència Immobiliària
VENDA - LLOGUER
ADMINISTRACIONS
COMUNITATS - ASSEGURANCES

www.finquesballesta.com
Av. Riells, 46 A - Tel. 972 770 104
17130 L'ESCALA

**Joaquim
MasPOCH
Illa**

ELECTRICITAT I FONTANERIA

Vilabertran, 49 - 17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 771 609

Can Català

Plaça de les Escoles
Tel. 972 770 443
17130 L'ESCALA (Costa Brava)

**expert
Lindan**

ALARMES - ANTENES - INTERFONS
REPARACIONS D'ELECTRODOMÈSTICS

Plaça de les Escoles, 8
Tel. 972 770 490 - Fax 972 770 355
17130 L'ESCALA

**MERCERIA - LLENCERIA
CONFECCIÓ**

Santa Màxima, 17 - Tel. 972 770 478
17130 L'ESCALA (Girona)

PERRUQUERIA

C/ de la Torre, 45, 1r pis
Tel. 972 770 118
17130 L'ESCALA

2012

Crònica emporitana

un any ple d'activitats al MAC-Empúries malgrat la crisi

L'any 2012 ha estat un any dur a nivell econòmic. En aquest sentit, el sector cultural, especialment els museus, també s'ha vist afectat per l'ambient de crisi general. Ara bé, des del MAC-Empúries hem procurat elaborar un programa d'accions i activitats que mantingués el nivell dels darrers anys.

Vista general del sector sud de la Neàpolis d'Empúries

Pel que fa al tema arqueològic cal dir que el MAC-Empúries ha realitzat diversos seguiments d'obres a l'entorn emporità. En aquest sentit es poden esmentar les intervencions realitzades a la zona de la necròpolis Granada, al sud d'Empúries, o les obres realitzades al sector de l'Horta Vella.

Al sud d'Empúries es va poder excavar una part d'una de les necròpolis emporitanes d'època grega i romana coneguda amb el nom de "Necròpolis Granada" que ja havia estat excavada parcialment en altres etapes.

L'excavació, duta a terme del 18 de setembre al 30 de novembre passat, va permetre recuperar un total de 30 tombes d'incineració i de 37 tombes d'inhumació, que van del s. III aC al s. I dC, 5 de les quals són enterraments infantils en àmfora. Pel que fa als materials recuperats a les tombes, destaca la troballa de prop de 200 ungüentaris.

A la zona de l'Horta Vella, on s'ha construït un nou supermercat, els sondeigs realitzats prèviament a l'inici de les obres han permès recuperar dades de gran

Conjunt d'ungüentaris trobats en una de les tombes de la necròpolis Granada

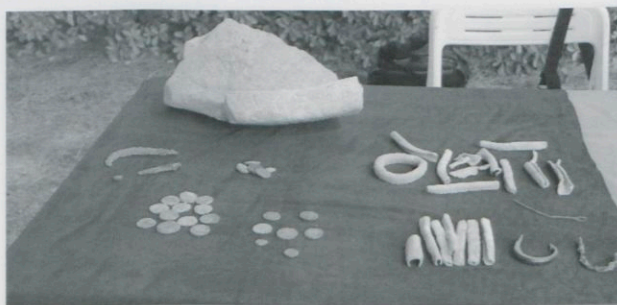
interès per poder conèixer i reconstruir l'evolució de l'entorn d'Empúries. Les conclusions principals són:

1. No hi ha estructures arqueològiques. Les úniques traces de construccions són d'època moderna i relacionades amb el mas.
2. S'han recuperat alguns fragments ceràmics d'època antiga però no es poden associar a cap tipus d'ocupació o construcció.

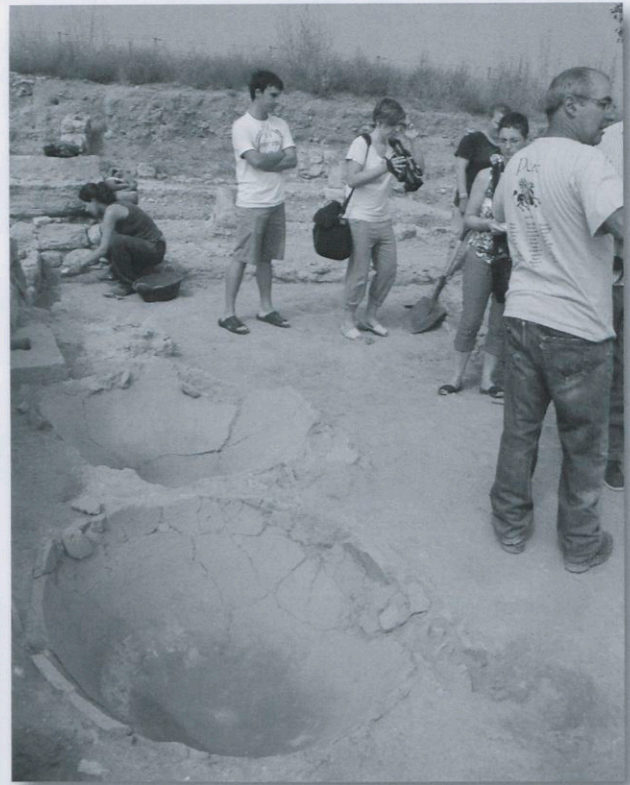
3. L'estratigrafia recuperada permet concloure que la major part dels terrenys de l'Horta Vella conformaren una extensa àrea inundada fins a època moderna. En època del Neolític hi havia una llacuna amb una fondària considerable. Amb el temps, s'anà formant una barrera litoral i s'anà colgant el fons d'aquesta llacuna. En època grega es convertí en una llacuna d'aigua salobre de poca fondària, en el fons de la qual es recuperaren alguns fragments ceràmics. A poc a poc la llacuna s'anà omplint fins a formar, en època moderna, una zona inundable de poc calat. Al segle XIII o XIV s'obrí el rec del Molí per alimentar aquesta instal·lació. Actualment, aquest sector ha quedat completament reblert per les sorres de la duna litoral.

Un dels sondejós fets als terrenys de l'Horta Vella per poder agafar mostres dels diferents estrats del subsòl

Conjunt de peces recuperades durant les excavacions del Curs d'Arqueologia d'Empúries en què destaquen diversos ploms de xarxa i hams de diferents dimensions

Imatge de l'establiment comercial situat a la zona de l'ínsula 30 de la ciutat romana on van aparèixer dos grans dolia per a emmagatzemar vi

Els treballs d'excavació del 66è Curs d'Arqueologia d'Empúries es van centrar a la zona de l'ínsula 30 de la ciutat romana, al sud de les termes públiques, i van servir per documentar les restes de dues antigues *tabernae* o comerços: les troballes ens permeten intuir que en un cas podria tractar-se d'un espai per a la venda de peix i, en l'altre cas, d'un local de venda de vi. A l'espai de la primera *taberna*, que hauria existit al voltant del segle II- III dC, s'hi van localitzar ploms de xarxa que servien per fixar les xarxes al fons del mar i també hams de grans dimensions per a la pesca de tonyina o similars. A l'espai del segon comerç, datat al segle II, hi van aparèixer ganivets, un petit podall de podar vinyes i dos grans *dolia* que servien per emmagatzemar el vi i que tenien una capacitat d'uns 800 litres.

Per contribuir a la difusió del patrimoni i l'arqueologia, el MAC-Empúries va comptar amb diverses exposicions. La principal, coorganitzada amb el MASLE, sota el títol Dels mercaders d'Empúries als pescadors de l'Escala, es va poder veure al Museu de l'Anxova i de la Sal i destacava la importància de les activitats lligades amb el mar i la navegació així com l'evolució dels diferents ports des de l'antiguitat fins als nostres dies. Durant el 2012 la van visitar un total de 2.850 persones si bé continuà oberta durant part del 2013.

Empúries va acollir una gran exposició virtual centrada en Pompeia i Herculà, produïda pel Museo Archeologico Virtuale di Ercolano. Era la primera exposició itinerant produïda per aquest museu italià que mostrava a través d'audiovisuals, pantalles tàctils, reconstruccions virtuals i en 3D, etc, com eren les velles ciutats de Pompeia i Herculà abans de l'erupció del Vesubi del 79 dC. Es va poder veure del 30 de juny al 9 de setembre i va comptar amb 9.695 visitants.

La tercera exposició era l'anomenada Escultura i Paisatge que, dins el marc del festival PortalBlau, mostra escultures de diversos autors de la comarca aprofitant els jardins d'Empúries.

Inauguració de l'exposició Dels mercaders d'Empúries als pescadors de l'Escala al MASLE el juliol de l'any passat

El dia 1 de maig va tenir lloc la tradicional IX Marató d'Empúries, que va comptar amb un total de 1850 atletes participants entre les diferents modalitats de competició.

Pel que fa referència al XVII Triumvirat Mediterani, cal dir que amb motiu de la reducció pressupostària es va decidir concentrar les activitats en un sol dia, el dissabte dia 12 de maig. La temàtica escollida va ser el comerç marítim per tal de lligar-ho amb la temàtica de l'exposició que hem esmentat més amunt. Una de les novetats, ROMA VICTRIX, consistia en experimentar en pròpia persona com era la vida d'un legionari romà.

L'activitat Roma Victrix permetia experimentar en persona la vida d'un legionari romà amb tot el seu equipament

El fet de centrar les activitats en un dissabte va fer disminuir la participació de públic, sobretot pel que fa al matí. Tot i així, 230 persones van participar de les visites guiades que ofería el MAC-Empúries.

El mes de maig també va tenir lloc una nova edició de la Fira Arrels del Vi de Sant Martí d'Empúries. En aquesta ocasió, el MAC-Empúries va oferir, als participants a la fira, dues visites guiades que van comptar amb 72 participants.

Com cada any, el mes d'agost és el moment culminant del Festival PortalBlau i el MAC-Empúries acull els concerts de més gran format. Així, el dia 10 va ser el torn del grup Els amics de les arts, que van aplegar 2.300 persones. L'endemà, el dia 11, hi hagué el concert de la Sílvia Pérez Cruz, que també aconseguí omplir el fòrum romà d'Empúries amb més de 2.300 persones. Van ser dos concerts molt participats i que van tenir gran ressò mediàtic.

Durant l'estiu també és el moment ideal per oferir visites al capvespre. Així, dins el l'activitat "Empúries cap al tard" es va voler repetir la mateixa visita teatralitzada que l'any anterior, anomenada "Ciutat de patricis i comerciants". Aquesta visita teatralitzada, adreçada a un públic general i familiar, va comptar amb prop de 800 participants.

Les visites Empúries cap al tard van tenir un considerable èxit de públic i han esdevingut una de les activitats habituals dels estius a Empúries

Cal destacar també la participació dels dos museus escalencs, el MAC-Empúries i el MASLE, a l'associació "Una comarca de museu", que agrupa els museus de l'Alt Empordà. En aquest marc de col·laboració entre museus van tenir lloc les II Jornades de formació per a mestres i professors amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament, en les quals van participar uns 25 professors per conèixer l'activitat didàctica dels museus.

Joaquim Monturiol i Sanés
Marta Santos Retolaza

Índex

Convit	1	ESTANISLAU PUIG I ARTIGAS, L'ALCALDE
Salutació del cer	3	LA JUNTA DEL CER
Gran any de pubillatge	5	
Actes de la Festa Major de l'Escala 2013	7	

Col·laboracions

El mar (un monstre domesticable)	10	V. LL. (escalenc d'adopció)
El 1913 de la Principal de l'Escala	12	JORDI GALLEGOS I CÓRDOBA
La història invisible dels lleons	17	QUIM GIBERT
Joc de paraules	18	PILAR PELLICER, DE GISPERT
locucions, metàfores, frases fetes, onomatopeies...		
Aires nous...	23	MERCÈ BELLFORT I BRUNA
Un dia a la vida de l'hierofant Cneu	24	LLUÍS COLOMEDA
Ca la Pepita Tasis	26	PERE JUHÉ I ORIOL
Patufet	28	E.A.
I tota la mar per mi!	29	MONTSERRAT VAYREDA I TRULLOL
Viure la primavera	30	PILAR PELLICER, DE GISPERT

Seccions del CER

Carnaval 2013	31	
Secció de motociclisme del CER	33	JORDI I NANI
Dos germans, dues motos i un equip: Team Pérez		
Secció del grup La Farandola del CER. Actuacions 2012	35	
Agrupació Artística Local – Teatre	38	JORDI PIQUÉ I SAGRERA
Club Tennis Taula CER l'Escala. Temporada 2012-2013	41	DIVAD
Nova secció del CER. Nihon Kobudo l'Escala	43	
Secció de muntanya	44	
CEDRHE 2012-13	47	CEDRHE

Col·laboracions

El compositor Lluís Albert ens diu	51	LLUÍS GASSÓ I CARBONELL
El secret	53	ASSUMPCIÓ COSTALS
Vocació i passió pel teatre de Jaime Salom	54	JOAN BARCELÓ I COLL
L'agrupació Sardanista Escalenca	56	VILI - GRAN

Entitats escalenques

Petits fragments d'informació	61	BIBLIOTECA VÍCTOR CATALÀ
Memòria de l'Arxiu Històric i el Museu de l'Anxova i de la Sal	64	LURDES BOIX, MARIONA FONT, DAVID FREÍS
Futbol Club l'Escala deu anys enrera	68	VILABRÚ

Crònica emporitana

2012 un any ple d'activitats al MAC-Empúries malgrat la crisi	77	JOAQUIM MONTURIOL I SANÉS, MARTA SANTOS RETOLAZA
---	----	--

**El nostre sincer agraïment a tots els qui han col·laborat en aquest butlletí,
puix que gràcies a ells s'ha pogut portar a felicitat**

SERVEI MUNICIPAL D'AIGÜES

Sorea

Ronda del Padró, 5
17130 L'ESCALA

Tel. 972 771 624 / 972 772 731

 ESCALACENTER
SOCIETAT DE SERVEIS IMMOBILIARIS S.L.

Passeig del Mar, 4

Tels. 972 77 02 89 - 972 77 06 66

Fax 972 77 44 72

17130 L'ESCALA (Girona)

info@escalacenter.com

www.escalacenter.com

Gestió
Immobiliària
Integral

Bosch

Disseny i arquitectura

Lloguer

Comunitats

Venda

Assegurances

Construcció

Agent Immobiliari de Catalunya (AICAT) núm. 1565
Agent de la Propietat Immobiliària (API) Col·legiat núm. 650
Administrador de Finques Col·legiat núm. 0829
Arquitectura Col·legiada núm. 55270/4
Constructor d'Obres Classificació "C-9-d, J-4-a, K-4-a"
Membre del Gremi de Promotors
Constructors d'Edificis de Girona
Agent d'Assegurances Grup Catalana Occident

C. Palau, 4
T 972 77 15 05 - F 972 77 06 16

info@boschapi.com
www.boschapi.com

17130 L'ESCALA